شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

۴شنبه | ۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷ | 08 10 25 | سال هفدهم

۱۶ ۰۷ ۱۴۰۴

۴۴صفحه؛۱۶صفحه روزنامه+۲۰صفحه کوله‌پشتی +۸صفحه شهرآرا محله | شماره ۴۵۹۵ | ۷۰۰۰ تومان

روایتی از دو مرکز کودکان کار در مشهد که برای آموزش مهارت به خانواده و کودک، تلاش می‌کنند

توانمندسازی؛ آغازی بر پایان کودک‌کار

۱۳

فضای سبز شهر چگونه با تدبیر مدیریت شهری در فصل پرحرارت امسال سبز ماند؟

تابستان داغ، مغلوب سرسبزی مشهد

۳

عکس: حدیث فقیری | شهرآرا

از درآمد پایدار شهرداری تا سلامت و ترمیم حقوق بازنشستگان

مالیات بر ارزش افزوده در خراسان رضوی طی شش‌ماهه اول ۱۴۰۳ چگونه خرج شد؟

۹

شهردار مشهد خبر داد

افزایش ۳۰ هکتاری بوستان‌های اختصاصی بانوان

۱

با پیگیری‌های شهرآرامحله مسئولان به درخواست قدیمی اهالی چهارچشمه پاسخ دادند

ون در مسیر «خورشید»

محله ۹و۱۰

نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با شهرآرا از کمبودهای زیرساختی در استان سخن گفت

۷ استاندار آمدند و رفتند آزادراه حرم تا حرم به فرجام نرسید

۲

یادداشت

بازی مافیا - شهروند در بازار کالاهای اساسی

سیدمحسن موسوی‌زاده
روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه

«شایعات و خریدهای هیجانی، عامل گرانی»، «مردم از احتکار خانگی جلوگیری کنند»، «احتکار خانگی کالاهای اساسی به هیچ‌وجه منطقی نیست»؛ این‌ها بخشی از اظهارنظرهای مسئولان مختلف در مواجهه با نوسان بازار کالاهای اساسی است. اظهارنظرهایی در بازه‌های زمانی متفاوت، اما با مضمون مشابه. همه آن‌ها به نوعی رفتار هیجانی شهروندان را عامل اصلی آشفتگی بازار می‌دانند و تأکید می‌کنند که اگر این هیجانات کاهش یابد، بازار به آرامش خواهد رسید. در کنار این اظهارنظرها، برخی رسانه‌ها نیز در سال‌های اخیر با انتشار گزارش‌های مختلف سعی کرده‌اند بخش قابل‌توجهی از نوسان قیمت‌ها را متوجه رفتار مردم کنند. این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که چند روز پیش، روزنامه شهرآرا در گزارشی به تخلف گسترده در بازار برنج پرداخت. براساس این گزارش، برخی واردکنندگان، برنج خارجی را با ارز دولتی وارد کرده، اما با ارقامی بسیار بالاتر از نرخ ارز آزاد، محاسبه و روانه بازار می‌کنند. همین موضوع باعث شده تا در پنج ماه نخست امسال، رانت ۷۰ هزار میلیارد تومانی از واردات برنج به جیب مافیا سرازیر شود. با توجه به این شواهد، چرا برخی مسئولان و رسانه‌ها همچنان اصرار دارند تقصیر نوسان بازار کالاهای اساسی را متوجه شهروندان عادی کنند؟ برای توضیح این مسئله، می‌توان به مفهوم «گناه جمعی» اشاره کرد. «گناه جمعی» به معنای آن است که یک گروه یا تمام جامعه مسئول خطا یا مشکلی شناخته شود، بدون آنکه مسئولیت فرد یا افراد مؤثر در آن مشکل به درستی شناسایی شود. چنین نگاهی می‌تواند موجب فرافکنی شود، به‌طوری‌که مسئولان از پذیرش مسئولیت واقعی و پاسخگویی طفره رفته و تقصیر را متوجه مردم کنند. در این چارچوب به‌جای آنکه مسببان واقعی نوسانات بازار که می‌توانند شامل مافیاهای واردات، نبود نظارت کافی، تصمیمات اقتصادی اشتباه یا مشکلات قانونی باشند، مورد مؤاخذه قرار گیرند، مصرف‌کنندگان عادی، مسئول مشکلات جلوه داده می‌شوند. چنین اقدامی ذهن‌ها را به‌سمت بازی معروف «مافیا» می‌برد؛ مافیاهای حاضر در بازی که مدام سعی می‌کنند تا با اتهام‌زدن به شهروندان، خودشان را در حاشیه امنی قرار دهند. بازنشر این اظهارنظرها باعث شده ادبیاتی طنزآمیز میان شهروندان شکل بگیرد؛ با عباراتی مانند «ما لایق چنین مسئولانی نیستیم» که خود نشان‌دهنده انتقاد صریح مردم از این نوع فرافکنی‌هاست.

براین‌اساس به‌جای آنکه در زمان‌هایی که کالاهای اساسی مانند برنج، روغن و... دچار نوسان قیمتی می‌شوند، بلافاصله انگشت اتهام را به‌سوی شهروندان نشانه بگیریم و با ایجاد احساس گناه جمعی از بار مسئولیت دست‌اندرکاران تنظیم بازار و واردکنندگان بکاهیم، باید ریشه‌های واقعی تلاطمات بازار را بررسی و رفع کنیم.

شماره ۲۵۸ کوله‌پشتی منتشر شد

حق امام معصوم(ع) را با زیارت ادا کنیم

زیارت مهمان شدن در خانه امام

۱۴

کارشناس اقتصادی با اشاره به گزارش شهرآرا درباره واردات با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی بیان کرد

ارز ترجیحی زمینه‌ساز رانت و فساد

۹

قوی اما ترک خورده

فرهنگ «قوی باش» از فرزندان ما انسان‌هایی می‌سازد که احساساتشان را پنهان می‌کنند

۱۲

افتخارات دیروز چالش‌های امروز

تئاتر مشهد در مسیر پویایی قرار دارد، اما گرفتار کمبود زیرساخت و نبود حمایت مالی است

۱۱

نگاهی مستند و متفاوت به یکی از نهادهای فراموش‌شده پذیرایی در حرم مطهر رضوی

فرنی‌پزان در شربت‌خانه حضرتی

۱۵

سانحه رانندگی در فضایی خاص منجر به جان باختن پسری ۱۲ساله شد

مرگ عجیب یک نوجوان!

۸

شهردار مشهد در بازدید از بخش شهربانوی بوستان بسیج خبر داد

افزایش ۳۰ هکتاری بوستان‌های اختصاصی بانوان

شهردار مشهد با اشاره به اقدامات این دوره از مدیریت شهری مشهد عنوان کرد: در تمامی ادوار شوراهای اسلامی شهر و شهرداری‌های مشهد، زمین‌ها و بوستان‌های ویژه بانوان کمتر از پنجاه هکتار بوده است؛ اما طی دو سال و نیم گذشته، سی هکتار به بوستان‌های ورزشی بانوان اختصاص داده شده است.

محمدرضا قلندرشریف در حاشیه بازدید از بخش شهربانوی بوستان بسیج و در گفت‌وگو با شهرآرانیوز، با اشاره به اقدامات اخیر و سیاست‌های کلی دوره ششم مدیریت شهری در ارتقای زیرساخت‌های ورزشی و تفریحی بانوان مشهد بیان کرد: یکی از سیاست‌های اساسی و اصولی دوره ششم شهرداری و شورای اسلامی شهر، توجه به زیرساخت‌های موردنیاز بانوان در حوزه‌های مختلف بوده که یکی از این حوزه‌ها، بوستان‌ها و پارک‌های موردنیاز بانوان و همچنین اماکن ورزشی اختصاصی این شهروندان بوده است.

افزایش ۶۰درصدی امکانات بوستان‌های بانوان شهر

وی ادامه داد: تقریبا در دوسال‌ونیم اخیر، تعداد زیادی بوستان اختصاصی بانوان و همچنین زمین‌های ورزشی به بهره‌برداری رسیده و پروژه‌های ویژه دیگری نیز در دست اقدام است. برهمین‌اساس، در دوره کنونی مدیریت شهری، چیزی در حدود ۶۰درصد امکانات بوستان‌های اختصاصی بانوان افزایش پیدا کرده است.

قلندرشریف افزود: یکی از مدرن‌ترین، بهترین و باکیفیت‌ترین بوستان‌های ویژه بانوان کشور، بوستان شهربانوی وکیل‌آباد است که در سال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری رسید و پس از آن، بوستان‌های نصرت و کوهسنگی نیز به‌عنوان ظرفیت‌های مورداستفاده بانوان مشهد مقدس در دست اقدام قرار گرفت. امروز نیز بوستان بانوان بسیج با پیشرفت ۸۵درصدی خود آماده بهره‌برداری است و تلاش می‌کنیم تا این پروژه را در ایام سالروز میلاد فرخنده حضرت زینب(س) و روز پرستار افتتاح کنیم.

شهردار مشهد همچنین اظهار کرد: در کنار بوستان‌های یادشده، بوستان آفتاب در منطقه۱۰ و بوستان طرق در منطقه ۷ نیز به‌عنوان بوستان‌های اختصاصی بانوان در نظر گرفته شده‌اند و همچنین بوستان کرامت در شهرک شهید رجایی در قسمت مختص بانوان در دست اقدام است که به بهره‌برداری خواهد رسید.

تجهیز همه بوستان‌های بانوان به دوچرخه‌های «بایدو»

قلندرشریف یادآور شد: در تمامی بوستان‌های یادشده، زمین‌های ورزشی و سالن‌های ورزشی اختصاصی بانوان احداث خواهد شد. همه بوستان‌ها دارای مسیر مخصوص دوچرخه‌سواری و مسیر پیاده‌روی و سلامت هستند و نکته مهم دیگری که باید به آن اشاره کرد، این است که تمامی بوستان‌های بانوان به دوچرخه‌های بایدو برای بانوان عزیز مجهز خواهند شد تا بحث دوچرخه‌سواری این شهروندان که مطالبه بحق آن‌ها است، محقق شود.

وی توجه ویژه به سلامت بانوان در دوره ششم را مثبت ارزیابی و تصریح کرد: در این دوره، توجه ویژه‌ای به سلامت بانوان داشته‌ایم و این اتفاق با استقبال بی‌نظیر این قشر در بوستان‌های مختلف مواجه شده است و امیدواریم در ادامه و در صورت امکان، بوستان‌های جدید دیگری را نیز برای بانوان در نظر بگیریم و ظرفیت‌های کنونی را نیز ارتقا دهیم.

قلندرشریف ادامه داد: در بوستان‌های شهربانو و وکیل‌آباد، دو سالن اختصاصی بانوان در رشته‌های مختلف احداث خواهد شد تا مکملی بر قسمت اختصاصی بانوان بوستان‌های یادشده باشد.

وی تصریح کرد: امید و انگیزه ما آن است که خدماتی که در همه حوزه‌ها توسط مدیریت شهری ارائه شده و به صورت هفتگی نیز به بهره‌برداری می‌رسد، ابتدا مورد رضایت پروردگار متعال و همچنین شهروندان عزیز و بانوان گرامی باشد تا ضمن استفاده بهینه از زیرساخت‌های ورزشی و فرهنگی، سبب نشاط اجتماعی و شادی این عزیزان شویم.

در کمیسیون خدمات شهری شورای اسلامی شهر مشهد مطرح شد

۸۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای ۷۸ پروژه فضای سبز تخصیص یافته است

محمد کاملان
روزنامه‌نگار

در سیصدویکمین جلسه کمیسیون خدمات شهری شورای اسلامی شهر مشهد که روز گذشته برگزار شد، آخرین وضعیت پروژه‌های حوزه فضای سبز و خدمات شهری و اختصاص بودجه به این پروژه‌ها در سه منطقه۱، ۲ و ۵ بررسی شد. در آلبوم بودجه سال ۱۴۰۴ شهرداری مشهد برای پروژه‌های فضای سبز و خدمات شهری مناطق، به‌ترتیب ۱۷۰۰ و ۳۷۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است و آن‌طورکه حسن کریمدادی، رئیس کمیسیون خدمات شهری، اعلام کرد، هنوز بخش زیادی از این اعتبار باوجود گذشت هفت ماه از سال، تخصیص داده نشده و به‌همین‌دلیل سرعت برخی پروژه‌ها هنوز کم است.

اولویت سال دوم، بازپیرایی فضاهای سبز مناطق برخوردار بود

رئیس کمیسیون خدمات شهری شورای اسلامی شهر مشهد با تأکید بر اینکه پروژه‌های حوزه خدمات شهری در مناطق به‌صورت مداوم بررسی و رصد می‌شود، تصریح کرد: پروژه‌های معاونت خدمات شهری در مناطق به‌صورت پیوسته در خود کمیسیون و کمیته‌های نظارتی بررسی و رصد می‌شود و در هرجایی که لازم باشد، شورا برای تخصیص اعتبار و سرعت‌دهی به پروژه‌ها اقدام می‌کند. در دو سال اول شورای ششم، نگاه‌ها معطوف به حاشیه شهر بود و بودجه‌ای خوب تزریق شد و اتفاقات خوبی هم رخ داد و بهترین پروژه‌های ممکن در این مناطق اجرا شد.

حسن کریمدادی ادامه داد: اما در دو سال گذشته بودجه‌ها به‌سمت بازپیرایی فضاهای سبز مناطق برخوردار شهر رفت ولازم بود تا فضای سبز این مناطق بازسازی شود؛ بااین‌همه اما اعتبار تخصیص داده‌شده به همین پروژه‌ها، به‌درستی تخصیص داده نمی‌شود و این وضعیت به‌هیچ‌عنوان خوب نیست.

اعتبار پروژه‌های اولویت‌دار باید تخصیص پیدا کند

وی با تأکید بر جبران عقب‌ماندگی‌ها در ماه‌های اخیر گفت: پروژه‌هایی که تعریف شده است، باید سرعت بگیرد و در کوتاه‌ترین زمان ممکن اجرایی شود و اعتبارات پروژه‌هایی که در اولویت اول تا سوم هستند هم از طرف معاونت برنامه‌ریزی شهرداری و براساس آنچه در سند بودجه آمده است، باید تخصیص یابد تا بتوانیم عقب‌ماندگی‌ها را در اجرای این پروژه‌ها جبران کنیم.

۱۷۰۰ میلیارد تومان پروژه برای مناطق سیزده‌گانه

حامد فیض‌الهی، مدیرکل بهبود محیط زیست شهری شهرداری نیز با اشاره به اعتبار پیش‌بینی‌شده برای پروژه‌های فضای سبز مناطق در سال ۱۴۰۴ گفت: مناطق شهرداری برای ۴۳۷ عنوان پروژه، ۱۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار دارند که بیش از ۱۰۰۰ میلیارد تومان از این اعتبار مربوط به پروژه‌های بااولویت ماست. تاامروز و براساس آخرین گزارش‌ها، حدود ۸۰۰ میلیارد اعتبار برای ۷۸ پروژه تخصیص یافته است که بیشتر آن‌ها جزو پروژه‌های اولویت‌دار معاونت خدمات شهری بوده‌اند؛ این اتفاق درحالی افتاده است که پیش‌بینی ما بازگشایی اعتبارات برای حدود دویست پروژه نیمه‌تمام و اولویت‌دار بود.

تخصیص اعتبار به پروژه‌های مهم، در اولویت باشد

وی ادامه داد: ما روزهای مهمی مثل استقبال از بهار را در آینده داریم که امیدواریم اعتبار مربوط به آن که باید صرف اجرای پروژه‌ها و خرید گونه‌های گیاهی مختلف شود، به‌زودی تخصیص پیدا کند؛ ضمن اینکه پروژه‌های مربوط به منابع آبی و تأمین آب پایدار برای فضای سبز هم که مهم‌ترین بخش از پروژه‌های اداره کل بهبود محیط زیست شهری است، باید اعتبار داشته باشند که روند اجرایی آن‌ها متوقف نشود.

إنا لله و إنا إليه راجعون

همکار گرامی، جناب آقای علی معصوم‌بیگی

ضایعه درگذشت فرزند عزیزتان را تسلیت عرض می‌کنیم و از خداوند متعال برای شما و بازماندگان، صبر جمیل مسئلت داریم. ما را در غم خود شریک بدانید.

از طرف مدیرعامل و همکاران شما در مؤسسه فرهنگی شهرآرا

دیدار

آیت‌ا... علم‌الهدی در دیدار نخستین فرماندار اهل سنت شهرستان صالح‌آباد:

مناطق تلفیقی، نماد انسجام ملی هستند

نماینده ولی‌فقیه در خراسان رضوی در دیدار محمد شاهرخی، نخستین فرماندار اهل سنت شهرستان صالح‌آباد، گفت: مناطق تلفیقی که اهل سنت و شیعه در کنار هم ساکن‌اند، نماد همزیستی مسالمت‌آمیز و انسجام ملی‌اند. این هم‌پوشانی مذهبی باعث ایجاد اعتماد متقابل، کاهش شایعات و پیشگیری از تفرقه‌گری می‌شود؛ مردم روزمره با یکدیگر تعامل دارند و در زمان‌های بحران به‌سرعت یکدست می‌شوند.
به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر امام جمعه مشهد، آیت‌ا سید احمد علم‌الهدی در این دیدار افزود: تنوع دینی زمینه تبادل فکری، فرهنگی و علمی را فراهم می‌آورد و جشن‌های مشترک حس وحدت را تقویت می‌کند، در همین راستا امیدواریم مردم آن منطقه بتوانند از آثار و برکات حضور شما بیشترین بهره را ببرند.

خبر روز

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب مشهد:

شرایط تأمین آب در مشهد دشوار است

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب مشهد گفت: آب موجود در سدهای مشهد شامل «کارده، طرق، دوستی و ارداک» در ابتدای فصل پاییز به ۴.۵ درصد رسیده و شرایط دشواری را به لحاظ ذخیره سدها و تأمین آب در این کلان‌شهر پیش رو داریم.
به گزارش ایرنا، حسین اسماعیلیان افزود: هم‌اینک ذخیره آب سد دوستی به‌عنوان مهم‌ترین منبع تأمین‌کننده آب مشهد حدود ۴۷ میلیون مترمکعب است که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۱۸۰ میلیون مترمکعب بوده است.
وی با اشاره به کاهش ۴۰ درصدی بارش‌های مشهد اضافه کرد: کل بارندگی در مشهد طی سال آبی گذشته (از مهر ۱۴۰۳ تا مهر ۱۴۰۴) به میزان ۱۵۲ میلی‌متر بود که در مقایسه با میانگین بلندمدت با ۲۴۵ میلی‌متر در سال حدود ۴۰ درصد کاهش داشته است.
مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب مشهد اظهار کرد: طبق پیش‌بینی‌ها شرایط مناسبی به لحاظ بارندگی در فصل پاییز نخواهیم داشت و تجربه نشان داده با توجه به اقلیم منطقه بارش‌های پاییزی رواناب و سیلاب برای افزایش ذخیره سدها ایجاد نمی‌کند.
اسماعیلیان ادامه داد: طرح‌های آب‌رسانی برای مشهد یا انجام شده یا در حال انجام است و اکنون مهم‌ترین راه برون‌رفت از شرایط بحرانی پیش رو، مدیریت مصرف و توجه ویژه به استفاده بهینه از آب در سطح جامعه است.

خبر کوتاه

بررسی پرونده مساجد بدون مجوز استان

رئیس مرکز اسلامی خراسان رضوی با بیان اینکه پرونده ۲۷۰ مسجد بدون مجوز خراسان رضوی در کمیسیون اماکن این مرکز بررسی شد، گفت: از این تعداد ۷۷ مورد مربوط به خواف بود. به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام‌والمسلمین علیرضا جوانشیری اظهار کرد: پرونده این مساجد در کمیسیون اماکن و مرکز اسلامی خراسان رضوی رسیدگی شد و حدود ۱۵۰ مسجد مجوزدار شدند.

عدد خبر

۸۵ هزار دانشجو

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی خراسان رضوی گفت: در این مجموعه آموزش عالی نزدیک به ۸۵ هزار نفر دانشجو مشغول به تحصیل هستند و آماده هستیم در سال جدید پذیرای ۲۵ هزار دانشجو در استان خراسان رضوی باشیم. به گزارش ایسنا، محسن مرادی با اشاره به شروع سال تحصیلی جدید دانشگاه آزاد اسلامی، اظهار کرد: در دانشگاه آزاد اسلامی استان خراسان رضوی، دارای هفده واحد و مرکز آموزشی هستیم و در این مجموعه آموزش عالی نزدیک به ۸۵ هزار نفر دانشجو مشغول به تحصیل هستند. سال جدید در حالی آغاز می‌شود که تمهیدات لازم برای شروع سالی موفق در آموزش، پژوهش و حوزه‌های فناوری اندیشیده شده است.

نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با شهرآرا از کمبودهای زیرساختی در استان سخن گفت

۷ استاندار آمد و رفت، آزادراه حرم تا حرم به فرجام نرسید

عسکری -جهانبخش

گفت‌وگو

اینکه مشهد و خراسان رضوی در برخی زیرساخت‌های حیاتی همچون قطار سریع‌السیر یا آزادراه حرم تا حرم، هنوز در نقطه صفر یا کمی جلوتر از این نقطه قرار دارد، یکی از دغدغه‌های جدی مردم و البته بخشی از مسئولان است. وعده‌ها برای به‌نتیجه‌رسیدن این پروژه، آن‌قدری بوده که نزدیک است تعداد استانداران آمده و رفته در این استان دو رقمی شود اما هنوز از اجابت وعده‌ها در این زمینه خبری نیست.
در همین زمینه نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی، با انتقاد صریح از این مشکلات و البته معضل لاینحل کمبود آب در مشهد، معتقد است که امسال در استان و مشهد با بحران آب روبه‌رو هستیم و اولین سالی است که از ابتدای تابستان، سد دوستی هیچ آورده‌ای برای مشهد نداشت. افزود: کمتر از ۸۰ میلیون مترمکعب آب پشت سد دوستی داریم که نیمی از آن متعلق به ترکمنستان است و بخش دیگر به سطحی رسیده که قابل برداشت نیست. سد طرق و سد ارداک نیز در وضعیت مشابه است. بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی که در سال ۹۶ حدود ۴۰ درصد آب شرب شهر را تأمین می‌کرد، در حال حاضر به حدود ۷۸ درصد رسیده که این یک خطر است.

فرونشست زمین از غرب به مرکز مشهد رسیده است

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حسنعلی اخلاقی امیری ادامه داد: بحث فرونشست زمین که در گذشته درباره غرب مشهد مطرح بود، امروزه به مرکز مشهد رسیده است. سال قبل بارندگی داشتیم که مقداری مخازن را پر کرد اما امسال بارندگی چندانی نداشتیم. آب‌رسانی از دریای عمان نیز به‌طور مشترک است و هنوز تا رسیدن آب به مشهد فاصله زیادی داریم.

عکس: سعید گلی | شهرآرا

سهم ما از ۲۴۰۰ کیلومتر آزادراه بعد از انقلاب، فقط ۳۰ کیلومتر!

وی در ادامه و با اشاره به کم‌کاری مسئولان در ایجاد برخی زیرساخت‌ها برای خراسان رضوی، از عقب‌ماندگی‌های جدی استان در این زمینه انتقاد کرد و افزود: در موضوع زیرساخت‌ها به عنوان مثال از حدود ۲۴۰۰ کیلومتر آزادراهی که در کشور بعد از انقلاب ساخته شده، سهم شرق کشور و خراسان رضوی حدود ۳۰ کیلومتر است که به آزادراه شهید شوشتری یا همان «باغچه» معروف است.
وی تصریح کرد: در مسئله حمل‌ونقل ریلی نیز چالش‌های جدی وجود دارد. در موضوع راه و آزادراه عقب‌ماندگی زیاد است. متأسفانه از چهار مرحله آزاد راه حرم تا حرم، بخشی که در خراسان و شامل دو فاز است، برای یک فاز از آن حتی مطالعات هم انجام نشده است. از سال ۸۹ تاکنون هفت استاندار تغییر کرده‌اند، اما فاز سبزوار تا سمنان همچنان بدون مطالعات باقی‌مانده است. بحث راه یک اولویت در سال ۱۴۰۴ است.

آزادراه حرم تا حرم، همچنان بدون نتیجه

نماینده مردم مشهد در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سؤال که فرجام آزادراه حرم تا حرم را چگونه پیش‌بینی می‌کند، گفت: این پروژه اولویت اول دولت‌ها نبوده است. اولویت دولت جنوب شرق بوده و چون پیمانکار هر دو مسیر بزرگراهی، قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) است، بیشتر امکانات در آنجا متمرکز شده است. در حوزه آزادراه در زمان کابینه آقای احمدی‌نژاد قراردادی با قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) بسته و قرار شد ۷۰ درصد منابع توسط قرارگاه و ۳۰ درصد نیز توسط دولت تأمین شود.
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی این را هم گفت که قبول داریم دولت ر این زمینه کوتاهی کرد چون به هر حال با شبکه مسائل متعددی روبه‌روست، اما قرارگاه باید ۷۰ درصد در آورده این پروژه سهیم می‌بود که در این موضوع نیز کوتاهی شد. وی اظهار کرد: البته تلاش می‌کنم منصفانه قضاوت کنم و با وجود هزینه‌های کلان در پروژه‌های متعدد، قرارگاه با چالش‌های زیادی روبه‌روست. برای به فرجام رسیدن پروژه، با دولت توافق کرده‌ایم که در این پروژه، سهم دولت به ۵۰ درصد افزایش یابد و دولت نیز این پیشنهاد را پذیرفت و قرار است تأمین بخشی از بودجه آزادراه توسط دولت و در قالب مولدسازی انجام شود. باید این را بپذیریم که درمجموع، در کشور ما مشکل اعتباری چندانی وجود ندارد و اصل مشکل برای به فرجام رسیدن پروژه‌ها، مشکل مدیریتی است.

برای قطار سریع‌السیر، هنوز برخی‌ها بهانه‌گیری می‌کنند

بحث از کمبودهای زیرساختی استان، فقط محدود به آب و آزادراه نیست و اخلاقی امیری درباره معلق ماندن پروژه قطار سریع‌السیر تهران-مشهد، بیان کرد: این موضوع به‌اندازه‌ای اهمیت دارد که رهبر معظم انقلاب در سخنان خود چهار بار درباره قطار سریع‌السیر تهران-مشهد تأکید داشته‌اند اما برخی افراد در استان هنوز به دنبال بهانه‌جویی برای انجام‌ندادن کار هستند و همواره می‌گویند که این کار ضرورت ندارد.
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: ساختار کار و اجرای پروژه قطار برقی با قطار سریع‌السیر خیلی متفاوت است. چون به دنبال آن تکنولوژی به کشور وارد می‌شود و اتفاقات بزرگ‌تری رقم می‌خورد، ازاین‌رو به دنبال این بوده‌ایم که با سران قوا مکاتبه و تعامل بیشتری برای تحقق این مسئله داشته باشیم. مسئولان استان هم این موضوع را مدنظر قرار داده‌اند تا این دغدغه رهبر معظم انقلاب برای تسهیل رفت‌وآمد زائران را محقق کنیم. آمارها نشان می‌دهد که حوادث جاده‌ای در خراسان رضوی و سمنان در هر سال به‌طور متوسط ۳۰ هزار خانواده را دچار مشکل می‌کند. بخشی از این افراد جان خود را از دست می‌دهند و برخی نقص عضو می‌شوند. این موارد نیز تبعات روانی بسیاری برای بازماندگان و اعضای این خانواده‌ها به دنبال خواهد داشت. در این شرایط این پرسش مطرح می‌شود که آیا تحقق این پروژه برای حفظ جان انسان‌ها ارزش ندارد؟

مدیرکل ثبت‌احوال استان خراسان رضوی مطرح کرد

شناسه «یکتای هویتی» جایگزین شناسنامه‌های کاغذی

نشست خبری

ملیحه جهانبخش
روزنامه‌نگار

فرایند هوشمندسازی ارائه خدمات در دستگاه‌های اجرایی، یکی از ضرورت‌هایی است که به‌طور جدی توسط سازمان‌ها دنبال می‌شود. در این میان، سازمان ثبت احوال کشور به‌دلیل گستردگی ارائه خدمات و مراجعات مردمی برای تسریع در خدمت‌رسانی و تسهیل در انجام امور، بسیاری از اقدامات خود را در قالب ساختار مجازی ارائه می‌کند. موضوعی که محور نشست خبری مدیرکل ثبت احوال استان خراسان رضوی و مورد تأکید در این جلسه بود. به گفته مرتضی امیرآبادی‌زاده سازمان ثبت‌احوال در سال‌های اخیر پنجره واحد «سامانه سهیم» یا «سامانه هویت یکتای ایرانیان» یکی از مهم‌ترین اقدامات درخصوص ارائه تمام خدمات سازمان ثبت‌احوال به‌صورت یکپارچه و الکترونیکی است.

به‌زودی صدور شناسنامه بدون حضور والدین

مدیرکل ثبت احوال استان خراسان رضوی همچنین با اشاره به الکترونیکی‌شدن صدور گواهی ولادت با همکاری وزارت بهداشت، بیان کرد: اطلاعات نوزادان به صورت برخط به اداره ثبت‌احوال محل ارسال و پس از احراز هویت والدین، ارسال کد رهگیری و تنظیم سند و شناسنامه صورت می‌گیرد. در آینده نزدیک این فرایند بدون حضور والدین در سامانه سهیم رقم خواهد خورد.
امیرآبادی‌زاده تعریف امضای دیجیتال بر روی کارت هوشمند و سامانه هویت دیجیتال ایرانیان را از دیگر اقدامات در این فرایند مطرح و اظهار کرد: پس از درخواست صدور شناسنامه به‌طور هوشمند، شناسنامه یا درب منزل یا در گام بعدی به‌طور کاملا الکترونیکی خواهد بود.

عکس: شیرین قاسمی | شهرآرا

جایگزینی هویت دیجیتال به جای شناسنامه کاغذی

وی درباره فرایند جایگزینی شناسنامه کاغذی با هویت دیجیتال، گفت: هر فرد یک شناسه یکتای هویتی خواهد داشت و تمام دستگاه‌های اجرایی و خدماتی از طریق این شناسه به اطلاعات هویتی فرد دستیابی خواهند داشت. احراز هویت هوشمند نیز جایگزین احراز هویت سنتی خواهد شد که در «پایگاه هویت دیجیتال ایرانیان» در چهار سطح امنیتی، بر اساس نیاز دستگاه‌های اجرایی، خدمات احراز هویت را ارائه می‌دهد.
مدیرکل ثبت‌احوال استان خراسان رضوی در ادامه به ایجاد پایگاه ملی خانوار ایرانی اشاره و اظهار کرد: در سال ۱۴۰۰ آیین‌نامه شناسایی خانوارهای ایرانی مصوب شد که بر اساس آن، سازمان ثبت‌احوال کشور مکلف است خانوارهای ایرانی را شناسایی و پایگاهی جامع برای ثبت و به‌روزرسانی اطلاعات آنان ایجاد کند. استان خراسان رضوی از ۱۲ مهر ۱۴۰۴ به‌طور ملی به پایگاه ملی خانوار متصل و از این پس تمامی خدمات مربوط به اصلاح یا تغییر ساختار خانوارها از طریق این درگاه و بدون نیاز به مراجعه حضوری به پلیس +۱۰، فرمانداری‌ها یا ادارات ثبت‌احوال صورت می‌گیرد.

ثبت تغییر در ساختار خانواده از طریق سامانه

امیرآبادی‌زاده به چهار رویداد ولادت، وفات، ازدواج و طلاق که به‌طور قانونی در سازمان ثبت‌احوال ثبت می‌شود، اشاره کرد و گفت: شهروندان می‌توانند از طریق سامانه مردمی خانوار، هرگونه تغییر در این موارد و درخواست‌های خود را ثبت کنند. اطلاعات مربوط به ساختار خانوار به‌صورت برخط به اداره ثبت‌احوال محل صدور شناسنامه ارسال و توسط کارشناسان خبره بررسی می‌شود. درباره یارانه‌ها نیز پس از به‌روزرسانی اطلاعات خانوار، ساختار جدید به سازمان هدفمندی یارانه‌ها ارسال تا یارانه‌ها بر اساس آخرین وضعیت خانوار به حساب سرپرست جدید واریز شود.
وی افزود: در مواردی نیز نظیر قیومیت، حضانت، بدسرپرستی و... نیاز به ارائه حکم قضایی وجود دارد. شهروندان پس از دریافت حکم از مراجع قضایی می‌توانند با ورود به سامانه مردمی خانوار اطلاعات مورد درخواست سامانه را وارد کنند. سامانه به‌طور مستقیم به مرکز فناوری اطلاعات قوه قضائیه متصل است و اصالت حکم به‌طور سیستمی بررسی می‌شود.

تعیین وضعیت خانوارهای دارای عضو غیرایرانی

مدیرکل ثبت‌احوال استان خراسان رضوی درباره تعیین وضعیت خانوارهای دارای عضو غیرایرانی نیز تصریح کرد: بر اساس آیین‌نامه سال ۱۴۰۰، خانوارهایی که شامل ایرانی و غیرایرانی هستند، سرپرست خانوار فرد ایرانی است. ساختار خانوار نیز بر همین اساس تنظیم می‌شود. پس از تأیید اصلاح ساختار خانوار در سامانه، پیامکی برای سرپرست ارسال می‌شود.

هوشمندسازی انحصار وراثت در استان

وی در ادامه به هوشمندسازی فرایند انحصار وراثت توسط این سازمان اشاره کرد و گفت: این اقدام از سوم مرداد ۱۴۰۴ به‌طور رسمی در سراسر کشور آغاز شده است. از تاریخ یادشده، برای تمام فوتی‌هایی که در سامانه ثبت‌احوال درج شده باشد، به‌صورت خودکار گواهی انحصار وراثت قابل دریافت است. این گواهی از طریق سامانه سهیم، همچنین سامانه وراثت قوه‌قضائیه به ذی‌نفعان ابلاغ می‌شود. چنانچه یکی از وراث یا افراد ذی‌نفع به گواهی صادرشده اعتراض داشته باشند، بر اساس قانون، ۱۰ روز فرصت اعتراض دارد.

تأمین بدنه و تراشه، دو چالش تأمین کارت ملی

امیرآبادی‌زاده با اشاره به برخی چالش‌ها در حوزه صدور کارت هوشمند ملی، اظهار کرد: مرکز صدور کارت هوشمند ملی کشور در تهران، ظرفیت صدور ماهانه حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار کارت را دارد اما به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از تأمین بدنه و تراشه که با همکاری دو نهاد دیگر انجام می‌شود و چالش‌های بودجه‌ای و موانع ناشی از تحریم، فاصله زمانی بین ثبت‌نام تا دریافت کارت در برخی مناطق افزایش یافته است. پیرو همین مسئله کد رهگیری به ثبت‌نام‌کنندگان کارت هوشمند ملی داده می‌شود تا در سامانه‌ها در این فاصله زمانی احراز هویت شوند. اکنون ۴۵ هزار کارت هوشمند ملی در استان آماده تحویل است. درخصوص اتصال کد ملی به کدپستی نیز اقدامات مهمی انجام شده است. در حال حاضر ۱۳۱ دفتر پیشخوان در استان خراسان رضوی فعال است.

آگهی مزایده عمومی

موضوع مناقصه: مزایده فروش

شهرداری منطقه ثامن در نظر دارد تعدادی واحد تجاری واقامتی خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در فراخوان، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.
تلفن تماس ۳۳۶۸۷۰۰۶-۰۵۱
مجتمع اطمینان: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۳
مجتمع ایمان: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۴
مجتمع جاودان: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۵
مجتمع سارینا۱: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۶
مجتمع سارینا۲: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۷
مجتمع ستاره مجد ۱: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۸
مجتمع ستاره مجد ۲: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۹
مجتمع سارا: شماره نیاز ۲۰۰۴۰۹۴۹۹۵۰۰۰۰۰۱۰
این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
امور قراردادهای شهرداری منطقه ثامن

آگهی مزایده عمومی

موضوع مناقصه:
برگزاری مزایده عمومی سازمان اتوبوسرانی شهرداری مشهد مقدس به شرح جدول ذیل

ردیف	موضوع مزایده	شماره مزایده	مقدار حدود (تعداد / دستگاه / کیلوگرم / آمپر)	مبلغ کل برآورد اولیه (ریالی)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریالی)
۱	فروش قطعات فنی ضایعات مختلط	۱۰۹	مطابق اسناد مزایده	۵،۶۶۵،۲۳۹،۰۰۰	۲۷۴،۰۰۰،۰۰۰
۲	فروش باطری های فرسوده و غیرقابل استفاده	۱۱۰	۹۰،۰۰۰	۱۸،۹۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۹۴۵،۰۰۰،۰۰۰
۳	موتور گازسوز اسکانیا	۱۱۱	۲۲	۱،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۵۵۰،۰۰۰،۰۰۰
۴	فروش قطعات فنی ضایعاتی غیرمصرفی مختلط	۱۱۲	مطابق اسناد مزایده	۱۰،۱۱۲،۳۹۶،۰۰۰	۵۰۵،۰۰۰،۰۰۰

جهت شرکت در مزایده و دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به سایت تامین کنندگان شهرداری مشهد به آدرس: oldets.mashhad.ir و یا بصورت حضوری به آدرس: انتهای خیابان فدائیان اسلام- ساختمان حوزه عمران، حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد طبقه اول سازمان اتوبوسرانی - اداره تدارکات مراجعه نمائید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
سازمان اتوبوسرانی شهرداری مشهد مقدس

شماره فراخوان سامانه ستاد ۲۰۰۴۰۹۴۹۴۵۰۰۰۰۰۱
آگهی مزایده عمومی اموال غیرمنقول

موضوع مناقصه:
فروش مستغلات و املاک مازاد برنیاز شهرداری مشهد- منطقه ۸
مبلغ برآورد اولیه: ۷۸۳,۳۲۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مزایده، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.
شهرداری مشهد- منطقه ۸

آگهی مناقصه عمومی
مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای تعمیرات و اصلاحات فنی کارخانه کمپوست و ۱۰۰۰ تنی میامی
شماره فراخوان: ۲۰۰۴۰۹۴۹۳۶۰۰۰۰۱۵
مبلغ برآورد اولیه: ۳۹.۹۴۸.۱۰۰.۰۰۰ ریال
جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید.
این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.
سازمان مدیریت پسماند شهرداری مشهد
Waste Management Organization Of Mashhad Municipality

فضای سبز شهر چگونه با تدبیر مدیریت شهری در فصل پرحرارت امسال سبز ماند؟

تابستان داغ، مغلوب سرسبزی مشهد

روزنامه‌نگار
محمد کاملان

گرمای بی‌سابقه هوا، شدت گرفتن خشک‌سالی، خشکی هوا و ازدست‌رفتن منابع آبی دلایل و علل کامل و محکمه‌پسندی هستند تا فضای سبز یک شهر خشک شود. مشهد از بهار تا تابستان همه این شرایط را تجربه کرد، اما ذره‌ای از سرسبزی شهر کم نشد و این سؤال برای خیلی‌ها پیش آمد که فضای سبز شهر در تابستان گرم امسال چطور از مسیر پرپیچ‌وخم بی‌آبی و گرمای هوا و خشک‌سالی به سلامت عبور کرد و زنده ماند؟ این سؤال را در گزارش پیش رو پاسخ داده‌ایم.

۱ تابستان از اردیبهشت آمد

آمار و ارقام می‌گوید که مشهد در بهار و تابستان امسال گرمای عجیبی را پشت سر گذاشت. اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ درحالی میانگین دما حدودا ۳۹ درجه ثبت شد که سال گذشته این عدد به‌زحمت به ۳۱ درجه رسید و حتی رکورد بارش‌ها هم شکسته شد. در خردادماه هم همین رویه با کمی شدت بیشتر ادامه داشت و حتی در برخی روزها به‌صورت میانگین بیش از دوازده ساعت تابش آفتاب ثبت شد تا مشهد با حدود سه میلی‌متر بارش، ماه گرم و خشکی را تجربه کند. این روند گرمایی تا روزهای پایانی تابستان ادامه داشت و نزدیک به صفر شدن بارش‌ها، گرمای بی‌سابقه و خشکی هوا شرایط خاصی را برای فضای سبز شهر رقم زد؛ تاآنجاکه برخلاف همه سال‌ها، سازمان پارک‌ها و اداره‌کل بهبود محیط زیست شهری، مجبور شدند از دومین ماه سال آبیاری فضای سبز را شروع کنند تا گونه‌های گیاهی دچار تنش نشوند.

۲ پیش‌بینی بدبینانه محقق شد

گرما و خشکی بی‌سابقه امسال را معاونت خدمات شهری پیش از این پیش‌بینی کرده بود و برای مقابله با این موج گرما آماده بود. تقریبا از چهارپنج سال قبل برنامه تأمین نیاز آبی فضای سبز شهر تهیه و در آن سه سناریو پیش‌بینی شده بود. در حالت خوش‌بینانه بارش‌ها خوب بود و هیچ مشکلی بابت تأمین آب از چاه‌های در اختیار شهرداری، آب‌های سطحی، قنات و... وجود نداشت و حتی تخصیص از سدها هم انجام می‌شد؛ در حالت واقع‌بینانه چاه‌ها و منابع سطحی کمی کاهش داشت و کسری باید با پساب و تخصیص از تصفیه‌خانه‌ها جبران می‌شد؛ در سناریو سوم که بدبینانه‌ترین حالت ممکن بود، بارش‌ها کاهش جدی داشت، نه برداشت از چاه، نه آب‌های سطحی و نه حتی تخصیص از سد اتفاق می‌افتاد و تمام کم‌وکسری‌ها باید با پساب جبران می‌شد. مشاوران این طرح در همان سال‌های پربارش که همه فکر می‌کردند خشک‌سالی تمام شده است، به شهرداری هشدار داده بودند که خشک‌سالی در راه است و احتمالا سناریوی بدبینانه رخ می‌دهد. همین اتفاق هم افتاد و چه در سال ۱۴۰۳، چه در سال ۱۴۰۴، باران نبارید و تأمین منابع آبی برای فضای سبز شهر با چالش‌های جدی مواجه شد؛ چالش‌هایی که مدیریت شهری از قبل خودش را برای آن آماده کرده بود.

۳ منابع آبی از دست رفت

منابع آبی برای آبیاری ۶هزار هکتار فضای سبز کاملا مشخص است؛ چاه‌ها، آب‌های سطحی، آب سدها و پساب. استفاده از چاه یکی از قدیمی‌ترین راه‌های در اختیار شهرداری است اما امسال دِبی و سطح آب این چاه‌ها به‌خاطر حفاری در کنار آن‌ها و رعایت نشدن حریم چاه و افت سفره‌های آب زیرزمینی و... به‌شدت کاهش پیدا کرد؛ مثلا چاه آبی که تا دیروز چهل لیتربرثانیه آب داشت تا پنج لیتربرثانیه کاهش دبی پیدا کرد و استفاده از آن تقریبا سخت شد. ظرفیت آب‌های سطحی هم به‌این‌خاطرکه بارش‌ها در بهار تقریبا صفر بود، از دسترس خارج شده بود. به این دلیل‌که آب پشت سدها بسیار بسیار کم بود و اولویت با تأمین آب شُرب بود، آب چندانی از سدها نیز به فضای سبز تخصیص داده نمی‌شد؛ یعنی درحالی‌که فضای سبز شهر به ۲۲ میلیون متر مکعب آب برای زنده‌ماندن نیاز داشت، مدیریت شهری تقریبا همه منابع آبی خود را از دست داده بود و بی‌آبی برای فضای سبز شهر آغاز شده بود.

۴ آغاز ماراتن تأمین آب برای فضای سبز

مدت‌هاست که فضای سبز برند مشهد است و این شهر را با سرسبزی‌اش می‌شناسند. در این میان نه‌مردم مشهد و نه‌زائران نمی‌پذیرند که ذره‌ای از این فضای سبز خشک شود. شاید هر جای دیگری غیر از مشهد و شهرداری مشهد بود، در شرایطی که جفت‌وجور کردن ۲۲ میلیون مترمکعب آب با سختی همراه و همه منابع از دست رفته بود، اجازه می‌دادند بخشی از فضای سبز خشک شود و از دست برود، اما در مشهد اوضاع فرق می‌کرد و از همان اردیبهشت‌ماه، یک ماراتن جدی برای تأمین آب فضای سبز شهر آغاز شد. در گام اول و در ظرف فقط دو هفته، بزرگ‌ترین حوضچه کمربند سبز احیا شد و ۲ هزار مترمکعب آب از بندگلستان و قنوات مختلف و... در این حوضچه جمع و به سمت مخازن بالادست کمربندجنوبی هدایت شد. مناطق ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ هیچ منبع آبی نداشتند و بیشترین مشکل هم در این مناطق در حال وقوع بود. از سویی در بولوار شاهنامه یک خط انتقالی برای موضوعات کشف‌رود وجود داشت که انتقال پساب در عمل با آن امکان‌پذیر نبود اما با یک کار شبانه‌روزی و با همین خط انتقال، آب و پساب از بولوار شاهنامه به نقاط مختلف شهر منتقل شد. مرحله بعدی اجاره چاه‌آب بود و اداره‌کل بهبود محیط زیست شهری سراغ چاه‌های آب شهر رفت و هر چاهی را که امکان داشت، برای آبیاری فضای سبز اجاره کرد. شهرداری در گام بعدی تأمین آب برای فضای سبز، پساب تصفیه‌شده کارخانه‌های شهرک صنعتی را هم خریداری کرد که اقدام بی‌سابقه‌ای بود. در کنار آن در هر نقطه از شهر که لوله‌های آب شرب دچار مشکل می‌شد و مقداری هدررفت وجود داشت، تانکرهای پمپ‌دار شهرداری، آب‌ها را برای آبیاری فضای سبز جمع‌آوری می‌کردند. صفرتاصد این اقدامات برای تأمین آب فضای سبز شهر مشهد چیزی نزدیک به ۲۳۷ میلیارد تومان برای شهرداری مشهد هزینه داشت.

۵ وقتی همه مناطق شهرداری پای کار آمدند

در ماجرای تأمین آب برای فضای سبز شهر، مناطق شهرداری هم پای کار آمدند. براساس شیوه‌نامه‌ای که به همه مناطق سیزده‌گانه ابلاغ شد، همه موظف شدند در تأمین آب همکاری کنند. مناطقی که چاه در اختیار داشتند، باید بخشی از این آب را در شبکه جداساز به سایر مناطق کم‌برخوردار از آب منتقل می‌کردند و اگر امکان اجاره چاه در منطقه‌ای وجود داشت، با اختصاص اعتبار از سمت اداره‌کل بهبود محیط زیست شهری، آن چاه برای مناطقی که آب پایدار نداشتند اجاره و استفاده می‌شد. در مجموع همه ظرفیت‌های شهرداری در کنار هم قرار گرفت تا مسئله آب مدیریت شود و فضای سبز شهر تشنه نماند.

۶ تغییر در تقویم باغبانی شهر

در کنار کاهش آب، تنش و نوسانات دمایی مشکل دیگری بود که تأثیر زیادی بر فضای سبز داشت و می‌توانست سرسبزی شهر را از بین ببرد و برای همین هم تقویم باغبانی شهر و شیوه‌نامه‌های مربوط به آن کاملا تغییر کرد و همین نگهداری درست، فضای سبز را زنده نگه داشت. علاوه‌براین به‌دلیل کسری شدید منابع آب و پس از یک دوره بررسی، قرار شد تا درصدی پذیرفتنی «کم‌آبیاری» برای گونه‌های گیاهی اعمال شود تا جایی‌که گیاه فقط سبز و زنده بماند و از دست نرود و از طرف دیگر آب بیشتری در مدار آبیاری قرار بگیرد. بسیاری از مناطق شرق مشهد که منابع آبی بهتری داشتند، این تنش را به فضای سبز خود وارد کردند و منابع خودشان را به مناطق غرب مشهد که آب پایداری ندارند، منتقل کردند تا این تنش در شهر متعادل شود.

۷ آب بود، برق نبود

آب به هرزحمتی که بود برای فضای سبز شهر تأمین شد ولی قطع‌شدن‌های مکرر برق بلایِ جان انتقال این آب به نقاط تشنه شده بود؛ مثلا از تصفیه‌خانه خین‌عرب سیصد لیتربرثانیه پساب تحویل شهرداری می‌شد، این پساب در خطوط انتقال قرار می‌گرفت و مرحله‌به‌مرحله توسط ایستگاه‌های پمپاژ به بالادست انتقال داده می‌شد. ایستگاه‌های پمپاژ شهرداری، متوالی و پشت‌سرهم هستند و در این مسیر، یک‌بار برق به مدت دو ساعت در خین‌عرب می‌رفت، بعد از وصل برق در این نقطه، نوبت قطع برق در ایستگاه پمپاژ پردیس قائم(عج) بود و این مسئله باعث می‌شد در ۲۴ ساعت، ۲۵ درصد زمان انتقال از دست برود. این قطع‌شدن برق حتی سیستم‌های مکانیزه آبیاری در پارک‌ها و فضاهای سبز را هم دچار چالش کرده بود. این اتفاقات درحالی می‌افتاد که در فصل گرما ساعت آبیاری بسیار مهم است و جابه‌جا شدن فرایند آبیاری، فضای سبز را دچار تنش‌های اساسی می‌کند و از این‌رو اداره‌کل بهبود محیط زیست و سازمان پارک‌ها، زمان‌های زیادی را در کل تابستان مشغول تعمیر پمپ‌های سوخته ناشی از قطعی برق بودند.

۸ مشهد الگوی آبیاری فضای سبز با پساب

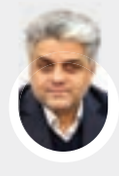

مهدی یعقوبی، معاون محیط زیست و خدمات شهری شهرداری مشهد

امسال هوای بسیار گرم از اوایل بهار شروع شد و تا اواخر شهریور همچنان ادامه داشت و این گرمای بی‌سابقه در کنار محدودیت منابع آبی و کاهش باران، مشکلات زیادی برای ما ایجاد کرد؛ تا جایی‌که با کوچک‌ترین غفلتی در زمینه نگهداری یا تأمین آب و آبیاری، فضای سبز شهر درگیر تنش می‌شد. ولی با کار جهادی و شبانه‌روزی اجازه ندادیم فضای سبز شهر دچار آسیب شود.

۲هزارمیلیارد تومان اعتبار برای تأمین آب فضای سبز

با نگاه مثبت و تصویب شورای اسلامی شهر مشهد، بودجه پروژه‌های زیرساخت تأمین آب از ۵۰۰ میلیارد تومان در سال گذشته به ۲ هزارمیلیارد تومان رسید که بخشی از آن قرار است صرف اجرای شبکه جداسازی آب‌شرب از خام شود؛ پروژه‌ای که از اواخر دهه ۸۰ آغاز شده است و در این سال‌ها برای اینکه به ۶۰درصد پیشرفت فیزیکی برسد، بالغ بر ۱۲هزارمیلیارد تومان برای آن هزینه شده است. امروز خرید ۲۵ساله پساب و ورود جدی شهرداری مشهد به ساخت تصفیه‌خانه‌ها به عنوان یک الگو در کشور شناخته می‌شود. جایگزینی پساب و آب غیرکیفی به جای آب شرب برای آبیاری فضای سبز در شهر نیز اقدامی در خورتوجه بوده است. خوشبختانه شهردار و شورای اسلامی شهر اعتبارات ویژه‌ای به این موضوع اختصاص داده‌اند. علاوه‌براین ما داریم با علم روز، هوش مصنوعی و شرکت‌های دانش‌بنیان کاری را جلو می‌بریم تا مصرف آب در نقطه هدف با کمترین هدررفت انجام شود و بتوانیم از سال‌های بعد وارد توسعه دوباره فضای سبز شویم. وضعیت آب در ایران و مشهد مدت‌هاست که بحرانی است و باتوجه‌به شرایطی که در یکی‌دو سال اخیر رقم خورده است، این وضعیت بحرانی‌تر هم شده است و ما چاره‌ای جز اتصال به یک منبع آبی پایدار مثل پساب نداریم و این کار باید انجام شود. در گذشته‌ای دور، بخش زیادی از فضای سبز را با آب شرب آبیاری می‌کردیم که این موضوع هرسال کاهش پیدا کرد و چندین سال است که با هماهنگی آبفا و آب منطقه‌ای تلاش کرده‌ایم از منابع غیرشرب برای آبیاری فضای سبز استفاده کنیم و هم‌زمان با تقویت و تدقیق مطالعات در زمینه نیازهای آبی و تدوین طرح جامع آب و پیش‌بینی برای ۲۵ سال آینده، شبکه جداسازی آب را طراحی کرده‌ایم؛ شبکه‌ای که با بهره‌گیری از تأسیسات عظیم، بخش عظیمی از آب غیرشرب را توزیع کند.

۹ توقف توسعه فضای سبز به‌دلیل کم‌آبی

حامد فیض‌الهی، مدیرکل بهبود محیط زیست شهرداری مشهد

مشهد اکنون ۶هزارو۷۰۰ هکتار فضای سبز و بیش از هفتصد بوستان دارد و سرانه فضای سبز شهر بدون محاسبه کمربندجنوبی چیزی نزدیک به هشت مترمربع است. این عدد براساس قانون هوای پاک باید به پانزده مترمربع برسد، ولی به‌دلیل محدودیت و نبود منابع آبی، ما تقریبا توسعه را متوقف کرده‌ایم. براساس برنامه‌ریزی‌ها و پیش‌بینی‌های انجام‌شده، نیاز آبی فضای سبز مشهد براساس تدقیقی که انجام شده، با مساحت وضع موجود ۲۹ میلیون مترمکعب است که اکنون فقط ۲۲ میلیون مترمکعب آن تأمین و استفاده می‌شود و نزدیک به ۷ میلیون مترمکعب کسری داریم؛ کما اینکه در بهار و تابستان امسال برای تأمین همین ۲۲ میلیون مترمکعب به مشکل برخوردیم، آن‌هم درحالی‌که بخش زیادی از گونه‌های کاشته‌شده در فضای سبز شهر از نوع بومی مشهد و کاملا کم‌نیاز به آب هستند.

پروژه‌هایی برای حل یک مشکل بزرگ

ما برای حل این مشکلات، برای امسال و سال‌های آینده پروژه‌های متعددی تعریف و اجرا کرده‌ایم. یکی از این پروژه‌ها احداث و سرمایه‌گذاری در ساخت چهار تصفیه‌خانه است که تا امروز کمتر کلان‌شهری سراغ آن رفته است. در گام بعدی برای ۲۵ سال آینده، یازده‌ونیم میلیون مترمکعب پساب خریداری و ۱۵۰۰ میلیارد تومان برای این مهم هزینه کردیم. نیمی از آب موردنیاز فضای سبز با این قرارداد تأمین می‌شود و برای استفاده از ظرفیت این قرارداد، قراردادی نزدیک به ۲ هزارمیلیارد تومان برای انتقال پساب از پرکندآباد به مخزن پنجاه‌هزارمترمکعبی میدان نمایشگاه منعقد کردیم. برای کاهش مشکلات فضای سبز در تابستان امسال نیز در پرکندآباد و اولنگ به‌صورت تانکری پساب برداشت کردیم. در این میان دوسه پروژه مهم داریم که با بهره‌برداری از آن‌ها به یک پایداری می‌رسیم و بخش زیادی از مشکلات حل می‌شود. پروژه خط انتقال از تصفیه‌خانه اولنگ یکی از این پروژه‌هاست که همین امسال به بهره‌برداری می‌رسد و منطقه ۷ و جزایر میانی شهر را بی‌نیاز می‌کند و با افتتاح تصفیه‌خانه آزادی و سیدی هم شرایط کاملا پایدار خواهد شد. دومین پروژه هم خط انتقال پرکندآباد به مخزن نمایشگاه است که غرب مشهد و مناطق پرمسئله ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و کمربندجنوبی را پوشش می‌دهد. شاید تا دو سال آینده در زمینه تأمین آب برای فضای سبز شرایط کمی بحرانی باشد و مشکلاتی داشته باشیم، اما با افتتاح این پروژه‌ها مشکلات حل خواهد شد.

با شهرداران

نونواری فضای سبز در منطقه۲

شهردار منطقه۲
حسین بنائی‌منش

در پانزده روز اول ماه مهر امسال، در حوزه فضای سبز اقداماتی نظیر تکمیل و کاشت گونه‌های گیاهی (درخت، درختچه، گل فصلی و دائمی و پرچین)، حذف سرشاخه و درخت خشک، فعال کردن آب‌نماها در مسیرهای اصلی و کاشت درخت در محوطه بیرونی مدارس اجرا شده است. دراین‌راستا در مجموع ۶۶۸مورد هرس و حذف سرشاخه و درخت‌های خشک در سطوح فضای سبز منطقه۲ به‌منظور حفظ زیبایی و ایمنی بیشتر انجام شده است؛ همچنین قطع ۲۹ درخت که به‌علت خشک شدن، احتمال سقوط و حادثه‌آفرینی داشت نیز صورت پذیرفت. ۷۹اصله درخت جدید نیز در حاشیه بولوارها، خیابان‌ها و معابر منطقه۲ کاشته شده است.

مبارزه تخصصی با آفات گیاهی در منطقه۶

شهردار منطقه۶
امیر رمضانی

با هدف ارتقای سلامت فضای سبز و حفظ طراوت بوستان‌های شهری، عملیات مبارزه با آفات شاخه‌خوار رز و پری‌کانتا در بوستان‌های منطقه انجام شد. این آفات با تغذیه از شیره و بافت درونی شاخه‌های گیاهان، موجب ضعف عمومی، خشکیدگی سرشاخه‌ها و کاهش زیبایی بصری فضای سبز می‌شوند؛ برهمین‌اساس، کارشناسان فضای سبز منطقه با بهره‌گیری از روش‌های بیولوژیکی و محلول‌پاشی‌های هدفمند اقدام به کنترل و مهار این آفات کردند. اجرای این طرح در راستای سیاست‌های مدیریت شهری برای حفاظت پایدار از فضای سبز و کاهش استفاده از سموم شیمیایی انجام گرفته است و نقش مهمی در پیشگیری از نابودی گیاهان زینتی و درختچه‌های بوستان‌ها دارد.

صدور ۸۰۸ اخطاریه تخلفات ساختمانی در منطقه۸

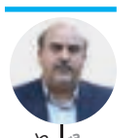

شهردار منطقه۸
کاظم یزدان‌مهر

از ابتدای امسال تاکنون، ۸۰۸ اخطاریه (شامل ۳۷۵ اخطاریه توقف عملیات و ۴۳۳ اخطاریه پیگیری) برای متخلفان ساختمانی در این منطقه صادر شده است. طی این مدت، چهار مورد برش اسکلت در ساختمان‌های متخلف انجام شده و همچنین دوازده مورد اجرای بندیک رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ توسط خود مالکان به مرحله اجرا درآمده است. ساخت‌وسازهای غیرمجاز علاوه بر تهدید ایمنی شهروندان، موجب به‌هم‌خوردن نظم شهری، افزایش هزینه‌های خدمات‌رسانی و... می‌شود.

پیشرفت ۷۵ درصدی اجرای پروژه خط آب شرب باغ وکیل‌آباد

شهردار منطقه۹
سعید حسینقلی‌زاده‌مقدم

پروژه اجرای خط آب شرب باغ وکیل‌آباد با هدف بهبود کیفیت خدمات‌رسانی و تأمین آب‌شرب موردنیاز این مجموعه تاریخی در حال اجراست؛ این پروژه هم‌اکنون با ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی در دست انجام است. این پروژه شامل احداث مخزن ذخیره آب، اجرای موتورخانه و خطوط لوله آب شرب است؛ همچنین با اتصال خطوط آب‌رسانی مجموعه به شبکه آب شرب مشهد، تأمین آب باغ وکیل‌آباد، به‌ویژه در ایام پرازدحام، به شکل درخورتوجهی بهبود خواهد یافت. پیش از این، آب شرب باغ، تنها از شبکه آب‌رسانی طرقبه تأمین می‌شد که محدودیت‌هایی ایجاد می‌کرد.

کاشت بیش از ۱۱۹هزار بوته گل پاییزه در منطقه۱۰

شهردار منطقه۱۰
وحید برجسته‌نژاد

به‌منظور زیباسازی منظر شهری، عملیات کاشت گل‌های فصلی مطابق طرح‌های گل‌کاری مصوب، در سطح منطقه در حال اجراست. ۱۱۹هزار بوته گل پاییزه مانند بنفشه، میناچمنی، داوودی، همیشه‌بهار و کلم‌زینتی در مساحتی به وسعت ۳ هزار مترمربع در معابر این منطقه در حال کاشت است. جمع‌آوری خاک مازاد، نشای چمن و خاک‌ریزی از جمله اقداماتی است که در راستای بسترسازی کاشت گل‌های پاییزه انجام می‌شود.

در شهر

آغاز بررسی هوشمند پرونده‌های ارتقای شغلی کارکنان شهرداری

مدیرعامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد
محمدرضا سمیعی

بررسی هوشمند پرونده‌های ارتقای شغلی کارکنان شهرداری مشهد آغاز شد. این اقدام گامی نو در ارتقای خدمات پرسنلی به کمک سامانه هوشمند شهرداری مشهد است. بررسی هوشمند پرونده‌های ارتقای شغلی کارکنان براساس کارویژه تعریف‌شده در شهرداری مشهد و با همکاری سازمان فاوا، اداره‌کل منابع‌انسانی، دفتر خلاقیت و نوآوری و دفتر نوسازی و تحول سازمانی انجام شد. این پروژه از سال گذشته به‌عنوان اقدام مشترک بین حوزه‌ای تعریف شده بود. در این فرایند، امتیازات همکاران در شاخص‌های هفده‌گانه به‌صورت کاملا مکانیزه و خودکار از سامانه‌های مبدأ استخراج شد.

خبر

اجرای ۲,۴ همت سرمایه‌گذاری در بوستان‌های مشهد

مدیر پروژه سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری مشهد با اشاره به اینکه مشهد با ۲۵۷ فعالیت اقتصادی در بوستان‌ها توانسته است الگویی نوین در فعالیت‌های اقتصادی مدیریت شهری ارائه کند، اظهار کرد: این فعالیت‌ها شامل ۵۴ فعالیت تفریحی، ۱۷۶ خدمت رفاهی، دوازده برنامه فرهنگی، هشت طرح ورزشی و هفت فعالیت باغی است. سیدامین متقی یادآور شد: قایق‌رانی، اتاق‌های وحشت و فرار، سنگ‌نوردی، سورتمه، بازی‌های آبی، چرخ‌وفلک، ماشین و قطاربرقی و... از جمله خدمات تفریحی در بوستان‌های مشهد است. وی ادامه داد: اسکیت، پینت‌بال، کارتینگ، دوچرخه‌سواری، صخره‌نوردی، فوتبال‌دستی، تپانچه و... از فعالیت‌های ورزشی ارائه‌شده در بوستان‌های مشهد است. این خدمات در گستره‌ای به‌وسعت ۷۰ هزار مترمربع به شهروندان و زائران ارائه می‌شود. وی تصریح کرد: تاکنون دوازده بسته سرمایه‌گذاری اقتصادی در بوستان‌های بزرگ مشهد تدوین شده است که ارزش آن‌ها ۲,۴ همت برآورد می‌شود. از این تعداد، سه بسته در بوستان‌های شاخصی چون ملت، خورشید و کوه‌پارک واگذار شده است و چندبسته دیگر در مرحله فراخوان و کارشناسی قرار دارد.
متقی گفت: آورده مالی قراردادهای واگذار شده حدود ۲ هزارو۵۳۳ میلیارد ریال است و قراردادهای مذکور منجر به ایجاد بسترهای رفاهی و تفریحی بیشتر برای شهروندان و ایجاد درآمدزایی برای شهرداری خواهد بود.

کوتاه از شهر

- **آغاز عملیات خاک‌برداری ۲ خیابان در منطقه ۱۲**؛ مهدی خداشناس، شهردار منطقه ۱۲، گفت: در راستای راهبرد عمرانی منطقه ۱۲، مبنی بر تحقق شهر ایمن، شهر هموار، عملیات خاک‌برداری خیابان علویه ۱۵,۴ و خیابان شهیدمشایخی ۳ آغاز شد.

با ما در ارتباط باشید

حرف مردم

۳۰۰۰۷۲۸۹ ——— پیامک
shahraramardom ——— آی‌دی روبیکا
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰ - شماره ایتا، آی‌گپ و روبیکا
Shahraranews@mashhad.ir - رایانامه

پیام رسان

ستون «صدای مردم» روزنامه شهرآرا منتشر کننده پیام‌های مردمی است و صحت آن بر عهده فرستنده پیام است.

شهرداری

۰۹۱۹...۸۲۰- درمحله نهضت، یوسفیه ۸،۳ موزاییک های داخل کوچه خراب و کنده شده است. تا جایی که کلا کوچه خاکی است. علاوه برآن در این کوچه روشنایی نداریم. لطفا پیگیری کنید.

۷۲۵...۳۲۱- در زیرگذر پارک ملت تمام بنرهای فرهنگی پاره شده است. لطفاگزارشی تهیه کنید.

اتوبوس رانی

ابراهیم نـژاد- با توجه به سردی هوا داخل اتوبوس ها کولر روشن است. در گرمای تابستان کولر را روشن نمی‌کردند، اما اکنون که پاییز شده و هوا سرد است کولر روشن می کنند. با این وضعیت مردم مریض می شوند.

نیروی انتظامی

اوسو- سرتیپ تقوی فرمانده محترم نیروی انتظامی استان، هم زمان با هفته نیروی انتظامی از زحمات وتلاش های مأموران حوزه مواد مخدر کلانتری ۲۷ شهید رجایی، جناب سروان مهدی احمدی و همکاران که با برخورد قاطع با فروشندگان مواد مخدر و پاک سازی معتادان متجاهر امنیت و آرامش را به مردم هدیه کرده اند تقدیر و تشکر می کنیم. زحمات این عزیزان سبب کاهش جرائم سرقت های خرد شبانه و افزایش امنیت شده است. بدین وسیله از زحمات این عزیزان تقدیر و تشکر می کنیم.

علوم پزشکی

ابراهیم نژاد- حضور مسافران و زائران پاکستانی و عراقی به مشهد اگر با کنترل های بهداشتی در ورودی های کشور مثل فرودگاه و قطار نباشد ممکن است با اثرات و مشکلاتی مانند کرونا یا بروز یک بیماری واگیردار همراه باشد.

۰۹۱۵...۱۳۴- شب گذشته ساعت ۸ شب به اورژانس عدالتیان مراجعه کردم. متأسفانه دانشجویان پزشکی بیماران را معطل می کردند. از طرف دیگر می گفتند که نخ بخیه مخصوص ندارند و به همین دلیل خیلی معطل شدیم. آقای پزشک دستیار تخصصی هنوز ساعت ۲۲ نشده بود که کنار میز بیمار اورژانسی به خواب رفته بود. متأسفانه برخی دانشجویان پزشکی برخورد مناسبی با بیماران و همراهان ندارند. نکته دیگر آنکه بوی سرویس بهداشتی طبقه منفی یک نیز آزاردهنده بود.

خواستید انجام شد ۱۳۷

ستون «الو ۱۳۷» صدای شماست که به مرکز ارتباطات مردمی شهرداری مشهد رسیده است تا ما به عنوان رسانه شما، آن را به گوش مسئولان برسانیم و از مسئولان خواسته هایتان را مطالبه کنیم.

لوله آبیاری فضای سبز در بوستان آزاده، خیابان آزاده ۱۳، افروز۲ دچار ترکیدگی شده است. (درخواست رفع نقص)
پاسخ ۱۳۷: عوامل فضای سبز منطقه ۱۰ لوله آبیاری را مرمت کردند.

حجمی از لوازم خانگی مستعمل (مبل) در خیابان مزینانی ۹ جلو مدرسه دپو شده و مسیر تردد را مسدود کرده است. (درخواست جمع آوری)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی خدمات شهری منطقه ۳ لوازم مستعمل را جمع آوری کردند.

سرعت‌کاه نصب شده در خیابان فردوسی، روبه روی درمانگاه شوریده فاقد رنگ آمیزی است. (درخواست رنگ آمیزی)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی ترافیک منطقه ۲ سرعت کاه را رنگ کردند.

شهروند اعلام کرد سطل آشغال بادبزنی حد فاصل میدان تختی و تقاطع خیابان مجد تخریب شده است. (درخواست رسیدگی)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی خدمات شهری منطقه ۱ سطل آشغال را نصب کردند.

نخاله های مربوط به حفاری شرکت برق در آدرس خیابان گاز ۱۳ نبش متقین ۴ مدتی است در محل باقی مانده و شهروندان درخواست اخطار به منظور جمع آوری نخاله ها را دارند. (درخواست جمع آوری)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی فنی و عمران منطقه ۳ نخاله ها را جمع آوری کردند.

آسفالت خیابان آیت ا... عبادی، حد فاصل خیابان آیت ا... عبادی ۲۷ و ۲۹ به علتی نامعلوم حفاری شده ولی مرمت نشده است. (درخواست مرمت نوار حفاری)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی فضای سبز منطقه ۲ آسفالت را مرمت کردند.

آسفالت خیابان پورسینا ۵۱ نبش خیابان آزادی ۳ به علتی نامعلوم حفاری شده ولی مرمت نشده است. (درخواست مرمت نوار حفاری)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی فنی و عمران منطقه ۶ آسفالت را مرمت کردند.

حجمی از نخاله مربوط به پروژه بهسازی جداول در خیابان آقا مصطفی خمینی ۲۸ به صورت سرتاسر دپو شده و مسیر تردد را مسدود کرده است. (درخواست جمع آوری)
عوامل اجرایی فنی و عمران منطقه ۶ نخاله ها را جمع آوری کردند.

شهروند اعلام کرد پیچ های میل باتومی مقابل ساختمان شورای شهر جنب خط عابر پیاده در حال باز شدن است. (درخواست ثابت کردن میل باتومی)
پاسخ ۱۳۷: عوامل اجرایی ترافیک منطقه ۲ میل باتومی را محکم کردند.

جمع آوری نیمکت شکسته خیابان فلسطین ۲۶

روبه رو

کوثری| شهروندی با ارسال تصویری از وضعیت یک نیمکت شکسته در پیاده رو خیابان فلسطین مشهد به ستون حرف مردم برایمان نوشت: متأسفانه این تصویر، نیمکت شکسته ای را در پیاده رو خیابان فلسطین ۲۶ کمی بالاتر از شرکت آب نشان می دهد.

از شهرداری منطقه درخواست داریم با توجه به اینکه این پیاده رو، مسیر پرتردد ی است نسبت به تعمیر یا جایگزینی این نیمکت برای نشستن عابران پیاده اقدام کند.

شهرداری برای نصب این نیمکت ها هزینه می‌کند و ای کاش این فرهنگ سازی نیز انجام شود تا مردم نسبت به نگه داری این نیمکت ها دقت کنند. یا به نوعی طرحی شود که امکان آسیب به آن وجود نداشته باشد.

به دنبال پیگیری این مطالبه شهروند اداره فنی و عمران شهرداری منطقه یک مشهد اعلام کرد: دستور جمع آوری نیمکت صادر شد.

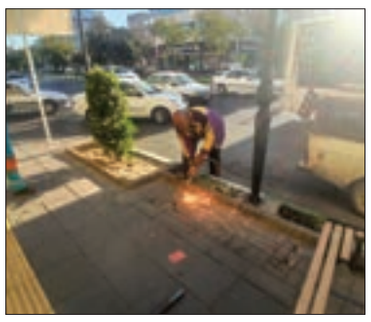

با گذشت بیش از دو هفته از ماه مهر، برخی مدارس فنی و کار و دانش مشهد بدون کتاب هستند

کتاب‌های جدید هنرستانی‌ها درگیر چاپ مجدد!

کارشناس مسئول توزیع کتاب های درسی: کتاب های درسی این گروه از دانش آموزان به زودی به دستشان می رسد

پیگیری پیام مردم

عکس تزیینی است

گزارش

خبرنگار
لاله سادات کوثری

بیش از دو هفته از آغاز رسمی سال تحصیلی جدید می گذرد، اما چرخ آموزش در بسیاری از هنرستان های مشهد همچنان با مشکل بزرگی دست و پنجه نرم می‌کند. شور و شوق روزهای نخستین مهرماه، اکنون جای خود را به ابهام و نگرانی داده است. نگرانی ناشی از غیبت سؤال برانگیز مهم ترین ابزار یادگیری یعنی کتاب های درسی.

گلایه های دانش آموزان مشهدی این روزها از نبود برخی کتب درسی آن هم در برخی مقاطع تحصیلی نظیر دوره اول متوسطه و هنرستان است. نبود کتاب برای محصلان رشته های فنی و کاردانش که باید با دسترسی کامل به منابع تخصصی، وارد فاز عملی و مهارتی آموزش شوند سبب شده این دانش آموزان با چالش جدی روبه رو شوند. دانش آموزان در این گروه تحصیلی حدود پانزده روز است به دلیل نبود منابع تخصصی و درسی ناچارند در شرایطی سر کلاس های درسی حاضر شوند که صرفا به تئوری های شفاهی محدود شده است. این تأخیر نه تنها زمان طلایی آغاز این سال تحصیلی را از بین برده و برنامه ریزی درسی معلمان را مختل کرده است، بلکه عاملی برای بی نظمی و بی توجهی به آینده تحصیلی هنرجویان هم شده است.

مروری بر پیام‌های مردم

شهروندی با ارسال پیامکی به ستون حرف مردم برایمان نوشت: هنرستان‌های سطح شهر هنوز به هنرجویان خود کتاب ارائه نداده اند چرا؟ نوجوانان ما انگیزه مدرسه رفتن ندارند و از دروس خود عقب می مانند.

شهروند دیگری در این باره برایمان نوشت: در برخی مدارس متوسطه اول در ناحیه ۴ مشهد هنوز به صورت تک جلد برخی کتاب ها مانند «هدیه های آسمان» توزیع نشده است، پیگیری کنید.

شهروند دیگری هم در این باره تأکید کرده است: چرا آموزش و پرورش فکری به حال دیر رسیدن کتاب های درسی نمی کند؟ هر سال این موضوع تکرار می شود.

شهروند دیگری با ارسال پیامکی به ستون حرف مردم برایمان نوشت؛ کتاب های درسی پسرم را به مغازه تایپ و تکثیر بردم تا کتاب ها را فنری کند. یکی از کتاب ها به طور غیرعمد توسط صاحب مغازه، هنگام فنری کردن از نیمه نصف و کتاب فرزندم کاملا مخدوش و خراب شد. حالا مانده ام که تک جلد کتاب درسی را آن هم در ابتدای سال جدید از کجا تهیه کنم؟ پیگیری کنید چگونه می توانیم کتاب های درسی را به صورت تک جلدی خریداری کنیم؟ کتاب فروشی های سطح شهر کتاب های درسی ندارند و می گویند باید از آموزش و پرورش تهیه کنیم.

کارشناس مسئول توزیع کتاب های درسی: از آبان ماه سامانه ثبت سفارش کتاب های درسی برای سفارش تک جلد باز می شود این سامانه تا آخر سال جاری باز خواهد بود

کتاب رشته های جدید زیر چاپ قرار دارد

به دنبال پیگیری این مطالبات شهروندان، کارشناس مسئول توزیع کتاب های درسی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی در این باره می گوید: این مشکل فقط محدود به هفت رشته در واحدهای هنرستان و کاردانش ماست، بدین معنا که این رشته ها چون از حوزه کاردانش وارد حوزه فنی و حرفه ای شده اند و عنوانشان نیز تغییر داشته، به دست دانش آموزان در این رشته ها دیر رسیده است.

مهدی زنگنه با بیان اینکه این موارد جزو کتاب های جدید التألیف به شمار می آیند، بیان می کند: این نوید را به دانش آموزان می دهیم که این گروه از کتاب های درسی در حال حاضر زیر چاپ قرار دارند و به زودی به دست محصلان خواهند رسید. وی با اشاره به اینکه بخش دوم گلایه های شهروندان درباره دیر رسیدن کتاب های درسی معطوف به دانش آموزانی است که از تاریخ ۵ مهرماه به بعد ثبت سفارش کتاب درسی خود را انجام داده اند، اظهار می کند: این گروه از دانش آموزان یا حتی افرادی که به دلایل مختلف نظیر فراموشی یا انواع جابه جایی ها ثبت سفارش کتاب را انجام نداده اند نیز با مشکل دیر رسیدن کتاب روبه رو هستند. وی تأکید می کند: خیلی از خانواده ها به ما مراجعه می کنند و ادعا دارند دانش آموزانشان کتاب ندارند، اما وقتی کد ملی فرد را در سیستم وارد می کنیم، آن وقت متوجه می شویم دانش آموز اصلا سفارش کتاب را ثبت نکرده است. کارشناس مسئول توزیع کتاب های درسی اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی ادامه می دهد: برای آن دسته از دانش آموزانی که تا تاریخ ۵ مهر ثبت سفارش کتاب داشته اند با وجود تأخیر در ثبت نام تمام تلاشمان را بر این موضوع استوار کرده ایم که کتاب به دستشان برسد.

زنگنه بیان می کند: اگر موردی از سمت دانش آموزان وجود دارد که فرد ثبت نام کرده و کد پیگیری دارد اما در عین حال هنوز کتاب درسی به دستش نرسیده است حتما به واحد ما در اداره کل آموزش و پرورش استان برای پیگیری مراجعه کند.

بازشدن سامانه ثبت سفارش تک جلدی از آبان

کارشناس مسئول توزیع کتاب های درسی اداره کل آموزش و پرورش استان در پاسخ به پرسش گزارشگر ما مبنی بر اینکه اگر دانش آموزی به هر دلیل تک جلد از کتاب های دوره تحصیلی خود را درخواست داشت چه باید بکند؟ اظهار می دارد: از آبان سامانه ثبت سفارش کتاب های درسی برای سفارش تک جلد باز می شود و دانش آموزانی که یک جلد از کتاب درسی خود را گم کرده اند یا به هر دلیل نیاز دارند، می توانند با مراجعه به این سامانه درخواست تک جلد کتاب خود را با کد ملی به ثبت برسانند. وی بیان می کند: سفارش کتاب به صورت تک جلدی از طریق پست به آدرس ذکر شده در زمان ثبت نام ارسال خواهد شد. این سامانه تا آخر امسال باز خواهد بود.

کسانی که به کتاب مقطع تحصیلی خود به صورت تک جلد نیاز دارند می توانند کتاب مورد نیاز خود را سفارش دهند. کارشناس مسئول توزیع کتاب های درسی اداره کل آموزش و پرورش استان اظهار می کند: در مقطع دبستان برای علوم ریاضی و فارسی این قابلیت برای دانش آموزان فعال است. علاوه بر دانش آموزان معلمان هم می توانند برای خود کتاب تک جلدی سفارش دهند.

هفته آینده مرمت پیاده‌رو ناامن طبرسی جنوبی ۳۲

ذره بین

خبرنگار
سید مهرداد امیرکلالی

شهروندان محله و عابران پیاده بارها از وضعیت نامناسب و ناامن پیاده رو در محدوده طبرسی جنوبی ۳۲، واقع در چهارراه سیلو، گلایه کرده اند. این پیاده رو به دلیل خرابی های متعدد و موانع موجود، به ویژه برای افراد سالمند، کودکان و معلولان، تبدیل به معبری خطرناک شده است که عبور و مرور را با دشواری و ریسک بالایی همراه می کند.

علاوه بر این، نصب داربست های ساختمانی توسط بانک سینا و حفاری های شرکت مخابرات سبب شده است که بخش هایی از پیاده رو تخریب و شرایط برای تردد مردم ناامن شود. ایمن نبودن این مسیر، نگرانی های زیادی در بین شهروندان به وجود آورده و خواستار اقدام فوری شهرداری منطقه ۳ برای مرمت و رفع خطرات موجود شده اند.

به دنبال پیگیری گلایه مردمی، روابط عمومی شهرداری منطقه ۳ در این باره اعلام کرد: خرابی پیاده رو در طبرسی جنوبی ۳۲ ناشی از حفاری شرکت مخابرات جهت اجرای پروژه فیبر نوری در منطقه سیلوی گندم بوده است. همچنین، هم زمان بانک سینا اقدام به نصب داربست برای عملیات ساختمانی در همان بخش از پیاده رو کرده بود. به همین دلیل شرکت مخابرات تنها بخش های قبل و بعد از داربست را ترمیم کرده و قسمت زیر داربست به دلیل موانع باقی مانده بود. با توجه به پایان عملیات ساختمانی بانک سینا و پس از هماهنگی های لازم با سازمان فاوا به عنوان ناظر پروژه و شرکت مخابرات، مقرر شد که مرمت کامل و ایمن سازی پیاده رو طی هفته آینده انجام شود.

احمد پورمنفرد افزود: همچنین، در محل دو اصله درخت وجود دارد که به دلیل شرایط خاص قطع شده اند. این موضوع نیز توسط کمیسیون ماده ۷ در دست بررسی است و خاطیان مربوط به زودی مورد اعمال قانون قرار خواهند گرفت.

نگاه روز

شهروندی با ارسال عکس به سامانه ۱۳۷ شهرداری مشهد خواستار مرمت جداول محدوده فکوری ۱۹ ورودی خیابان نسترن شد. در ادامه پیام شهروند به شهرداری منطقه ۹ ارسال و نسبت به مرمت جداول اقدام شد.

عکس: علی نظری- کارشناس امور راهبری ۱۳۷ منطقه ۹

شهرآرا ورزشی
۲۱۶۷
۴شنبه
08
۱۶ مهر ۱۴۰۴
۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷
25 10
SHAHRARANEWS.IR

شکست سنگین مسینا در لیگ ساحلی

تیم فوتبال ساحلی مسینا مشهد در ادامه رقابت‌های لیگ دسته اول فوتبال ساحلی کشور، تن به شکستی سنگین داد. شاگردان محسن رضوانی در چهارچوب هفته ششم این رقابت‌ها برابر شهرداری چلیچه با نتیجه ۸ بر ۳ بازی را واگذار کردند. این سومین بازی خانگی مشهدی‌ها در این فصل بود و پنجمین شکست آن‌ها به حساب می‌آید. فوتبال ساحلی استان خراسان‌رضوی بعد از سیزده سال دوری از میادین امسال بالاخره در لیگ دسته اول تیم‌داری کرده و با ترکیبی از بازیکنان جوان و باتجربه پا به این رقابت‌ها گذاشته است.

بوکسور مشهدی در رقابت‌های هم‌بستگی کشورهای اسلامی به میدان می‌رود

مشت‌زنی حبیبی‌نژاد در ریاض

مشت‌زن خراسانی به‌عنوان یکی از نمایندگان ایران در رقابت‌های بوکس هم‌بستگی کشورهای اسلامی به‌روی رینگ خواهد رفت. علی حبیبی‌نژاد، بوکسور مشهدی، در وزن ۶۵ کیلوگرم به همراه دانیال شه‌بخش در وزن ۶۰ کیلوگرم و محمد نورانی در ۸۰ کیلوگرم، سه بوکسور ایران در این رقابت‌ها خواهند بود.

باوجود گذشت ۸ ماه از افتتاح سالن ۶ هزارنفری هنوز این مجموعه در مدار بهره برداری قرار نگرفته است

همه چیز معطل یک کف پوش!

عکس: محسن بخشنده/شهرآرا

مرتضی اخوان

سالن شش هزارنفری مجموعه ورزشی ثامن‌الائمه(ع) مشهد این روزها همراه با پاییز خاک می‌خورد و آرام‌آرام برگزارنشدن مسابقات یا رویدادهای ورزشی در آن موجب فرسودگی‌اش می‌شود؛ بلایی که پیش‌بینی می‌شد بعد از بهره‌برداری نمایشی از آن در سال گذشته، به دست فراموشی سپرده شود و ورزش استان خراسان‌رضوی و شهر مشهد، آن‌قدر هیچ ندارد که هیچ‌کس این‌وسط به فکر «هیچ» نیست! سالنی چندمنظوره که بعد از کش‌وقوس فراوان و هجده سال حسرت، بالاخره سال گذشته ظاهرا به بهره‌برداری رسید، اما امروز خاک می‌خورد و زمان خوابش به هشت ماه آزگار رسیده است. اتفاقی که اگر تداوم داشته باشد، بی‌تردید به فرسودگی آن و ازبین‌رفتن این سرمایه بزرگ منجر می‌شود. در این گزارش نگاهی انداخته‌ایم به روند ساخت و در مدار قرارگرفتن این سالن، بهره‌برداری صوری و صدالبته آینده‌ای که در کمین آن است.

● از تابستان ۱۳۸۵ تا زمستان ۱۴۰۳

سالن چندمنظوره شش هزار نفری که حالا دیگر آن را سالن «شهید رئیسی» می‌خوانند، تابستان سال ۱۳۸۵ کلنگ‌زنی شد؛ جایی که در اوج روزهای بلوغ ورزش خراسان و حضور تیم‌های مختلفی از مشهد در رشته‌های ورزشی متعدد در سطح لیگ برتر همه را به این باور رسانده بود که قرار است این سالن هم به‌کمک ورزش استان بیاید، اما کسی فکرش را هم نمی‌کرد در چشم بر هم زدنی ورزش استان به روزگار نامراد امروز بیفتد و سالن شش هزار نفری به طول عمر بی‌حیاتش افزوده شود. هجده سال تا بهره برداری صوری از این سالن گذشت و ۱۶ بهمن ۱۴۰۳ بود که بالاخره خبر بهره برداری از این سالن به بیرون درز کرد. البته همان موقع علیرضا تاج فیروز، مدیرکل وقت ورزش و جوانان استان که بهتر از هر کسی به شرایط ساخت سالن اشراف داشت، اعلام کرد که برگزاری مسابقات کشتی با چوخه قهرمانی کشور، گرامیداشت ششصد ورزشکار شهید استان خراسان رضوی در این سالن یک بهره برداری اولیه است و در اسرع وقت و بعد از رفع نواقص، سالن به طور رسمی افتتاح خواهد شد.

● چشم‌انتظار وزیر و استانداری که نیامدند!

مسابقات کشتی با چوخه قهرمانی کشور با حضور چهارصد ورزشکار در قالب هشتاد تیم در سالن شش هزارنفری برگزار شد و از قضا تماشاگران زیادی هم به سالن رفتند تا سالن عملا زیر بار میزبانی بیفتد؛ اتفاقی که برخی کم‌وکاست‌ها را به چشم آورد تا بعد از آن مدیران وقت نسبت به اصلاح نواقص سالن و آماده‌کردنش برای افتتاح، اقدام کنند. تاج فیروز همان موقع درگفت‌وگو با شهرآراورزشی وعده حضور وزیر ورزش و جوانان یا استاندار را در مراسم افتتاحیه داد، اما از آن روز تا به امروز که هشت ماه می‌گذرد و تاج فیروز سکان هدایت ورزش و جوانان استان را به محبوبه میرزایی و بعدتر امیر زارعی داده است، هنوز نه نواقص رفع شده و نه سالن افتتاح شده؛ نه وزیر و استانداری و نه سفیر و کبیری برای افتتاح، پایش به سالن ورزشی شهید رئیسی باز شده است!

● چالش بزرگ یک افتتاح رسمی

برای افتتاح سالن شش هزارنفری به طور رسمی، بعد از آن بهره برداری صوری، چالش های زیادی پیش روی اداره‌کل ورزش و جوانان استان است. امیر زارعی، سرپرست مدیرکلی جدید ورزش و جوانان استان، در این باره به شهرآراورزشی گفت: وقتی یک سالن را توسعه و تجهیز می سازد، ابتدا آن را تحویل می دهند تا یک دوره مسابقات در آن برگزار شود و ایرادها و نواقص را پیمانکار ببیند و اصلاح کند. مسابقات چوخه هم در سالن شهید رئیسی به همین دلیل برگزار شده و قرار شد بعد از آن، این نواقص برای افتتاح رسمی رفع شود که متأسفانه تا همین الان دیگر به حال خود رها شده است. وی افزود: یکی از مسائلی که برگزاری مسابقات در سالن شش هزار نفری را سخت می کند، بحث کف پوش آن است. به هر حال این سالن برای برگزاری مسابقات والیبال، بسکتبال، فوتسال، هندبال و... بوده و سالنی چند منظوره است. سالن باید کف پوش مناسبی داشته باشد. متأسفانه درگذشته شاید فقط برای اینکه سالن به مرحله بهره برداری برسد، کف پوش نامناسبی انداخته اند و حالا ما باید کف پوش مناسب برای این سالن خریداری کنیم. مدیرکل ورزش و جوانان استان تصریح کرد: بچه های اداره فنی ما با وزارتخانه صحبت کردند تا اعتباری بالغ بر ۳۰ میلیارد را بگیریم وکف پوش اختصاصی مناسب مسابقات رسمی را کف این سالن پهن کنیم. امیر زارعی یادآور شد: شما می دانید که کف پوش هر رشته با رشته دیگر فرق می کند و ما می خواهیم کف پوش رولی جمع شو بگیریم. زارعی افزود: ۸۰ درصد سالن آماده است و اگر برخی امور جزئی رفع شود وکف پوش استاندارد، کف آن بیندازیم، این سالن تا اوایل سال آینده قابل بهره برداری است.

● به بحران‌های دیگر هم توجه کنید

سالن ۶ هزار نفری مجموعه ورزشی ثامن الائمه(ع) علاوه بر این مشکل، با مشکلات ریز و درشت دیگری هم دست و پنجه نرم می کند که اداره کل ورزش و جوانان استان باید از همین حالا به آن ها هم فکر کند. دوری مسافت این سالن تا مشهد ممکن است بسیاری از ورزشکاران رشته های ورزشی را از آمدن به این سالن بازدارد. از طرفی اوضاع و احوال خود مجموعه ورزشی ثامن الائمه(ع) و متروکه بودن آن مزید بر علت است که ورزشکاران از رفتن به این سالن کمی بترسند، چراکه هنوز سگ های ولگرد در برهوت مجموعه ورزشی ثامن الائمه (ع) جولان می دهند. از طرفی سیستم نگهداری این سالن اگر به روز نباشد، ممکن است خیلی سریع تر از حد تصور به مرز فرسودگی برسد؛ چونان که حالا هم گزارش هایی از این اتفاق در سالن به‌گوش می رسد.

نگاهی به هفته نخست مرحله دوم مسابقات فوتبال کمتر از ۱۴ سال دسته‌اول و دوم باشگاه‌های مشهد

ویرانگر؛ همچون پرسپولیس و فدک!

فوتبال پایه
۴شنبه ها

مرتضی اخوان | رقابت‌های لیگ دسته‌اول و دوم فوتبال کمتر از چهارده سال باشگاه‌های مشهد درحالی به مرحله نهایی رسیده که هشت تیم در دسته اول و هشت تیم در دسته دوم برای رسیدن به قهرمانی و صعود تلاش می‌کنند. جایی که قهرمان لیگ دسته‌اول می‌تواند شانس حضور در لیگ استانی را داشته باشد و تیم‌های اول و دوم لیگ دسته‌دوم فصل آینده به یک سطح بالاتر می‌آیند و در لیگ دسته‌اول بازی می‌کنند. در این گزارش نگاهی خواهیم انداخت به مرحله پایانی این مسابقات و هفته اول از آن که با نتایج جالب توجهی همراه بود.

● گروه‌های دسته‌اول| از پرسپولیس تا سرخ‌آبی

در رقابت‌های لیگ دسته‌اول فوتبال کمتر از چهارده سال باشگاه‌های مشهد، هشت تیم به مرحله نهایی آمدند که در گروه اول تیم‌های فدک، پرسپولیس، زنده‌یاد پژند و بعثت قرار است با یکدیگر سه بازی انجام دهند. در گروه دوم این دسته، تیم‌های آفرین، خلیج‌فارس، ستاره‌ساز و سرخ‌آبی نیز حضور دارند. در هفته نخست این دوره از رقابت‌ها در گروه اول تیم فدک به مصاف بعثت رفت و پرسپولیس با زنده‌یاد پژند روبه‌رو شد؛ دودیداری که جالب‌ترین نتایج هفته را با خود دربر داشت. فدک توانست با چهار گل مقتدرانه از سد حریفش بگذرد و پرسپولیس در بازی دوم این گروه پنج گل به پژند زد تا روی دست فدک زده باشد و به صدر جدول برسد؛ دوتیمی که به نظر با این نتایج از همین حالا جنگ سرگروهی و رفتن به فینال را با یکدیگر دارند. در گروه دوم نیز سرخ‌آبی با دو گل از سد آفرین گذشت تا صدرنشین شود؛ چراکه در دیگربازی گروه، خلیج‌فارس با یک برد ناپلئونی و زدن یک گل از سد ستاره‌ساز عبور کرد. بدین‌ترتیب فعلا در پایان روز اول، پرسپولیس و سرخ‌آبی باید فینال را برگزار کنند؛ به شرط آنکه در دو بازی باقی‌مانده، اتفاقات دیگری نیفتد.

● گروه‌های دسته دوم| گروه تساوی‌های تکراری

در رقابت‌های لیگ دسته‌دوم فوتبال کمتر از چهارده سال باشگاه‌های مشهد، تقابل هشت تیم حاضر نزدیک‌تر است. در گروه اول این دسته، تیم‌های شهاب، سایپا، سپاهان و آرمو حضور دارند و در گروه دوم نیز تیم‌های نسل آریا، الون پلاس، رهپویان و آقای گل با یکدیگر جدال خواهند داشت؛ جایی که در بازی‌های روز نخست گروه اول همه چیز برابر پیش رفت تا نشان دهد این گروه یک جورهایی گروه مرگ به حساب می‌آید و هیچ تیمی نمی‌خواهد به تیم دیگر باج دهد. در روز اول مسابقات مرحله نهایی این گروه تیم‌های شهاب و آرمو به مصاف یکدیگر رفتند که بعد از نود دقیقه تلاش، دو تیم به تساوی ۱ بر ۱ رضایت دادند. در بازی دوم گروه نیز جدال تیم‌های سایپا و سپاهان در یک بازی پُرگل و جذاب ۲ بر ۲ مساوی تمام شد تا هر چهار تیم این گروه تک امتیازی در جدول قرار بگیرند. در گروه دوم این دسته نیز نسل آریا و آقای گل به تساوی بدون‌گل رسیدند، اما بازی آخر این دسته میان الون پلاس و رهپویان، بازی جذابی بود که با برتری ۵ بر ۳ تیم الون‌پلاس خاتمه یافت تا همه چیز در این دسته جذاب و نزدیک باشد.

سرخط خبرها

دعوت بسکتبالیست مشهدی به اردوی تیم ملی

پنجمین مرحله اردوی آمادگی تیم ملی بسکتبال باویلچر آقایان از ۱۷ مهرماه در تبریز برگزار می‌شود. درراستای اعزام به مسابقات پاراآسیایی ناگویا ۲۰۲۶ ژاپن، اردوی تیم ملی بسکتبال باویلچر به‌مدت یک هفته به میزبانی هیئت آذربایجان‌شرقی برگزار و براساس نامه فدراسیون، حسن عبدی، ورزشکار استانمان، به این اردو دعوت شده است.

پاراوزنه بردار مشهدی با تیم ملی در مسابقات جهانی

کاروان پاراوزنه برداری ایران به منظور شرکت در رقابت های قهرمانی جهان، عازم مصر شد و در فهرست بیست وپنج نفره تیم ملی نام یک ورزشکار مشهدی دیده می شود. امیرعلی اسحاق نیا، پاراوزنه بردار خراسانی، در فهرست تیم ملی جوانان مردان حضور دارد و عازم این مسابقات شده است. مسابقات پاراوزنه برداری قهرمانی جهان از ۱۷ تا ۲۶ مهرماه به میزبانی شهر قاهره درکشور مصر برگزار می شود. این رقابت ها اولین گام برای کسب سهمیه پاراالمپیک ۲۰۲۸ لس آنجلس است.

مسابقات پرش با اسب بعد از ناکامی کشوری

سیزدهمین رویداد مسابقات پرش با اسب استان خراسان رضوی درحالی قرار است برگزار شود که سوارکاران خراسانی همین هفته پیش در جریان مسابقات قهرمانی کشور نتوانستند چندان عملکرد خوبی داشته باشند. با این همه مسابقات استانی با نظم خاصی در حال برگزاری است و قرار است این هفته پیکارها در دور سیزدهم خودش برگزار شود. این رویداد در رده های تشویقی، اسب مبتدی، سوار مبتدی، رده E، اسب خالص (۱۰۵ سانتی متر)، اسب زایچه ایران ورده آزاد ۱۲۰ سانتی متر برگزار خواهد شد.

۴ دوومیدانی کار خراسانی در اردوی ملی

دو مربی و چهار ورزشکار استان به اردوی تیم ملی پارادوومیدانی جوانان دعوت شدند. دوازدهمین مرحله اردوی تیم ملی پارادوومیدانی جوانان درراستای اعزام به مسابقات پاراآسیایی جوانان ۲۰۲۵ امارات از ۱۸ مهرماه به مدت یک هفته در تهران پیگیری خواهد شد. محمدرضا صحراگرد و محبوبه محمدی به عنوان مربی به همراه شاگردان خود سیده نیایش رضوی مطلق، زینب سبیانی، محمدرضا شوقی و مجتبی حشمتی به این اردو دعوت شده اند.

ورزش بانوان

کبدی کار خراسانی در اردوی ملی

ملی پوش خراسانی کبدی بانوان برای حضور در مسابقات قهرمانی جهان در بنگلادش به اردو دعوت شد. تیم ملی خود را برای حضور در پیکارهای قهرمانی جهان آماده می‌کند و به همین منظور هشتمین اردوی تیم ملی کبدی بانوان از ۱۵ تا ۲۳ مهر ماه در مجموعه ورزشی بعثت استان تهران برگزار می شود. آیناز فرامرزی نیز نماینده مشهد در این تمرینات خواهد بود. مسابقات جهانی کبدی از ۲۴ آبان ماه در بنگلادش برگزار خواهد شد.

دختران پاراتنیس روی میز استان در راه چین

دو ورزشکار پاراتنیس روی میز استان به مسابقات قهرمانی آسیا اعزام می شوند. سومین مرحله اردوی تیم ملی پاراتنیس روی میز بانوان از ۱۵ مهر ماه به مدت یک هفته در تهران برگزار و سپس از ۲۱ مهر ماه برای حضور در مسابقات قهرمانی آسیا چین ۲۰۲۵ به این کشور اعزام خواهند شد. براساس نامه فدراسیون، زهرا انصاریان و نرگس قابلی، ورزشکاران خراسان رضوی، نیز برای شرکت در این رقابت ها اعزام می شوند.

برترین های دوومیدانی استان شناخته شدند

مسابقات دوومیدانی استعدادهای برتر دختران خراسان رضوی با قهرمانی مشهد برگزار شد. مسابقات استعدادهای برتر دوومیدانی دختران استان با حضور پنجاه ورزشکار از شهرستان های مشهد، نیشابور، خوشاب، تایباد و فریمان برگزار شد که در پایان تیم مشهد باکسب ۵۲ امتیاز به قهرمانی رسید. تیم نیشابور با ۳۲ امتیاز نایب قهرمان شد و تیم خوشاب نیز با ۲۰ امتیاز در جایگاه سوم ایستاد. در دوی ۱۰۰ و ۲۰۰ متر نیکو نوعی به قهرمانی رسید، در دوی ۴۰۰ متر مانیا خلعی و در دوی ۸۰۰ متر مقام یگانه‌گروهی قهرمان شدند. سکوی نخست دوی ۱۵۰۰ متر به مهلا قربانی رسید. در دوی ۱۰۰ متر با مانع ریحانه عطایی اول شد. در پرتاب وزنه و نیزه، سوریا دستجردی قهرمان شد و در پرش طول، ریحانه عطایی و در پرتاب دیسک الینا آهنچی به عنوان اولی رسیدند.

برگزاری لیگ بسکتبال جوانان دختر استان

لیگ بسکتبال جوانان خراسان رضوی در بخش دختران با یازده تیم آغاز می شود. رقابت بسکتبالیست های جوانان استان در بخش دختران از ۲۵ مهرماه در مشهد شروع می شود. در گروه A مسابقات روچیکا، آراکس، رادمان آهن، آویژه صنعت پارسا و داناک حضور دارند و در گروه B هوپر، نیلان جم، تایباد، راسا، گلبهار و سبزوار به مصاف هم خواهند رفت. لیگ بسکتبال نونهالان دختر استان نیز در مرحله پلی آف در جریان است.

۲ فوتسالیست استان در لیست اعزام به بحرین

دو فوتسالیست جوان استان در لیست اعزام به بحرین جای گرفتند. آخرین مرحله از اردوی تیم ملی فوتسال دختران کمتر از هفده سال، از ۲۱ مهر در مرکز ملی فوتبال آغاز می شود و فاطمه شریف، سرمربی مشهدی این تیم، اسامی چهارده ملی پوش را اعلام کرد تا از روز دوشنبه ۲۱ مهر در مرکز ملی فوتبال تمرینات خود را برای حضور بازی های آسیایی جوانان بحرین آغاز کنند. فاطمه عباسی و سارینا زارع حقیقی نیز دو فوتسالیست خراسانی حاضر در این فهرست هستند. بازیکنان تا ۲۸ مهرماه در تهران حضور دارند و سپس به بحرین اعزام می شوند تا با تیم های بحرین، چین تایپه، چین و هنگ‌کنگ به رقابت بپردازند.

رنگ آبی تیم ملی در لیست جدید به شدت کم شده است

قلعه نویی علیه استقلال!

علی رضوی

فوتبال ایران

اردوی جدید تیم ملی ایران با تغییراتی مهم در فهرست بازیکنان همراه شد و بیشترین ضربه را استقلال تهران دریافت کرد؛ تیمی که در اردوی قبلی با هفت بازیکن در جمع ملی پوشان حاضر بود، حالا فقط یک نماینده دارد. در لیست جدید، تنها رامین رضاییان موفق به حفظ جایگاه خود شد و باقی آبی پوشان به دلایل مختلف از حضور در جمع ملی پوشان بازماندند.

لیست تیم ملی ایران برای فیفادی ماه اکتبر وانجام دو بازی دوستانه برابر روسیه و تانزانیا بعد از دو نوبت ویرایش، سرانجام نهایی شد و ملی پوشان در تهران، دور جدید آماده سازی خود را آغاز کرده اند و مهیای سفر به روسیه هستند تا جمعه شب در شهر ولگوگراد به مصاف حریف اروپایی خود بروند. امیر قلعه نویی برای فیفادی جدید از ۲۶ بازیکن دعوت کرده که حضور حسین ابرقویی نژاد درکنار دانیال اسماعیلی فر، اللهیار صیادمنش والبته کسری طاهری در فهرست جدید تیم ملی جالب توجه بود.

با این حال کاهش قابل توجه استقلالی ها در میان دعوت شدگان، با توجه به سابقه خود قلعه نویی در اردوی آبی پوشان پایتخت، جالب به نظر می رسد.

حذف مدافعان ضعیف استقلال

در اردوهای گذشته، نام هایی چون روزبه چشمی، علیرضا کوشکی، مهران احمدی، صالح حردانی، عارف آقاسی، رامین رضاییان وابوالفضل جلالی در فهرست تیم ملی دیده می شد؛ اما این بار قلعه نویی تصمیم گرفت بسیاری از آن ها را کنار بگذارد. نکته مهم این است که حذف برخی از این بازیکنان تنها به دلایل تاکتیکی یا انتخابی نبوده، بلکه مستقیما به عملکرد ضعیفشان در بازی های استقلال بازمی گردد؛ به ویژه آقاسی و جلالی که نمایش های پرانتقادی در هفته های گذشته داشته اند. اشتباهات فردی آن ها بارها استقلال را در موقعیت خطر قرار داد و همین موضوع کافی بود تا سرمربی تیم ملی قاطعانه روی نامشان خط بکشد. آقاسی به دلیل عملکرد پرنوسان ودور از انتظاری که در ترکیب استقلال داشت، از فهرست تیم ملی کنار رفته و جلالی هم نتوانسته است در ترکیب آبی ها به جایگاه همیشه ثابتی برسد. حذف این دو بازیکن را می توان هشداری جدی دانست؛ چراکه اگر روندشان تغییر نکند، احتمالا شانس بازگشت دوباره به تیم ملی را از دست خواهند داد.

وضعیت متفاوت ۲ مصدوم حذف شده

یکی دیگر از اتفاقات تلخ برای استقلال، وضعیت مبهم روزبه چشمی است. کاپیتان باتجربه استقلال که در اردوهای قبلی جایگاه ثابتی در تیم ملی داشت، این بار به دلیل مصدومیت در فهرست دیده نشد. این موضوع نه تنها کادرفنی تیم ملی، بلکه استقلال را نیز نگران کرده است؛ چراکه این بازیکن ستون خط دفاعی آبی پوشان محسوب می شود.

در بین حذف شده های اردوی استقلال، چشمی بیشترین امید را دارد که با بهبود مصدومیتش بتواند بازهم در اردوهای آینده به جمع ملی پوشان برگردد و جایگاه خودش را برای حضور در جام جهانی آینده در تیم ملی رزرو کند.

صالح حردانی، دیگر استقلالی حاضر در فهرست اولیه تیم ملی بود؛ اما درنهایت نامش به دلیل مصدومیت از لیست نهایی کنار گذاشته شد. البته حردانی هم نمایش چندان درخشانی از خود بروز نداده است و ظاهرا قلعه نویی در این پست بیشتر روی رامین رضاییان تمرکز دارد و می خواهد این بازیکن را راهی جام جهانی کند. البته حردانی این شانس را دارد که در اردوهای آینده به تیم ملی بازگردد؛ اما این بازیکن حتی در ترکیب استقلال هم معمولا نیمکت نشین رضاییان است و احتمال اینکه پس ازگذر از مصدومیت دوباره هم در ترکیب نفرات دعوت شده به تیم ملی جایی نداشته باشد، وجود دارد.

هشدار قلعه نویی به آبی ها

واقعیت این است که کاهش شدید تعداد ملی پوشان استقلال، پیام روشنی از سوی کادرفنی تیم ملی دارد. قلعه نویی نشان داد تنها ملاک دعوت به تیم ملی، عملکرد در میدان است، نه سابقه و نام بزرگ. بازیکنان استقلال در هفته های گذشته هم از نظر فنی و هم به دلیل حاشیه های متعدد نتوانستند انتظارات را برآورده کنند و نتیجه این شد که تعداد ملی پوشانشان به شکل چشمگیری کاهش یابد. انتظارات از استقلال تا اینجای لیگ به هیچ عنوان برآورده نشده است و بازیکنان این تیم، به ویژه مهره هایی که شانس ملی پوش شدن را برای خود قایل هستند، برای تغییر این شرایط و بازگشت دوباره به جمع ملی پوشان باید بتوانند پس از فیفادی و شروع دوباره لیگ، عملکرد بهتری داشته و به فرم مطلوب برسند.

سود ساپینتو از حذف استقلالی ها

برای استقلال، این شرایط می تواند هم تهدید و هم فرصت باشد؛ تهدید از آن جهت که اعتبار تیم در سطح ملی کاهش یافته و تنها یک بازیکن در جمع ملی پوشان دارد. این اتفاق نشان دهنده افت عملکرد کلی بازیکنان این تیم است که بروز و ظهور آن را می توان در نتایج این تیم به خوبی مشاهده کرد؛ اما ازسوی دیگر، ماجرای کاهش ملی پوشان استقلال می تواند فرصتی برای بازیکنان کنارگذاشته شده باشد تا با انگیزه ای بیشتر در ادامه لیگ بدرخشند و شایستگی هایشان را دوباره به اثبات برسانند. اگرچه حضور پرشمار بازیکنان در تیم ملی برای هر باشگاهی یک امتیاز محسوب می شود، اما مهم تر از آن ارائه عملکردی باثبات و در سطح بالا در لیگ است. استقلالی ها حالا می دانند که جایگاهشان در تیم ملی تضمین شده نیست و تنها با نمایش های درخشان در باشگاه می توانند دوباره نظر قلعه نویی را جلب کنند.

از طرفی حالا ساپینتو در روزهای تعطیلی لیگ می تواند با شمار بیشتری از شاگردانش تمرینات آماده سازی را برگزار کند تا تیمش برای جبران امتیازات از دست رفته، زودتر به هماهنگی لازم برسد. این ماجرا و انگیزه ای که بازیکنان استقلال برای بهبود عملکردشان خواهند داشت، برای سرمربی پرتغالی آن ها هم مفید است و ساپینتو که بعد از نتایج تیمش تا اینجا، جایگاه خودش را هم در استقلال در خطر می بیند، حالا در صورت درخشش شاگردانش، می تواند به ادامه حضورش روی نیمکت این تیم امیدوار باشد.

رؤیای لالیگایی گیراسی

سرهو گیراسی و نمایندگانش، بند فسخی ویژه برای انتقال احتمالی به رئال مادرید یا بارسلونا در نظر گرفته اند. روزنامه بیلد از علاقه هانسی فلیک به جذب گیراسی از دورتموند برای فصل آینده خبر داد، اما برچسب قیمتی حدود صد میلیون یورویی باعث شد این انتقال به دلیل مشکلات مالی از دستورکار بارسلونا خارج شود. با این حال، این روزنامه آلمانی حالا مدعی شده است که این مهاجم و نمایندگانش از مدتی پیش با مدیران دورتموند مذاکره کرده اند تا در صورت دریافت پیشنهاد از سوی باشگاه هایی مانند بارسلونا یا رئال مادرید، مبلغ آزادسازی قرارداد او به شکل قابل دسترس تری دربیاید وکاهش درخورتوجهی داشته باشد. بر اساس مفاد جدید قرارداد، مبلغ بند فسخ تعیین شده برای این مهاجم بیست و نه ساله، ۶۵ میلیون یورو خواهد بود. او تا سال ۲۰۲۸ با این باشگاه آلمانی قرارداد دارد. هرچند این رقم همچنان زیاد محسوب می شود، اما نسبت به برآورد اولیه، بسیار منطقی تر است. گفته می شود علاقه بارسلونا به این گل زن با تردیدهایی که درباره آینده روبرت لواندوفسکی در نیوکمپ وجود دارد، هم زمان شده است و شاید او به عنوان جانشین لواندوفسکی به نیوکمپ بیاید.

ولاهوویچ در رادار مونیخی‌ها

بایرن مونیخ در حال بررسی شرایط برای جذب دوشان ولاهوویچ در پنجره زمستانی است. ولاهوویچ در آستانه جدایی از یوونتوس قرار دارد؛ چون قراردادش با این باشگاه در انتهای فصل به پایان می رسد و بیانکونری ها آماده هستند تا در پنجره نقل وانتقالات زمستانی پیشنهادهای دریافتی برای این مهاجم را بررسی کنند. دو باشگاه لیگ برتری منچستریونایتد و چلسی همچنان در صف اول برای جذب این بازیکن قرار دارند، اما حالا بایرن مونیخ نیز به صورت جدی وارد این رقابت شده است و قصد دارد شرایط به خدمت گرفتن این بازیکن را بررسی کند. بایرنی ها در زمستان آینده به دنبال جذب یک مهاجم نوک جدید برای تقویت خط حمله این تیم در رقابت های بوندس لیگا و لیگ قهرمانان اروپا خواهند بود و انتظار می رود با باشگاه های لیگ برتر برای به دست آوردن ولاهوویچ و جذب او از باشگاه یوونتوس رقابت کنند. ولاهوویچ در این فصل بهترین گل زن یوونتوس بوده و در هشت بازی در تمام رقابت ها چهار گل به ثمر رسانده است، اما هنوز در بسیاری از دیدارهای روی نیمکت حضور دارد و در ترکیب اصلی این تیم به میدان نمی رود تا احتمال جدایی اش زیاد باشد.

تاریخ سازی تیم ملی ایران و اولین طلا زیر ذره بین داخلی ها و خارجی ها

ماجرای جنجال طلا در والیبال زنان

مژده رنگیان

ورزش بانوان

از زمانی که تیم ملی والیبال زنان درکاوا به مدال طلا دست پیدا کرده، عده ای آن را اولین طلا و برخی هم آن را دومین طلای تاریخ زنان ایران می دانند؛ اما فدراسیون جهانی چه می گوید؟

تیم ملی والیبال زنان ایران در دیدار نهایی رقابت های آسیای مرکزی (کاوا) ازبکستان را شکست داد و با کسب چهار پیروزی پیاپی مقابل تیم های تاجیکستان، قرقیزستان و ازبکستان (دو بار) قهرمان این مسابقات شد. پس از این اتفاق فدراسیون والیبال در خبری اعلام کرد که زنان ایران برای نخستین بار بعد از تأسیس صاحب مدال طلا شده است. بر اساس اعلام فدراسیون، تیم ملی زنان ایران نخستین بار در سال ۱۳۴۲ تشکیل شد و پس از ۶۲ سال به نخستین طلای خود دست پیدا کرد.

شروع جنجال

این خبر اما جنجال تازه ای به پا کرده است؛ برخی از اهالی والیبال مدعی شده اند که این طلا، دومین طلای والیبال زنان ایران است و اولین طلا در سال ۲۰۱۷ در «مسابقات انتخابی قهرمانی جهان در منطقه آسیای مرکزی» به دست آمد؛ حتی شبنم علیخانی، کاپیتان تیم ملی، در صفحه شخصی خود در اینستاگرام نوشته «دومین طلای کاوا». برخی از سایت های خبری هم با انتشار تصاویر و خبرهایی قدیمی با عناوین قهرمانی تیم ملی زنان ایران در رقابت های انتخابی زنان جهان در منطقه آسیای مرکزی، از تحریف تاریخ سخن می گویند و خبر فدراسیون را تکذیب می کنند؛ اما این سؤال همچنان باقی ست که واقعا اولین طلا چه سالی به دست آمد؟

اولین طلا ودومین مدال تاریخ

مژگان حسن زاده، سرپرست تیم ملی والیبال زنان ایران، در این باره گفت: مسابقات کاوا ازسوی فدراسیون جهانی ثبت رسمی شده است و این مدال اولین مدال طلا و دومین مدالی ست که درکاوا گرفته ایم. اولین مدال سال گذشته با خانم خمسه کسب شد که برنز بود. طلای امسال هم دومین مدال رسمی کسب شده در جام کاواست؛ مدالی که سال ۱۳۹۵ کسب شد و خیلی هم ارزشمند است، در انتخابی مرحله نخست آسیا برای مسابقات جهانی بود، اما در FIVB رسمیت و رنکینگ نداشت و درواقع تیم ایران با اول شدن در آن مسابقات توانست به مرحله دوم انتخابی قاره آسیا راه پیدا کند.

صعود مستقیم به قهرمانی آسیا

او با تأکید بر اینکه مدال طلای کسب شده در رقابت های سال ۲۰۲۵ اولین طلای به رسمیت شناخته شده در تاریخ والیبال زنان وثبت شده در رنکینگ جهانی است، اعلام کرد: با این طلا سهمیه مسابقات قهرمانی آسیا را هم به دست آوردیم و از حالت چلنج کاپ خارج شدیم. بنابراین سال آینده مستقیم به مسابقات قهرمانی آسیا اعزام می شویم. از طرف دیگر با این مدال در رنکینگ جهانی پانزده پله صعود هم داشتیم. حسن زاده با تأکید بر ارزشمندی نتیجه کسب شده در سال ۱۳۹۵ گفت: نمی خواهیم کار بچه ها در آن زمان را بی ارزش نشان دهیم. اما چون آن مسابقات رسمیت ندارد و در تقویم فدراسیون جهانی نیست، نمی توانیم آن را شامل طلای رسمی حساب کنیم.

ادامه مسیر افتخارآفرینی والیبالیست ها

والیبال زنان ایران در رویدادهایی چون بازی های آسیایی و بازی های کشورهای اسلامی هم صاحب مدال شده است که عبارت اند از برنز بازی های آسیایی ۱۹۶۶ و نقره بازی های کشورهای اسلامی ۲۰۲۲. برای این مدال ها تک تک بازیکنان ایران از ابتدا تاکنون زحمت کشیده اند و هیچ وقت تنها یک نسل، یک مربی، یک گروه و یک تیم نمی تواند مدعی کسب آن باشد؛ چراکه نسل ها تلاش، پشتکار، تجربه و برنامه پشت هر مدال و موفقیتی چه کوچک و چه بزرگ قرار دارد و سال ها تلاش و برنامه ریزی باقی مانده است تا به رؤیاهای بزرگ تر همچون حضور در سطح اول آسیا برسیم.

فوتبال جهان

ومبلی، ورزشگاه دوم آرسنال

آرسنال شاید مجبور شود تعدادی از مسابقاتش را برای انجام تغییراتی در ورزشگاه امارات، در ورزشگاه ومبلی برگزار کند. این باشگاه در حال بررسی گزینه هایش برای انجام طرح های عمرانی و توسعه ای در ورزشگاه امارات است. اگر این طرح های بزرگ تصویب شود، تیم میکل آرتتا مجبور خواهد شد مدتی از ورزشگاه فعلی اش خارج شود. توپچی ها در زمان ساخت ورزشگاه امارات در هایبری بازی می کردند؛ اما اگر بازسازی فعلی تصویب شود، نیاز به یک ورزشگاه موقت خواهند داشت و در اینجا نام ومبلی مطرح می شود.

عبور بارسا از بحران

گزارش مالی باشگاه بارسلونا نشان می دهد که آن ها موفق به عبور از بحران مالی سنگین سال های گذشته شده اند. این باشگاه تأیید کرده است که روند بهبود مالی ادامه دارد و با بازگشت به ورزشگاه اسپاتیفای نیوکمپ که انتظار می رود هفته آینده در دیدار مقابل خیرونا افتتاح شود، افزایش ۵۰ میلیون یورویی در درآمد در پیش باشد. برای دومین سال متوالی، این باشگاه با سود عملیاتی مثبت ۲ میلیون یورویی به کارش پایان داده است.

توافق بایرن و اوپامکانو

بایرن مونیخ و مدافع فرانسوی خود، دایو اوپامکانو، به یک توافق اولیه برای تمدید قرارداد رسیده اند. قرارداد فعلی اوپامکانو در بایرن تا تابستان ۲۰۲۶ اعتبار دارد، اما بایرن می خواهد او را برای چند سال بیشتر در ترکیب حفظ کند. درخواست اصلی اوپامکانو، افزایش دستمزد است؛ او مایل است حقوقش در سطح هم تیمی هایی که به تازگی قراردادشان را تمدید کرده اند، قرار گیرد. بایرن مونیخ نیز مایل است با حفظ استراتژی کنترل هزینه ها، با این درخواست ها موافقت کند.

آغاز رقابت ۶ تیم آسیایی برای رسیدن به جام جهانی

مسیر سخت کی‌روش و رقبا

فوتبال جهان

رقابت برای آخرین سهمیه های جام جهانی در آسیا از امروز آغاز خواهد شد و کارلوس کی روش، سرمربی سابق تیم ملی کشورمان که این روزها روی نیمکت تیم ملی عمان حضور دارد، مسیر دشواری برای رساندن این تیم به جام جهانی ۲۰۲۶ پیش رو دارد.

در حالی که تیم ملی ایران بدون دردسر خاصی صعود خود به جام جهانی را قطعی کرده، هنوز برخی از قدرت های بزرگ آسیا در مرحله پلی آف باید برای کسب سهمیه نهایی بجنگند. قطر، میزبان جام جهانی قبلی با سکان داری خولن لوپتگی، عمان کی روش و امارات مدعی با هدایت کوزمین اولاریو در یک گروه هستند. در سوی دیگر، عربستان آماده با هدایت هروه رناز، عراق و درنهایت اندونزی، سه نام بزرگ دیگر گروه این مرحله اند.

قرعه‌کشی مرحله پلی‌آف انتخابی جام جهانی تیرماه برگزار شد و شش تیم باقی‌مانده به دو گروه سه‌تیمی تقسیم شدند. تیم هایی که در مرحله قبل رتبه سوم و چهارم گروه های خود را به دست آورده بودند، حالا آخرین شانس خود برای رسیدن به جام جهانی آینده را امتحان خواهند کرد.

شروع رقابت حساس از امروز

در گروه اول تیم های قطر، امارات و عمان قرار گرفتند و بازی های این گروه به میزبانی دوحه برگزار می شود. در گروه دوم نیز عربستان، عراق و اندونزی در جده به مصاف هم خواهند رفت. مسابقات به صورت دوره ای و تک بازی برگزار می شود و تنها تیم صدرنشین هر گروه به طور مستقیم به جام جهانی صعود خواهد کرد.

طبق برنامه اعلام شده، بازی های این مرحله از امروز تا ۲۲ مهرماه برگزار می شود. در نخستین روز، قطر به مصاف عمان می رود و عربستان از اندونزی میزبانی می کند. سپس در ۱۹ مهر عراق مقابل اندونزی قرار می‌گیرد و عمان به دیدار امارات می‌رود. در روز پایانی نیز نبرد حساس قطر و امارات در دوحه و دیدار عربستان و عراق در جده برگزار خواهد شد؛ بازی هایی که احتمالا سرنوشت نهایی صعود را مشخص می‌کنند.

جالب است بدانید تیم های دوم هر گروه هم امید خود را از دست نمی دهند، چراکه آن ها در مرحله بعدی، در دیداری رفت وبرگشت مقابل هم قرار می‌گیرند تا برنده به پلی‌آف جهانی برسد و مقابل نماینده یکی از قاره‌های دیگر، برای کسب آخرین سهمیه جام جهانی مبارزه کند. مسیری پیچیده و سخت‌تر که البته می‌تواند شانس دوباره‌ای به تیم‌هایی مثل امارات، عمان، عراق و حتی اندونزی در صورت دوم‌شدن بدهد. اگرچه صعود عربستان و قطر از گروه‌هایشان قطعی نیست، اما آن‌ها روی کاغذ از شانس خوبی برخوردارند، مگر اینکه یک شگفتی رقم بخورد. در این صورت بازهم عربستان و قطر نیز همچنان امیدوار خواهند ماند؛ بنابراین در این مرحله، تنها دو تیم به‌طور قطعی سهمیه جام جهانی را کسب خواهند کرد.

کی‌روش رودرروی قهرمانان آسیا

در گروه اول، تقابل عمان با هدایت کی‌روش با قطر به عنوان قهرمان آسیا می‌تواند حساس‌ترین بازی مرحله باشد. کی‌روش که پس از جدایی از تیم ملی ایران هدایت عمان را برعهده گرفته است، مأموریت دشواری در پیش دارد و می‌خواهد بازهم در جام جهانی حضور داشته باشد. او باید برابر تیمی قرار گیرد که میزبان جام جهانی گذشته بود و همچنان از نسل طلایی قهرمانی در جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۳ بهره می‌برد.

در سمت دیگر، امارات پس از سال‌ها حضور ناموفق در مراحل مقدماتی، این‌بار با ترکیبی جوان‌تر و باانگیزه به میدان می‌آید و هدف اصلی‌اش صعود مستقیم از گروه قطر است.

در آن سوی قاره، عربستان با سرمربی پرآوازه خود در تلاش است تا ناکامی مرحله قبل را جبران کند. آن‌ها در گروهی قرار گرفته‌اند که عراق، یکی از تیم‌های پرانرژی غرب آسیا، رقیب اصلی‌شان برای صعود مستقیم محسوب می‌شود. اندونزی نیز که در سال‌های گذشته پیشرفت محسوسی داشته، امیدوار است در قامت شگفتی‌ساز ظاهر شود.

از میان شش تیم حاضر در این مرحله، تنها دو تیم شانس صعود مستقیم خواهند داشت و شاید در پایان کار، نام‌های بزرگی ازجمله قطر یا عربستان ناچار شوند برای کسب آخرین بلیت جهانی، به پلی‌آف بین قاره‌ای بروند.

در مقابل، ایران، ژاپن، کره‌جنوبی، استرالیا، اردن و ازبکستان پیش‌تر با عملکردی مقتدرانه صعودشان را قطعی کرده‌اند و حالا از بیرون گود نظاره‌گر جنگ نفس‌گیر رقبای آسیایی خود هستند. بی‌تردید مرحله پلی‌آف پیش‌رو، با حضور چهره‌هایی چون کی‌روش، هروه رنار، کوزمین و ستاره‌هایی با انگیزه حضور در جشن بزرگ فوتبال جهان، رقابت‌هایی حساس و جذاب در قاره کهن رقم خواهد زد.

فوتبال ایران

ورود سازمان بازرسی به قراردادها

حاشیه های فصل نقل و انتقالات باعث ورود سازمان بازرسی کل کشور به قراردادها در لیگ برتر شده است. بحث قراردادهای نجومی درکنار کمیسیون های هنگفتی که به برخی دلال ها پرداخت شده، درنهایت باعث ورود سازمان بازرسی کل کشور به قراردادهای فوتبال ورقم های نجومی آن شده است. ذبیح ا... خداییان، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، در این باره گفت: سازمان بازرسی بر شفافیت قراردادهای این افراد و جلوگیری از افزایش بی مورد هزینه ها تأکید کرده تا از بروز فساد در فرایند نقل وانتقالات باشگاهی جلوگیری شود.

اوریه همچنان بدون مجوز بازی

سرژ اوریه باوجود بازگشت به تمرینات پرسپولیس، همچنان مجوز بازی برای این تیم را ندارد. مدافع خارجی پرسپولیس که یکی ازگران قیمت ترین خریدهای تابستانی این تیم بوده است، پس از آزمایش های اولیه مبنی بر ابتلا به هپاتیت، مجوز بازی در لیگ برتر را پیدا نکرد. از قرار معلوم این بازیکن تا ۱۰ روز آینده تست دوباره خواهد داد تا در صورت کاهش میزان درگیری او با بیماری هپاتیت مجوز بازی در لیگ بیست و پنجم را پیدا کند.

پدیده خیبر در تیم امید

مهدی گودرزی، هافبک جوان خیبر خرم آباد، به جمع نفرات دعوت شده به تیم امید ایران اضافه شد. پیش از این افشین صادق نژاد، هافبک تیم هوادار که امیدرضا روانخواه، سرمربی تیم المپیک ایران، از فصل گذشته از او شناخت داشت، باوجود حضور تیمش در لیگ یک، اما به اردوی امیدها دعوت شد. صادق نژاد اما به اردوی امیدها نرفت تا سرمربی تیم امید، هافبک بیست و یک ساله خیبر خرم آباد را جانشین او در جمع شاگردانش کند.

انتخاب ورزشگاه برای بازی پرسپولیس و استقلال باز هم پرماجرا شد

زمین میزبانی شهرآورد پایتخت روی هوا

فوتبال ایران

در شرایطی مسئولان سازمان لیگ به دنبال نهایی‌کردن برنامه نیم فصل نخست لیگ برتر هستند که یکی از مهم‌ترین چالش هایشان مرتبط با شهرآورد پایتخت و انتخاب ورزشگاهی است که باید میزبان این مسابقه باشد.

مسئولان سازمان لیگ همانند چند سال گذشته شان سعی داشته‌اند تا برنامه‌ریزی مسابقات لیگ برتر را به صورت چندبخشی اعلام کنند و فعلا تیم‌ها از برنامه بازی‌های خود تا پایان هفته نهم مطلع هستند. علت آنکه هنوز برنامه ادامه مسابقات لیگ برتر اعلام نشده، این است که پس از مسابقات هفته نهم قرار است اردوی ملی برگزار شود و فیفادی ماه نوامبر در پیش است و سپس مسابقات جام حذفی هم قرار است رسما با ورود تیم‌های لیگ برتری به چرخه رقابت‌ها آغاز شود. همین مسئله باعث شده است تا اعلام برنامه ادامه دیدارهای لیگ برتر تحت‌الشعاع قرار گیرد.

کادرفنی تیم ملی به‌تازگی نشستی با مدیران سازمان لیگ داشت تا برای جلوگیری از هم‌پوشانی برنامه‌های طرفین، تصمیم‌گیری نهایی انجام شود. درحالی‌که هنوز موعد اعلام برنامه مسابقات لیگ برتر تا پایان نیم‌فصل نخست اعلام نشده، یکی از مهم‌ترین چالش‌های مسئولان سازمان لیگ مرتبط با شهرآورد پایتخت در هفته دوازدهم لیگ برتر است. به احتمال فراوان این دیدار ۱۳ یا ۱۴ آذر برگزار شود، اما ورزشگاه که قرار است میزبان بازی باشد، هنوز نامشخص است.

احتمال خروج شهرآورد پایتخت از پایتخت

استقلال و پرسپولیس در فصل جدید خانه‌به‌دوش بودند و دور از ورزشگاه آزادی مسابقات خانگی خود را برگزار کرده‌اند. ورزشگاه شهدای شهرقدس، میزبان دیدارهای خانگی سرخابی‌های پایتخت در لیگ بیست‌وپنجم بوده، اما کاملا مشخص است که این ورزشگاه، زیرساخت‌های لازم برای برگزاری مسابقه حساسی مثل تقابل پرسپولیس و استقلال را ندارند. همین مسئله باعث شده تا با توجه به کیفیت ضعیف زمین چمن ورزشگاه تختی، بحث برگزاری شهرآورد پایتخت خارج از تهران روی میز بیاید؛ چراکه فعلا خبری از بازگشایی دوباره ورزشگاه آزادی هم نیست و همین مسئله مزید برعلت شده تا موضوع برگزاری این مسابقه در خارج از تهران تقویت شود.

احتمال میزبانی دوباره اراک از سرخابی‌ها

ورزشگاه امام خمینی(ره) اراک، جدی‌ترین گزینه میزبانی از تقابل سرخابی‌های پایتخت است؛ ورزشگاهی که فصل گذشته هم میزبان بخشی از دیدارهای خانگی استقلال و پرسپولیس بود و تقابل این دو تیم هم در دور رفت در این ورزشگاه انجام شد که آن بازی با برتری سرخ‌پوشان به پایان رسید. حالا در فاصله یک سال بعد از رویارویی سرخابی‌ها در اراک، دوباره بحث میزبانی ورزشگاه امام خمینی(ره) این شهر از تقابل پرسپولیس و استقلال به میان آمده است. با توجه به عدم میزبانی آلومینیوم در هفته دوازدهم، انجام شهرآورد پایتخت در اراک اتفاق محتملی به نظر می‌رسد.

۲ گزینه دوراز انتظار دیگر

ورزشگاه پارس شیراز و ورزشگاه امام رضا(ع) مشهد هم جزو استادیوم‌هایی هستند که نامشان برای میزبانی از شهرآورد پایتخت به میان آمده است؛ البته که فعلا انجام این مسابقه در شیراز یا مشهد در حد گمانه‌زنی بوده و مذاکره رسمی دراین‌زمینه صورت نگرفته، اما با توجه به گنجایش دو ورزشگاه مذکور و البته کیفیت چمن آن‌ها، گفته می‌شود که مسئولان پرسپولیس که میزبان این مسابقه حساس هستند، امیدوارند که در یکی از این دو ورزشگاه به مصاف رقیب سنتی بروند؛ هرچند امید اصلی آن‌ها به بازگشایی دوباره ورزشگاه آزادی برای این مسابقه جذاب است. باید دید سرانجام در روزهای آینده و پس از اعلام برنامه ادامه مسابقات لیگ برتر، محل برگزاری شهرآورد پایتخت، کدام ورزشگاه خواهد بود.

آغاز لیگ برتر والیبال مردان از ۲ هفته دیگر

منهای فوتبال

مسابقات والیبال قهرمانی باشگاه های برتر مردان ایران درراستای دستورالعمل فدراسیون جهانی به تعویق افتاد و با نظر سرمربیان تیم های لیگ برتری از ۲۸ آبان ماه آغاز خواهد شد.

با پایان حضور تیم ملی والیبال کشورمان در رقابت های قهرمانی جهان، سازمان لیگ با رعایت فاصله زمانی دوهفته ای زمان برگزاری لیگ برتر والیبال مردان را در فصل ۰۵-۱۴۰۴ از ۲۳ مهرماه اعلام کرد؛ اما با توجه اینکه از سال گذشته لیگ برتر ایران در دو بخش مردان و زنان در سیستم آمار و اطلاعات آنلاین فدراسیون جهانی والیبال (VIS) ثبت شده است، این موضوع با مخالفت فدراسیون جهانی والیبال مواجه شد.

بر این اساس فدراسیون جهانی والیبال طی نامه ای اعلام کرد با توجه به مصوبه هیئت رئیسه فدراسیون جهانی، تمامی لیگ های داخلی کشورها در رنکینگ جهانی باید مسابقات خود را در رده مردان در فاصله زمانی ۲۰ اکتبر ۲۰۲۵ (۲۸ مهر ۱۴۰۴) تا ۱۷ می ۲۰۲۶ (۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۵) برگزار کنند و در رده زنان نیز از ۱۶ اکتبر (۱۴ مهرماه ۱۴۰۴) تا ۳ می (۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۵) رقابت های خود را پیگیری کنند. بر این اساس و با توجه به اینکه تیم ملی والیبال مردان ایران در مسابقات قهرمانی جهان حضور داشت و جزو تیم های رده بالای والیبال دنیا محسوب می شود، باید این فاصله زمانی را رعایت کند و مسابقات داخلی خود را از ۲۰ اکتبر آغاز کند. صدور ITC و نقل و انتقالات بازیکنان و همچنین درجه بندی فدراسیون ها نیز در گروه بندی های مختلف، ازجمله مواردی است که الزامات ثبت لیگ را در سیستم فدراسیون جهانی اجباری می کند.

کنعانی‌زادگان در آستانه بازگشت

محمد حسین کنعانی‌زادگان، مدافع باتجربه پرسپولیس که دو بازی گذشته تیمش را به دلیل مصدومیت از دست داده بود، در شروع دوباره لیگ بعد از فیفادی آماده بازی خواهد شد. مصدومیت بدموقع، شرایط را کاملا علیه مدافع مدعی سرخ‌ها کرد و او ضمن ازدست‌دادن دو بازی گذشته پرسپولیس، بازی تیم ملی مقابل روسیه و تانزانیا را نیز از دست داد. کنعانی‌زادگان که با مصدومیت از ناحیه همسترینگ روبه‌رو شده، برخلاف شایعات شکل‌گرفته قادر خواهد بود در پایان فیفادی به تمرینات گروهی پرسپولیس بازگردد و مهیای دیدار مقابل خیبر خرم‌آباد شود. کنعانی‌زادگان که در جام جهانی قبلی با بدشانسی بزرگی روبه‌رو شد و اختلاف با کارلوس کی‌روش، نیمکت‌نشینی او را در قطر به همراه داشت، اکنون امیدوار است بتواند در جام جهانی ۲۰۲۶ با پیراهن تیم ملی فرصت بازی پیدا کند؛ موضوعی که مستلزم این است با عبور از مصدومیت کنونی، در مدار آمادگی کامل قرار گیرد و رقابت بزرگ با مدعیان کنونی این پست را به سود خود خاتمه دهد. در حال حاضر بازیکنان زیادی در پست دفاع میانی مدعی پوشیدن پیراهن تیم ملی هستند و این رقابت باید دید درنهایت به سود کدام بازیکن به پایان خواهد رسید.

نیمکت، جایگاه ثابت طارمی در یونان

سرمربی المپیاکوس، خوسه مندیلیبار، به سیستم چرخشی اعتقادی ندارد و با حفظ ترکیب ثابت، نیمکت‌نشینی مهدی طارمی در بازی‌های پیش‌رو ادامه دارد. باوجود فشار سنگین مسابقات پیاپی المپیاکوس مقابل لوادیاکوس، آرسنال و پائوک، مندیلیبار تأکید کرده است که کاهش کیفیت بازی را به خستگی بازیکنان نسبت نخواهد داد. او معتقد است بازی‌های متوالی نه‌تنها به تیم آسیب نمی‌زند، بلکه به حفظ ریتم رقابتی کمک می‌کند و ذهنیت سخت‌کوشی و استقامت را در بازیکنان تقویت می‌کند. ستاره ایرانی، شروعی رؤیایی در باشگاه جدیدش داشت و پایش در این تیم خیلی زود به گل و پاس گل باز شد. این عملکرد باعث شد تا خیلی زود انتظار حضور طارمی در ترکیب ثابت المپیاکوس ایجاد شود؛ اما به غیر از یک بازی این تیم در جام حذفی، هنوز طارمی در مسابقه دیگری در ترکیب اصلی حاضر نشده است. در آخرین مورد این باشگاه این هفته شکست تلخی مقابل پائوک در لیگ یونان داشت و در این مسابقه هم طارمی فقط از دقیقه ۷۷ به‌عنوان بازیکن تعویضی در زمین حاضر شد. درواقع مندیلیبار تمایل دارد بازیکنان آماده را به کار بگیرد، اما ترجیح می‌دهد هسته اصلی تیم را ثابت نگه دارد.

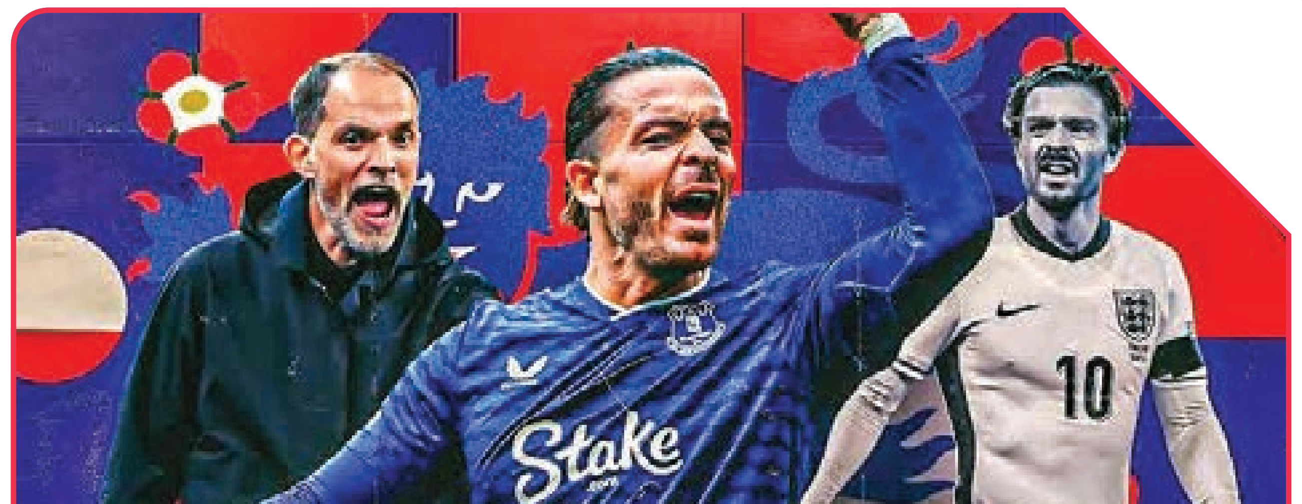

ستاره احیاشده، خودش را به سرمربی انگلیس تحمیل می‌کند؟

جنگ پنهان گریلیش و توخل

علیرضا وفایی‌نیا

فوتبال جهان

بی‌توجهی عجیب توماس توخل به جک گریلیش می‌تواند به امیدهای انگلیس برای درخشش در جام جهانی ۲۰۲۶ آسیب بزند.

حذف این ستاره احیاشده از فهرست تیم ملی انگلیس برای فیفادی پیش‌رو توسط توماس توخل نه‌تنها تعجب‌آور، بلکه کاملا مضحک بود. تنها تعداد انگشت‌شماری از بازیکنان لیگ جزیره شروع بهتری در این فصل نسبت به او داشته‌اند؛ کسی که از زمان پیوستن قرضی از منچسترسیتی به اورتون به‌سرعت فرمی را که زمانی او را به یکی از درخشان‌ترین استعدادهای نسل خود تبدیل کرده بود، دوباره پیدا کرده است. او در هفت بازی اول خود در لیگ برتر برای اورتون یک گل زد و چهار پاس گل داد تا دوباره یکی از آماده‌ترین وینگرهای چپ انگلیسی نام بگیرد. خیلی‌ها انتظار داشتند که با این عملکرد، گریلیش را در فهرست بیست‌وچهارنفره سه‌شیرها برای بازی دوستانه مقابل ولز و در ادامه بازی انتخابی جام جهانی برابر لتونی ببینند؛ توخل اما عقیده دیگری داشت و باوجود اینکه گفت هنوز در آینده فرصت برای گریلیش وجود خواهد داشت، فعلا نام او را از فهرست نفرات انتخابی‌اش خط زد.

تکرار روزهای جذاب گریلیش در جزیره

ستاره جدید اورتون این هفته نمایش فوق‌العاده دیگری را در لیگ جزیره داشت و با گلی که زد، باعث شد تیم دیوید مویس به روند نوزده بازی بدون شکست کریستال پالاس پایان دهد؛ عملکردی که جایزه بهترین بازیکن زمین را هم برای گریلیش به همراه داشت. تصور اینکه اگر فرصتی به او داده شود، همین تأثیر را برای تیم ملی انگلیس هم خواهد داشت، آسان است.

هر تیم بزرگی به بازیکنانی نیاز دارد که بتوانند گره کار را برابر حریفانی با دفاعی چندلایه باز کنند. بدون شک نسخه فعلی گریلیش می‌توانست این ویژگی‌ها را در یورو ۲۰۲۴ به سه‌شیرها بدهد، جایی که آن‌ها به شدت کمبود چنین بازیکنی را در ترکیب خود احساس کردند. اگر گریلیش به روند فعلی خود ادامه دهد، باید به‌طور خودکار در ترکیب اصلی قرار بگیرد؛ اما به نظر می‌رسد توخل از همین حالا بازیکنان موردعلاقه‌اش را انتخاب کرده است و تلاش دارد همچنان نفراتی را به تیم ملی انگلیس دعوت کند که در ماه‌های گذشته با حضور در اردوی سه‌شیرها با طرز فکر این سرمربی وفق پیدا کرده‌اند.

۷ مرد مورداعتماد توخل

از بین هفت مهاجمی که توخل به تیم ملی انگلیس دعوت کرده است، می‌توان گفت که هری‌کین تنها انتخاب قطعی است و اولی واتکینز، ستاره ناآماده استون‌ویلا، به دلیل کمبود گزینه‌های باکیفیت در پست شماره ۹، به عنوان ذخیره ستاره بایرن‌مونیخ انتخاب شده است. جارود بوون احتمالا شایسته دعوت بود، زیرا باوجود بازی در تیم ضعیف وستهام، در این فصل سه گل به ثمر رسانده است، درحالی‌که بوکایو ساکا و ابرچی ازه، دو بازیکن آرسنال، کارنامه درخشانی تا اینجای فصل نداشته و می‌توانستند گزینه‌هایی برای خط خوردن از فهرست تیم ملی باشند.

به غیر از این دو مهاجم، آنتونی گوردون هم باوجود شروع پرنوسان فصل در نیوکاسل، دوباره به تیم ملی فراخوانده شد. مارکوس رشفورد هم که این فصل با حضور در بارسلونا دوباره به روزهای خوبش نزدیک شده، دیگرمهره انتخابی توخل در خط حمله نام گرفته است.

از بین این نفرات، دو رقیب اصلی گریلیش برای حضور در پست وینگر چپ تیم ملی کشورش گوردون و رشفورد هستند که هیچ‌کدام از آن‌ها نمی‌توانند از نظر ضریب هوشی فوتبالی با او برابری کنند. نونی مادوئکه و کول پالمر که این روزها مصدوم هستند نیز می‌توانند در وینگر چپ بازی کنند، اما این بهترین پست برای هیچ‌کدام از آن‌ها نیست.

گریلیش بهترین گزینه انگلیس در آن سمت است و اگر توخل به زودی به این درک نرسد، تیم احتمالا در جام جهانی همان مشکلات تهاجمی را که در یورو سال گذشته داشت، متحمل خواهد شد. گریلیش حدود ۲۴۰ روز فرصت دارد تا ادعای خود را برای تبدیل شدن به وینگر چپ اول انگلیس در جام جهانی اثبات کند. ادامه نمایش‌های درخشان او در ترکیب اورتون، درخواست‌ها برای بازگشت او به ترکیب انگلیس را افزایش می‌دهد. باوجوداین، گریلیش با یک نبرد دشوار روبه‌روست؛ زیرا توخل به ترکیب نفراتی که تا اینجا انتخاب کرده و معتقد است با تاکتیک‌هایش آشنا هستند، پایبند خواهد ماند و ستاره فعلی اورتون باید در ادامه فصل فرم ایده‌آلی داشته باشد تا بتواند جایگزین یکی از نفرات فعلی در ترکیب سه‌شیرها شود.

عکس نوشت

لویی توماس بوفون برای اولین بار در هفده‌سالگی در سری‌آ به میدان رفت تا نام خانوادگی‌اش را در فوتبال ایتالیا زنده نگه دارد. پسر هفده‌ساله اسطوره ایتالیایی دنیای فوتبال با پیراهن پیزا و در دیدار مقابل بولونیا در ورزشگاه بلوانرژی تجربه حضور در این رقابت‌ها را آغاز کرد. آلبرتو جیلاردینو، هم‌تیمی سابق پدرش در تیم ملی ایتالیا، در دقیقه ۷۷ او را به میدان فرستاد تا جایگزین انزولا شود. این بازیکن جوان اولین حضورش در سطح اول فوتبال ایتالیا را تجربه کرد.

SHAHRARANEWS.IR

SHAHRARANEWS.IR

روی خط حادثه

کلاه ناایمنی که مرگ بر سر موتورسواران می‌گذارد

ابوعطا| برخی موتورسوارها گویی برای زودتر مردن عجله دارند. این را می‌توان از رفتار پرخطر آن‌ها در بزرگراه‌ها و جاده‌ها برداشت کرد، چون عموم موتورسوارها در سایه نبود نظارت و جریمه‌های بازدارنده، از کلاه ایمنی استفاده نمی‌کنند و از سویی عموم این افراد جوان هستند که همین دو موضوع، در افزایش تصادف و مرگ موتورسواران مؤثر است. دیروز خبری دیگر از مرگ یک موتورسوار در جاده ابلق رسید. راکب این موتورسیکلت به سمت مقصدی نامعلوم در حرکت بود که با یک نیسان وانت برخورد کرد. بررسی صحنه طوری بود که گویی این موتورسوار قصد دوئل با این خودرو را داشته است و با جان دادن، بازنده این دوئل خطرناک شده است. پس از این حادثه با حضور مأموران در محل و برابر اظهارات یکی از شاهدان عینی، یک دستگاه نیسان وانت با یک دستگاه موتورسیکلت به راکبی مردی جوان به دلایل نامعلومی برخورد کرده است و خودرو نیسان از محل گریخته است. در این حادثه، متأسفانه راکب چهل ساله موتورسیکلت مصدوم شد و پس از انتقال به بیمارستان به علت شدت جراحات وارده فوت کرد. علت تامه تصادف توسط کارشناسان پلیس راهور در دست بررسی است. همچنین تحقیقات برای شناسایی راننده متواری ادامه دارد. البته در حادثه مشابهی، یک موتورسوار دیگر نیز به علت نداشتن کلاه ایمنی و واژگونی موتورسیکلتش در بزرگراه کلانتری جان باخت. با اعلام این حادثه و حضور گشت تصادفات به همراه نیروهای امدادی در محل، مشخص شد که این مرد جوان پس از واژگونی، سرش به لبه جدول برخورد کرده و جان باخته است.

کلاهبرداری‌هایی که همچنان به‌روز می‌شوند

دیبا| ترفندهای ساده کلاهبرداران گاهی افراد خبره و کاربلد را هم به دردسر می‌اندازد. البته این موضوع نیازمند به‌روز بودن شخص کلاهبردار است، برای همین شیادان هر روز شگردهای خود را به‌روز می‌کنند و اگر تا دیروز برای ثبت‌نام یارانه و... افراد را فریب می‌دادند، این روزها شگردشان را تغییر داده و با روش‌هایی به‌مراتب ساده‌تر به سراغ افراد می‌روند که یک نمونه‌اش به‌روزرسانی نرم‌افزارهای بانکی است. کارشناسان پلیس فتای مشهد در پی شکایت مردی جوان مبنی بر برداشت غیرمجاز از حساب بانکی‌اش از سوی فردی ناشناس، تحقیقات خود را آغاز کردند. شاکی در اظهارات خود اعلام کرد که پیامکی درباره به‌روزرسانی نرم‌افزار همراه بانک برایش ارسال شده که پس از کلیک روی آن و انجام عملیات متوجه شده است علاوه بر اینکه این اپلیکیشن خدمات بانکی ارائه نمی‌کند، ۱۲میلیون تومان نیز از حساب بانکی‌اش برداشت شده است. در بررسی‌های اولیه کارشناسان پلیس فتا مشخص شد، اپلیکیشن مورد استفاده شاکی جعلی بوده و متهم با سوءاستفاده از نام همراه بانک و دریافت مجوز دسترسی به تلفن همراه، علاوه بر سرقت نام کاربری و رمز عبور همراه بانک، با دسترسی به پیام‌ها، رمز یک بار مصرف را نیز شنود کرده و برای برداشت از حساب استفاده کرده است. کارشناسان پلیس فتا پس از به دست آمدن اطلاعات هویتی مجرم و پس از تشریفات قضایی، متهم را دستگیر کردند و تحقیقات در این پرونده ادامه دارد.

دستگیری محتکر روغن در فروشگاه لوازم آرایشی

دیبا| احتکار کالاهای اساسی و مورد نیاز روزمره شهروندان، یکی از ناجوانمردانه‌ترین حرکاتی است که سودجویان به امید گران‌فروشی تن به آن می‌دهند. در جدیدترین پرونده احتکار کالا، مأموران اداره نظارت بر اماکن عمومی پلیس امنیت عمومی باگسترش چتر اطلاعاتی خود به خبری مبنی بر احتکار مقادیر درخور توجهی روغن توسط فردی سودجو در یک فروشگاه لوازم آرایشی و بهداشتی در محدوده شرق شهر مشهد دست یافتند. مأموران انتظامی پس از شناسایی محل دپو روغن‌های احتکارشده با هماهنگی مقام قضایی در اقدامی ضربتی وارد عمل شدند و ضمن دستگیری فرد متخلف، در بازرسی از انبار، یک تن و ۷۴۰کیلوگرم روغن احتکارشده را کشف کردند. برابر اعلام کارشناسان، ارزش محموله احتکارشده یک میلیارد و ۲۵۰میلیون ریال برآورد شده است. در ادامه، فرد متخلف به اداره تعزیرات حکومتی معرفی شد.

توزیع مخدرهای صنعتی در آرایشگاه زنانه

ابوعطا| باورش سخت بود که یک قاچاقچی بتواند در یک آرایشگاه زنانه مخفی شود و همان‌گونه که با مشتریانش هنگام کار مشغول صحبت است، آن‌ها را به استفاده از مواد مخدر شیشه ترغیب و تشویق کند. در این پرونده، مأموران کلانتری قاسم‌آباد با یک سری کار اطلاعاتی به سرنخ‌های توزیع مواد مخدر در یک آرایشگاه زنانه در این منطقه دست یافته و رسیدگی به موضوع را به‌طور ویژه در دستورکار قرار دادند. مأموران باکنترل نامحسوس محل و پس از اطمینان صحت موضوع با هماهنگی قضایی با رعایت موازین شرعی و قانونی وارد عمل شدند. پلیس در این اقدام ضربتی در بازرسی از محل، ۲کیلو و ۴۰۰گرم مواد مخدر از نوع حشیش کشف کرد. متهم پس از تشکیل پرونده مقدماتی برای سیر مراحل قانونی روانه دادسرا شد.

سانحه رانندگی در فضایی خاص، منجر به جان باختن پسری ۱۲ساله شد

مرگ عجیب یک نوجوان!

محمدجواد ابوعطا

گزارش

مرگ، گاهی بدون بهانه به سراغ آدم‌ها می‌آید، زمانی که اصلا نه انتظارش را دارید و نه به آن فکر می‌کنید. همچون ماجرای عجیب مرگ «امیرعلی» دوازده ساله که در سانحه‌ای عجیب‌تر و در فضایی خاص با مرگ روبه‌رو شد. البته این پسر نوجوان در این حادثه مصدوم و به بیمارستان شهید هاشمی نژاد منتقل شد، اما با وجود تلاش گسترده کادر درمان، او جان خود را از دست داد.

ماجرای این پرونده به روزهای اول مهرماه در حوالی بولوار رسالت بازمی‌گردد. مدیر و معاونان یکی از مدارس ابتدایی مشهد تصمیم می‌گیرند که رنگی به دیوارهای مدرسه بزنند تا سال جدید، این آموزشگاه نونوار شود.

مسئولان مدرسه برای یافتن نقاش پرس و جو می‌کنند و به فردی می‌رسند که حرفه‌اش نقاشی ساختمان بود. پس از چند جلسه مقرر می‌شود که این نقاش کارهای ساختمان را انجام دهد. این مرد براساس قولی که داده بود کار را شروع می‌کند.

حضور مهمان ناخوانده

روز سوم مهرماه مرد نقاش راهی مدرسه می‌شود و پسر دوازده ساله‌اش به نام علیرضا را نیز با خودش همراه می‌کند تا به او کمک کند. هنگام حرکت علیرضا از پدرش می‌خواهد که اجازه بدهد دوستش «امیرعلی» که همسایه‌شان بود نیز با آن‌ها بیاید. با موافقت پدر این دو نوجوان که هر دو دوازده ساله بودند، سوار خودرو سمند سفید مرد نقاش شده و راهی مدرسه می‌شوند.

تلاش گسترده مرد نقاش برای زودتر تمام کردن پروژه در طبقه دوم این مدرسه ادامه داشت تا اینکه حدود ساعت ۱۷:۳۰ همان روز، او از پسرش می‌خواهد که برای آوردن وسیله‌ای از درون ماشین به حیاط مدرسه برود و سوئیچ را هم به او می‌دهد.

در این لحظه هر دو پسر نوجوان به حیاط مدرسه می‌روند. علیرضا در اقدامی عجیب، با استارت زدن خودرو، آن را روشن کرده و به قصد دور زدن سمند را به حرکت درمی‌آورد. در ادامه امیرعلی نیز به دلایلی نامشخص و احتمالا به قصد سوار شدن از پنجره خودرو آویزان می‌شود. با دور گرفتن خودرو و پیچیدن ناگهانی، امیرعلی روی زمین پرت می‌شود و دیگر بلند نمی‌شود.

انتقال به بیمارستان

دقایقی بعد با اعلام حادثه به اورژانس و پلیس ۱۱۰، کارشناسان اورژانس در محل حاضر شده و نوجوان مصدوم را به بیمارستان شهید هاشمی نژاد منتقل می‌کنند.

در ادامه، گروهی از افسران کلانتری خواجه ربیع به همراه عوامل پلیس راهور راهی مدرسه شده تا صحنه را بررسی کنند. بازبینی دوربین‌های مداربسته نشان می‌دهد که دو نوجوان به سمت خودرو رفته و یکی از آن‌ها پشت فرمان نشسته و خودرو را به حرکت درمی‌آورد. نوجوان دیگر نیز احتمالا به قصد سوار شدن، خودش را از در خودرو آویزان می‌کند. اما در یک حرکت ناگهانی دستش از خودرو رها شده و به سمتی پرتاب می‌شود. با انتقال پسر نوجوان به بیمارستان، تلاش برای نجات جان او در حالی آغاز می‌شود که پس از گذشت ۹ روز از وقوع حادثه، دوازدهم مهرماه، جان خود را از دست می‌دهد.

با فوت این نوجوان، پرونده‌ای ویژه در این زمینه تشکیل شده است. موضوعی که مسئولان پلیس راهور نیز آن را تأیید کرده‌اند و هنوز علت دقیق حادثه مشخص نشده است.

قطعا می‌توان این سانحه رانندگی در مدرسه را یک حادثه ناخواسته قلمداد کرد، هر چند نیازمند بررسی‌های گسترده است، اما دادن مسئولیت‌های خطرناک به کودکان و نوجوانان، با توجه به سن آن‌ها که به دنبال آموختن و کنجکاوی هستند، باید با نظارت کامل والدین باشد تا شاهد وقوع چنین حوادث دل‌خراشی نباشیم.

عکس تزئینی است

دیوار شیشه‌ای تبعه خارجی فرو ریخت

حادثه داغ

بخشنده| در سال‌های اول حضور تبعه جوان خارجی در منطقه بهمن، اهالی از او همچون هزاران تبعه دیگر استقبال کرده بودند، اما به مرور زمان ترددهای مکرر او با افراد مشکوک، باعث سوءظن گروهی از شهروندان به او شد. آن‌ها این شک را با مأموران کلانتری خواجه ربیع در میان گذاشتند. با اعلام گزارش تعدادی از اهالی منطقه بهمن درباره احتمال فروش مواد مخدر توسط این تبعه افغانستانی، سرهنگ احمد زمانی، رئیس کلانتری خواجه ربیع، با صدور دستورات تخصصی، تیمی از مأموران اداره مبارزه با مواد مخدر این کلانتری را مأمور رسیدگی و راستی‌آزمایی گزارش شهروندان کرد. به دنبال این مأموریت، مأموران با شناسایی و ردزنی مخفیگاه متهم، او را زیر نظر گرفتند. حضور نامحسوس مأموران در محدوده محل اختفای این فرد در حالی بود که او به طور مستقیم خرده فروشی نمی‌کرد و تردد به محل اختفای او کم بود. با وجود این، مأموران همچنان به تعقیب و مراقبت متهم ادامه دادند تا اینکه شواهدی به دست آوردند که نشان می‌داد او مواد مخدر از نوع «شیشه» را بین خرده فروشان توزیع می‌کند. با تکمیل مستندات پلیس، مأموران با هماهنگی مقام قضایی، در یک عملیات ضربتی، این تبعه خارجی را که به طور قانونی در کشور اقامت داشت، دستگیر کردند. مأموران در جریان بازرسی از مخفیگاه متهم، موفق به کشف دو کیسه حاوی مقادیر درخور توجهی ماده مخدر از نوع شیشه شدند. تحقیق پلیس برای کشف جرائم احتمالی و شناسایی همدستان متهم ادامه دارد.

فروش آینه بغل خودروهای لوکس، فقط ۵۰۰هزار تومان!

خبر

سعید جلائیان| در یک بازه زمانی کوتاه، پلیس ده‌ها گزارش سرقت از آینه بغل خودروها در محدوده بولوار وکیل‌آباد دریافت کرد. سرقت‌هایی که بررسی تخصصی آن‌ها به پلیس نشان داد سارقان فقط به سراغ سرقت آینه‌های بغل خودروهای لوکس می‌روند و کاری به کار دیگر خودروها ندارند. با افزایش چشمگیر تعداد مال‌باختگان به ده‌ها مورد، تیمی از مأموران دایره تجسس کلانتری شهرک فراجا، تحقیقات خود را به طور ویژه درباره این پرونده و شناسایی متهمان آغاز کردند.

تیم رسیدگی‌کننده این پرونده در گام اول به بازبینی تصاویر دوربین‌های مداربسته پرداختند و در ادامه، شناسایی مناطق آسیب‌پذیر و زمان وقوع جرائم را در دستورکار قرار دادند. تحقیقات خیلی زود نتیجه داد و مأموران به شواهدی دست یافتند که نشان می‌داد هر شب سروکله دو متهم، هم‌زمان با تاریک شدن هوا پیدا می‌شود. متهمانی ماسک زده که در اوج ترافیک با موتورسیکلت به بولوار وکیل‌آباد می‌آیند و به دنبال خودروهای لوکس پارک شده هستند. با به دست آمدن زمان و محدوده تردد متهمان، مأموران گشت زنی هدفمندی را در محدوده بولوار وکیل‌آباد آغاز کردند.

گشت زنی مأموران ادامه یافت تا اینکه سرانجام اوایل شب گذشته، مأموران یکی از واحدهای گشت پلیس در بولوار دندان پزشکان با دو جوان روبه‌رو شدند. دو جوانی که موتورسیکلت خود را در کنار یک دستگاه خودرو هیوندا پارک شده نگه داشتند و یکی از آن‌ها مشغول بازکردن آینه‌های بغل این خودرو شد.

متهمان به محض دیدن مأموران، دست از سرقت کشیده و با موتورسیکلت از محل گریختند. اما طی یک مسافت کوتاه در جریان یک تعقیب و گریز با استفاده از علائم هشداردهنده توانستند این موتورسیکلت را متوقف کنند.

مأموران پلیس، راکب و ترک نشین موتورسیکلت را که هر دو هجده سال داشتند، دستگیر و در بازرسی بدنی از آن‌ها دو جفت آینه بغل کشف کردند. در ادامه با هماهنگی قضایی، متهمان به کلانتری فراجا منتقل شدند. متهمان در جریان بازجویی فنی پلیس، به ۴۶فقره سرقت از آینه‌های بغل خودروهای لوکس و گران قیمت اعتراف کردند و از یک مال خر نام بردند. مال خری که خریدار تمام آینه‌ها بود و برای هر جفت آینه که قیمت پایه‌اش دست‌کم ۶میلیون تومان بود به متهمان ۵۰۰هزار تومان می‌داد. با تکمیل این پرونده، متهمان به دادسرا منتقل و تحقیقات پلیس برای دستگیری مال خر آغاز شد.

جدول ۴۳۹۲

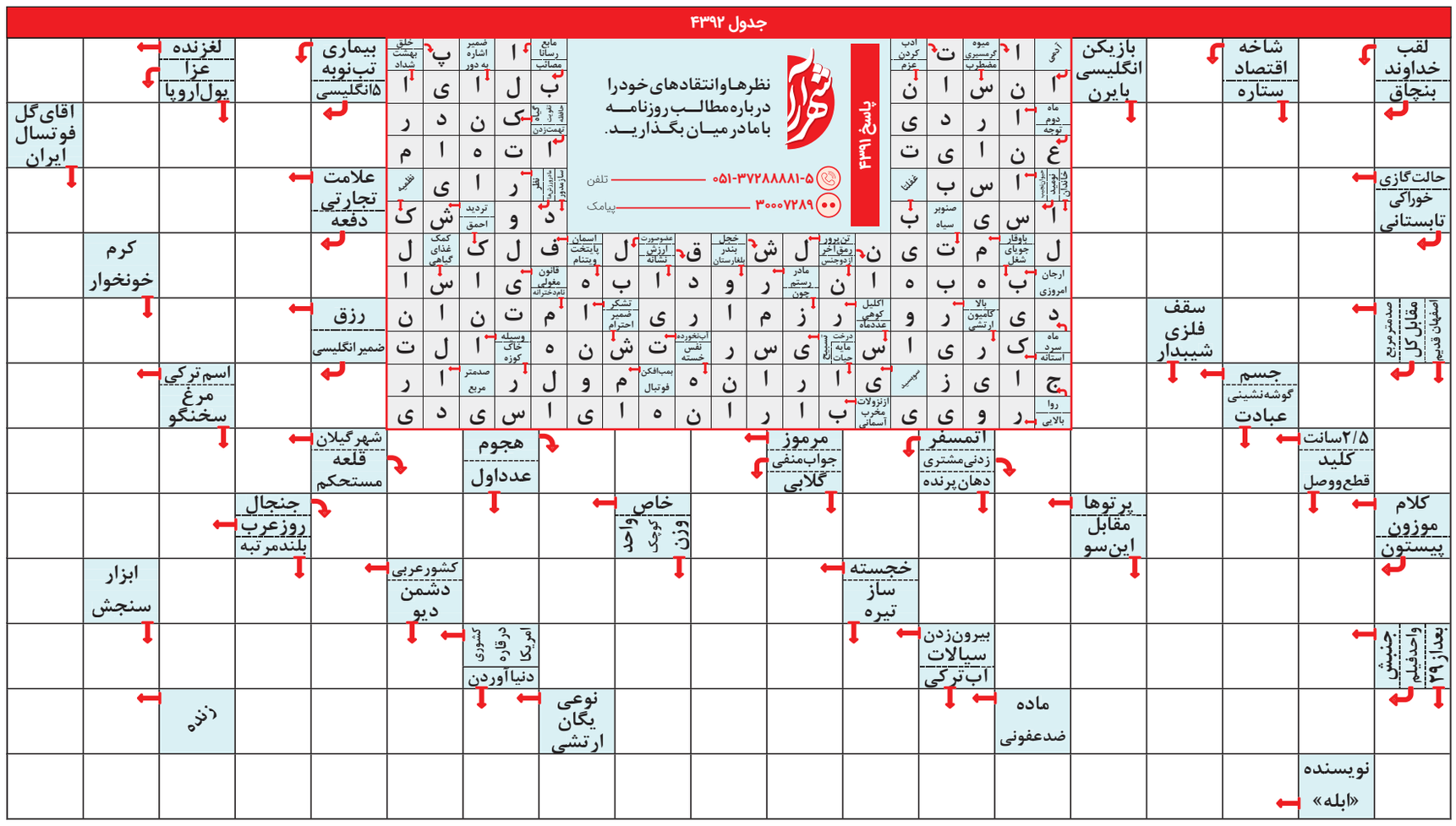

تحقق برنامه هفتم توسعه استان، نیازمند ۳۴۰۰ همت سرمایه‌گذاری

چهره روز

ها شمیان | رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان رضوی با ارائه گزارشی از آخرین وضعیت اعتبارات و تخصیص دستگاه های اجرایی استان و با اشاره به اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و ملی استانی، گفت: میزان اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای استان خراسان رضوی دارای ردیف در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ معادل ۷۵۶۲ میلیارد تومان برای ۷۱ طرح است.

حسن پارسی پور اضافه کرد: اعتبار طرح های ملی انتقال یافته به جدول اعتبارات استانی برای استان خراسان رضوی در سال ۱۴۰۴ مبلغ ۳۸۱ میلیارد تومان برای تعداد ۲۷ طرح است.

وی با اشاره به برش استانی برنامه هفتم پیشرفت کشور در خراسان رضوی افزود: درمجموع، برش استانی برنامه هفتم پیشرفت کشور در استان شامل ۱۲۷ هدف اصلی، ۳۸۵ راهبرد برای دستیابی به اهداف اصلی، ۴۲۴ عملیات و فعالیت و ۲۷۳ طرح و پروژه اولویت دار و پیشران است.

رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان با بیان اینکه برای تحقق اهداف برنامه هفتم پیشرفت استان و دستیابی به رشد اقتصادی ۸٫۶ درصدی در سال پایان برنامه (۱۴۰۷)، مبلغ ۳۴۰۰ همت سرمایه‌گذاری نیاز است اظهار کرد: به منظور اجرا و بهره برداری از تعداد ۲۷۳ طرح و پروژه اولویت دار و پیشران استان، مبلغ ۱۶۸۲ هزار میلیارد تومان مورد نیاز است.

پارسی پور با اشاره به پروژه های مستمر و خاتمه یافتنی سال ۱۴۰۴ افزود: امسال تعداد ۳۲۰۰ پروژه، به میزان هشت همت تأمین اعتبار شده است که از این تعداد، ۱۷۰۰ پروژه با اعتبار ۳٫۵ همت مستمر و ۱۵۰۰ پروژه با اعتبار ۴٫۵ همت غیرمستمر هستند.

از درآمد پایدار شهرداری تا سلامت و ترمیم حقوق بازنشستگان

مالیات بر ارزش افزوده در خراسان رضوی طی شش ماهه اول ۱۴۰۳ چگونه خرج شد؟

گزارش خبری

خبرنگار ملیحه فلاح

بلیت می خرید، رستوران می روید، محصولات خوراکی و غیرخوراکی می خرید، یک وجه مشترک در بیشتر فاکتورها می بینید؛ ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده. حالا این ۱۰ درصد کجا و چطور خرج می شود؟ اول به این سؤال پاسخ می دهیم و در ادامه از زبان مدیر کل امور مالیاتی خراسان رضوی، درباره وضعیت استان در نیمه نخست سال می نویسیم. از ۱۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده، ۴ درصد با نام «عوارض بر ارزش افزوده» سهم شهرداری ها و دهیاری های استان است و ٦ درصد باقی مانده با عنوان «مالیات بر ارزش افزوده» است که از این میزان یک درصد مربوط به بخش سلامت و یک درصد ترمیم حقوق بازنشستگان است که به طور مستقیم در استان هزینه می شود و ۴ درصد باقی مانده نیز به خزانه دولت واریز می شود. بد نیست این نکته را هم اضافه کنیم که قانون مالیات بر ارزش افزوده از سال ۱۳۸۷ در کشور به مرحله اجرا درآمد و به موجب قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور و به منظور تأمین منابع لازم برای متناسب سازی حقوق بازنشستگان لشکری، کشوری و صندوق فولاد، نرخ مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۴۰۳ به میزان یک واحد درصد (از ۹٪ به ۱۰٪) افزایش یافته است.

افزایش ۴۴ درصدی عوارض پرداختی

« مبلغ واریزی عوارض ارزش افزوده به حساب شهرداری ها، دهیاری ها، فرمانداری ها و مناطق عشایری استان در شش ماهه نخست امسال، ۴۴ درصد معادل بیش از ۱۳۰۰ میلیارد تومان نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است.» این برشی از صحبت های مدیر کل امور مالیاتی خراسان رضوی درباره عملکرد این اداره کل در تسهیم عوارض ارزش افزوده استان است.

شاکررضا مریدی در گفت وگو با شهرآرا افزود: بیش از ۴ هزار و ۲۷۲ میلیارد تومان از محل عوارض مالیات بر ارزش افزوده به طور مستقیم به حساب شهرداری ها، دهیاری ها، فرمانداری ها و مناطق عشایری استان واریز شده است. از این میزان افزون بر ۳ هزار و ۱۸۶ میلیارد تومان به حساب شهرداری های استان واریز شده است. او ادامه داد: بالغ بر ۱۰۸۶ میلیارد تومان نیز به حساب دهیاری ها، فرمانداری ها و مناطق عشایری استان واریز شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۳ درصد معادل ۳۲۷ میلیارد تومان رشد داشته است.

مدیرکل امور مالیاتی خراسان رضوی با تأکید بر اینکه اختصاص بخش درخور توجهی از درآمدهای حاصل از عوارض مالیات بر ارزش افزوده به شهرداری ها، دهیاری ها، فرمانداری ها و مناطق عشایری، راه را برای تأمین منابع پایدار موردنیاز این حوزه فراهم کرده است، گفت: عوارض وصول شده مالیات بر ارزش افزوده در هر شهر یا منطقه ای فقط برای عمران و آبادانی همان منطقه مصرف می شود. این امر گویای این واقعیت است که تلاش شهروندان هر شهر در تحقق درآمدهای مالیاتی، رابطه مستقیمی با توسعه و پیشرفت آن منطقه خواهد داشت.

سهم سلامت و بازنشستگان از مالیات

به‌گفته مریدی برای نخستین بار از سال گذشته یک درصد از محل درآمدهای مالیات بر ارزش افزوده به حساب اداره کل تأمین اجتماعی استان برای متناسب سازی حقوق بازنشستگان واریز شد. او ادامه داد: برای افزایش مستمری بازنشستگان در طرح ترمیم و متناسب سازی حقوق آن ها قرار شد که یک درصد به نرخ مالیات بر ارزش افزوده اضافه شود و از ۹ درصد قبلی به ۱۰ درصد در امسال افزایش یابد. مدیر کل امور مالیاتی خراسان رضوی بر اختصاص یک درصد از درآمد ارزش افزوده به بخش سلامت تأکید کرد و افزود: این بخش باعنوان مالیات سلامت به پوشش درمان افراد ساکن در روستاها، شهر ها و جامعه عشایری، تکمیل و تأمین تجهیزات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و درمانی با اولویت بیمارستان های مناطق توسعه نیافته، ارتقای سطح بیمه بیماران صعب العلاج و افراد زیرپوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهر ها به وزارت بهداشت و درمان تخصیص می یابد که نقش مؤثری درطرح تحول سلامت ایفا کرده است.

کارشناس اقتصادی با اشاره به‌گزارش شهرآرا درباره واردات با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی بیان کرد

ارز ترجیحی؛ زمینه ساز رانت و فساد

جزایری| داده های گمرک نشان می دهد که در پنج ماه نخست امسال، کالاهایی عجیبی با ارز ترجیحی وارد کشور شده است. در ۱۴ مهرماه شهرآرا درگزارشی با عنوان «زیپ، پیانو، فندق با پوست!» این مسئله را مورد بررسی قرار داد.

علی عقیلی، کارشناس اقتصادی، با اشاره به‌گزارش شهرآرا درباره تخصیص ارز ۲۸۵۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی، گفت: روند تخصیص ارز ترجیحی درکشور آن را به یکی از بسترهای اصلی رانت، فساد و اتلاف منابع ارزی تبدیل کرده است.

به‌گفته وی سیاستی که در ابتدا با هدف حمایت از اقشار آسیب پذیر و کنترل قیمت کالاهای اساسی طراحی شده بود، در عمل به ابزاری برای سودجویی گروهی خاص تبدیل شده است.

عقیلی با اشاره به واردات کالاهای غیرضروری مانند پیانو، فندق با پوست و زیپ با استفاده از ارز دولتی، اظهار کرد: این موارد نشان می دهد که تخصیص ارز ترجیحی از مسیر اصلی خود خارج شده و به جای تأمین کالاهای حیاتی و موردنیاز مردم، در خدمت منافع برخی واردکنندگان خاص قرار گرفته است. این افراد با دریافت ارز ارزان، کالاها را وارد کرده و سپس با قیمت ارز آزاد در بازار عرضه می کنند و از این تفاوت قیمت، سود هنگفتی کسب می کنند. نتیجه این فرایند، فشار مضاعف بر منابع ارزی کشور و کاهش کارایی نظام حمایتی است.

وی افزود: ارز ترجیحی باید مطابق قانون، صرف واردات کالاهای اساسی نظیر دارو، مواد اولیه دارویی، ملزومات مصرفی پزشکی، شیر خشک مخصوص نوزادان، نهاده های دامی و محصولات پایه کشاورزی مانند گندم، روغن و شکر شود. در قانون نیز بر این موارد تأکید شده است. با این حال، در عمل، شاهد انحرافات جدی در اجرای این سیاست هستیم.

به‌گفته این کارشناس اقتصادی، بخشی از این مشکل به ضعف نظارت در نهادهایی مانند گمرک بازمی‌گردد. عقیلی تصریح کرد: در برخی موارد، کالاهایی که با ادعای دریافت ارز ترجیحی وارد کشور می شوند، از سوی گمرک به درستی ارزیابی نمی شوند. از سوی دیگر، امضاهای طلایی و تخصیص رانت‌گونه ارز به برخی افراد خاص، بستر بروز فساد گسترده را فراهم کرده است.

عقیلی با اشاره به دیدگاه رهبر معظم انقلاب در این زمینه گفت: رهبر معظم انقلاب نیز بارها به مسئله تخصیص نادرست ارز اشاره کرده اند و تأکید دارند که به جای برخورد با مفسدان سطح پایین و قاچاقچیان خرد، باید با افرادی که ارز را به اشتباه و بدون نظارت کافی تخصیص می دهند، برخورد شود. در واقع، مسئولیت اصلی متوجه سیاست‌گذار و تصمیم‌گیرنده است. وی ادامه داد: در نمونه هایی مانند بازار مرغ نیز شاهد هستیم که باوجود استفاده از نهاده های دامی وارداتی با ارز دولتی، قیمت تمام شده مرغ در بازار با ۳۰ درصد حباب همراه است. این موضوع نشان می دهد که زنجیره تأمین و توزیع دچار اشکال اساسی است و نظارت مؤثر بر آن وجود ندارد.

عقیلی تأکید کرد که بسیاری از اقتصاددانان پیشنهاد می کنند که به جای ادامه سیاست تخصیص ارز ترجیحی، یارانه به طور مستقیم به مردم پرداخت شود. به‌گفته وی این روش می تواند از بروز رانت و فساد جلوگیری کند، شفافیت را افزایش دهد و بهره وری اقتصادی کشور را ارتقا بخشد.

روی خط اقتصاد

نرخ مرغ بین ۱۲۰ تا ۱۲۵ هزار تومان

ایسنا| معاون بهبود تولیدات دامی جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: با وجود چالش ها، قیمت مرغ در بازار روند نزولی را در پیش گرفته و قابل بازگشت بوده و درحال حاضر؛ نرخ مرغ نسبت به میانگین کشوری ۱۰ درصد پایین تر است. محمدمهدی یعقوب زاده درخصوص وضعیت بازار مرغ در خراسان رضوی اظهار کرد: نرخ مرغ زنده در بازار بین ۸۵ تا ۹۳ هزار تومان و مرغ کشتار شده بین ۱۲۰ تا ۱۲۵ هزار تومان است. وی درخصوص وضعیت تولید و مصرف گفت: تولید ماهانه گوشت مرغ در حال حاضر ۱۸ هزار و ۳۰۰ تن است، در حالی که ظرفیت تولید به ۲۰ هزار تن در ماه می رسد. مصرف ماهانه نیز حدود ۱۹ هزار تن و مصرف سالانه ۲۰۰ هزار تن برآورد می شود.

سودجویان به دنبال احتکار برنج هستند

ایرنا| مدیر بازرسی و نظارت بر اصناف مشهد گفت: سودجویان به قصد سودجویی و افزایش قیمت برنج پاکستانی، گوشت قرمز وگوشت مرغ در پی احتکار آن ها و امتناع از فروش هستند که بازرسان این مدیریت از هفته قبل نظارت بر این بخش را تشدید کرده اند. محسن صیادی افزود: برخی سودجویان در پاسخ به خواست مشتری با این عنوان که «برنج یاگوشت» تعزیراتی شده است، از فروش آن امتناع کرده در حالی که هیچ کمبودی در این کالاها در سطح خراسان رضوی و مشهد وجود ندارد .وی اضافه کرد: در همین راستا احتکار این کالاها افزایش یافته به طوری که از چهارشنبه هفته گذشته تاکنون چندین محموله احتکاری برنج پاکستانی به میزان ۵۶ هزار کیلوگرم و ۲۶ هزار کیلوگرم، ۴۰ تن گوشت قرمز وگوشت مرغ و محموله های مشابه دیگر از مناطق مختلف شهر مشهد کشف و ضبط شده که همه آن ها با نیت گران کردن کالاها و سودجویی انجام شده است .مدیر بازرسی و نظارت بر اصناف مشهد ادامه داد: با افراد محتکر در محموله های کشف شده، برخورد تعزیراتی شده و واحدهای صنفی آنان نیز پلمب شده است.

دخل وخرج

پاسخ به سؤالات سهام عدالت

۱ تخرام ثبت نام جاماندگان به چه صورت است؟

در حال حاضر ثبت نام مجدد برای این اشخاص اعلام نشده است. این طرح باید به تصویب دولت برسد؛ بنابراین موضوع را از رسانه های رسمی پیگیری کنید.

۲ تخرام جاماندگان سهام عدالت چه‌کسانی هستند؟

کسانی که در سال ۱۳۸۵ و ۱۳۹۶ مدارک آنان ناقص بوده است، جزو جاماندگان محاسبه می شوند. در حال حاضر تاریخ ثبت نام مجدد برای این اشخاص اعلام نشده است.

۳ تخرام به چه روش می توان مبلغ سود واریز شده سهام عدالت را مشاهده کرد؟

با مراجعه به درگاه یکپارچه ذی نفعان بازار سرمایه به آدرس Dara.csdiran.ir در قسمت دارا گزینه تاریخچه سود سهام عدالت، می توانند سودهای پرداخت شده را مشاهده کنند و با مراجعه به سایت Sahamedalat.ir سهام داران می توانند در قسمت وضعیت واریز سود برای مشاهده سود واریز شده اقدام کنند. همچنین با تماس با سرخط کشوری ۱۵۶۹ داخلی ۱ با واردکردن کدملی وکلید # می توانید از مبلغ سود سهام عدالت اطلاع یابید.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده
شرکت فنی و مهندسی کاوش صنعت توس به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۳۵۶۳۴۳ و شماره ثبت ۲۰۱۲۳

بدین وسیله از کلیه سهامداران شرکت فوق دعوت می شود تا در مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده که در ساعت ۱۷:۰۰ عصر مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۳ به آدرس خراسان رضوی، شهرستان طرقبه شاندیز، بخش شاندیز، روستای شهرک صنعتی طوس، خیابان آلومینیوم طوس، بزرگراه آسیایی، پلاک ۰، طبقه همکف به کدپستی ۹۱۸۵۱۷۷۱۶۱ تشکیل می گردد، حضور به هم رسانید.

دستور جلسه:
۱- انتخاب و تعیین سمت مدیران
۲- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۳- انتخاب بازرسان
۴- تعیین دارندگان حق امضا

هیئت مدیره شرکت

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده
شرکت فنی و مهندسی کاوش صنعت توس به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۳۵۶۳۴۳ و شماره ثبت ۲۰۱۲۳

بدین وسیله از کلیه سهامداران شرکت فوق دعوت می شود تا در مجمع عمومی فوق العاده که در ساعت ۱۶:۰۰ عصر مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۳ به آدرس خراسان رضوی، شهرستان طرقبه شاندیز، بخش شاندیز، روستای شهرک صنعتی طوس، خیابان آلومینیوم طوس، بزرگراه آسیایی، پلاک ۰، طبقه همکف به کدپستی ۹۱۸۵۱۷۷۱۶۱ تشکیل می گردد، حضور به هم رسانید.

دستور جلسه:
۱- تغییر تعداد اعضای هیئت مدیره
۲- تغییر نشانی

هیئت مدیره شرکت

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه محمدرضا/ اسماعیلی فرزند محمد به استناد دو برگ استشهادیه گواهی امضاشده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت العثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت به پلاک ثبتی ۱۲۸۸ فرعی از ۱۸۲ اصلی، مفروز و مجزا شده از ۷۶۰۵ فرعی از اصلی مذکور، و واقع در بخش ۱۰ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک مشهد به علت سهل انگاری (در مسافرت) مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت محمدرضا/ اسماعیلی فرزند محمد شماره شناسنامه ۳ تاریخ تولد ۱۳۴۷/۰۲/۲۵ صادره از بیرجند دارای شماره ملی ۰۶۵۲۱۰۵۱۹۱ با جزس هم ۶ از کل سهم ۶ به عنوان مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۴۳۴۲ تاریخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۸ موضوع سند مالکیت اصلی به شماره چاپی ۱۰۴۷۵۹ سری سال با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۸۰۳۰۶۲۷۲۰۰۱۴۹ ثبت گردیده است. دو مورد بازداشت دائم می باشد و محدودیت دفتر املاک: رهنی شماره ۱۱۴۵۲ و شماره سیستمی ۱۳۹۳۰۵۲۰۶۰۰۴۰۴۲۱۹۸ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۳ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۲۵ شهر بیرجند استان خراسان جنوبی که به نفع بانک ملت شعبه میدان طالقانی بیرجند به مبلغ ۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به مدت ۳۶ ماه ثبت شده مازاد دارد رهنی شماره ۲۱۴۴۹ و شماره سیستمی ۱۳۹۸۰۵۲۰۶۲۷۲۰۰۹۹۰۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۵ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۲۵ شهر بیرجند استان خراسان جنوبی که به نفع بانک ملت شعبه طالقانی بیرجند به مدت ۱۴۴ ماه ثبت شده مازاد دارد رهنی شماره ۲۱۹۵۱ و شماره سیستمی ۱۳۹۸۰۵۲۰۶۲۷۲۰۰۹۹۰۶ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۵ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۲۵ شهر بیرجند استان خراسان جنوبی که به نفع بانک ملت شعبه میدان طالقانی بیرجند به مبلغ ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به مدت ۱۲۰ ماه ثبت شده لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت عرائض یک نوبت آگهی و متذکر می گردد هرکس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید. بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت العثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی- رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه هومن بختیاری برابر وکالت نامه ۳۹۳۵۹ مورخه ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ دفترخانه ۱۰ مشهد و نامبرده برابر وکالت نامه ۳۹۳۵۷ مورخه ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ دفترخانه ۱۰ مشهد به استناد دو برگ استشهادیه گواهی امضاء شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت العثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت سهمی صدیقه و عذرا و فاطمه و منصوره همگی مهدوی دامغانی از ششدانگ پلاک ۱۹۶۳ فرعی از ۱۸۴ اصلی بخش ۱۰ مشهد به علت سهل انگاری (جابجایی) مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم گردید مالکیت ششدانگ پلاک فوق ذیل صفحه ۳۷ دفتر ۱۱۴ و ثبت ۲۴۵۷۹ به نام محمدهادی دامغانی ثبت و سند ۳۵۱۸۶۱ صادر و برابر سند قطعی ۶۵۷۳۸ مورخه ۱۳۶۰/۰۲/۲۹ دفترخانه ۴ مشهد ششدانگ به زهرا مهدوی دامغانی یک دانگ و رقیه هاشمی یک دانگ و مالکیت صدیقه مهدوی دامغانی فرزند محمد شماره شناسنامه ۲۳۷ تاریخ تولد ۱۳۳۹/۰۳/۱۸ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۳۹۴۵۵۵۲۸ با جز سهم ۱ از کل سهم ۶ به عنوان مالک یک دانگ مشاع از ششدانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۶۵۷۳۸ تاریخ ۱۳۲۳/۰۲/۲۹ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۴۰۲۵۱۸۸۴ با جز سهم ۱ از کل سهم ۶ به عنوان مالک یک دانگ مشاع از شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۶۵۷۳۸ تاریخ ۱۳۶۰/۰۲/۲۹ ثبت گردیده است. مالکیت فاطمه/ مهدوی دامغانی فرزند محمد شماره شناسنامه ۶۲۱ تاریخ تولد ۱۳۱۸/۱۱/۰۲ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۳۷۴۱۵۰۷۳ با جز سهم ۱ از کل سهم ۶ به عنوان مالک یک دانگ مشاع از شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۶۵۷۳۸ تاریخ ۱۳۶۰/۰۲/۲۹ ثبت گردیده است. مالکیت منصوره مهدوی دامغانی فرزند محمد شماره شناسنامه ۲۱۳۵ تاریخ تولد ۱۳۳۳/۰۹/۰۶ صادره از مشهد دارای شماره ملی ۰۹۳۹۳۵۱۵۶۰ با جز سهم ۱ از کل سهم ۶ به عنوان مالک یک دانگ مشاع از شش دانگ عرصه و اعیان ذیل صفحه و دفتر فوق ثبت گردیده است لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت عرائض یک نوبت آگهی و متذکر می گردد هرکس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت العثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی- رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد

آگهی پذیره نویسی سهام
شرکت خوشه پروران مهام (سهامی خاص) به شماره ثبت ۷۹۳ و شناسه ملی ۱۴۰۱۱۲۹۲۱۳۲

با توجه به جلسه مجمع عمومی فوق العاده (نوبت اول) روز دوشنبه ۲۱ شهریور ۱۴۰۴ افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به ۵۷/۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و افزایش تعداد سهام از ۱۰/۰۰۰ سهم ۱۰/۰۰۰ ریالی با نام به ۵/۷۱۰/۰۰۰ سهم ۱۰/۰۰۰ ریالی با نام از طریق تبدیل مطالبات صاحبان سهام مورد تصویب قرار گرفته است. لذا بدینوسیله به کلیه سهامداران محترم مهلت داده می شود ظرف مدت ۶۰ روز از تاریخ انتشار آگهی جهت پذیره نویسی رأس ساعت ۹ صبح به محل شرکت به نشانی استان خراسان رضوی، شهرستان فریمان، بخش مرکزی، دهستان سنگ بست، روستای شهرک صنعتی کاویان، شهرک صنعتی کاویان، خیابان کمربندی شرقی، کوچه صنعت ۱۴، پلاک ۸، طبقه ۱، واحد ۱ تشکیل می شود، مراجعه و نسبت به مطالبات خود سهام جدید را پذیره نویسی نمایند. لذا عدم مراجعه در مهلت مقرر به منزله انصراف از پذیره نویسی بوده و حق تقدم در پذیره نویسی به سهامداران و یا کسانی که در پذیره نویسی شرکت کرده اند واگذار خواهد گردید. برای سهام جدید امتیاز خاصی درنظر گرفته نشده است مبلغ اسمی سهام همان مبلغ اولیه یعنی ۱۰/۰۰۰ ریالی با نام می‌باشد (با رعایت مواد ۱۶۶ و ۱۷۰ لایحه اصلاحی قسمتی از قانون تجارت)

هیئت مدیره شرکت

ترجمان

عرضه ترجمه کتابی در نقد پست‌مدرنیسم

بررسی روند گذار از تردید به یقین

شیرزاد

کتاب «نظریه های منفی باف: چگونه پژوهش-کنشگری همه چیز را به نژاد، جنسیت و هویت ربط می دهد و چرا این مسئله به ضرر همه است؟» (۲۰۲۰)، نوشته هلن پلاک رز و جیمز لینزی، اثری تحلیلی است که ریشه های فکری و فلسفی جنبش های عدالت اجتماعی معاصر را می‌کاود. این کتاب، با نثری روان و استدلالی، سیر تحول پست مدرنیسم از یک جریان شکاکانه در محافل دانشگاهی به یک ایدئولوژی جزمی در بطن کنشگری های امروزی را تصویر می‌کند. فهرست کتاب که به تازگی ترجمه ای فارسی از آن چاپ و منتشر شده است، نمایی کلی از آنچه نویسندگان در نظر داشته اند به دست می دهد. «نظریه های منفی باف»، جز «مقدمه»، ۱۰ فصل دارد که به ترتیب از این قرارند: «پست مدرنیسم»، «چرخش کاربردی پست مدرنیسم»، «نظریه پسااستعماری»، «نظریه کوییر»، «نظریه انتقادی نژاد و تقاطعیت»، «فمینیسم و مطالعات جنسیت»، «مطالعات معلولیت و چاقی»، «پژوهش و اندیشه عدالت اجتماعی»، «عدالت اجتماعی در عمل»، «جایگزینی برای ایدئولوژی عدالت اجتماعی».

اصل استدلال نویسندگان بر این پایه است که رویکردِ -به تعبیر خودشان- «پست مدرنیسم کاربردی» جانشین رویکردهای لیبرال کلاسیک در حوزه پژوهش و کنشگری شده است. به باور آن ها، پست مدرنیسم اولیه، که حقیقت عینی و روایت های کلان را به چالش می‌کشید، در دهه های اخیر جهش یافته و به مجموعه ای از «نظریه های انتقادی» تبدیل شده است. این نظریه ها، که عنوان شماری از آن ها را در فهرست می بینیم، دیگر صرفا به توصیف جهان (آنچه «هست») نمی پردازند، بلکه با تمرکز بر ساختارهای قدرت، به دنبال تجویز نسخه ای خاص برای جامعه (آنچه «باید باشد») هستند.

پلاک رز و لینزی معتقدند آن «عدالت اجتماعی» (Social Justice)، که این جریان فکری خود را ذیل پرچم آن معرفی می‌کند، با مفهوم لیبرال «عدالت اجتماعی» (social justice) تفاوت بنیادین دارد. این ایدئولوژی جدید مفاهیمی چون «عقلانیت»، «شواهد» و «علم» را ابزارهای سرکوب استعماری و غربی می داند و رد می‌کند و -در مقابل- بر هویت های گروهی و تجربیات زیسته به عنوان تنها منابع معتبر شناخت تأکید می ورزد. در این دیدگاه، جامعه به یک شبکه پیچیده از روابط قدرت بین گروه های هویتی (بر اساس نژاد، جنسیت و غیره) تقلیل می یابد و هدف اصلیِ درهم شکستن این ساختارها از طریق کنشگری رادیکال است.

این کتاب ریشه های فکری جنبش هایی مانند «جان سیاه پوستان مهم است» را به تفکرات نومارکسیستی مکتب فرانکفورت و تحلیل های انتقادی پست مدرن متصل می‌کند. نویسندگان نشان می دهند که چگونه شکاکیت پست مدرنیستی که زمانی در دانشگاه ها رواج داشت، به مجموعه ای از باورهای مطلق و غیرقابل نقد در میان عموم تبدیل شده است، باورهایی مانند اینکه «تمام مردانْ جنسیت زده هستند» یا «علمْ ابزاری مردسالارانه است». همین مطالب و مدعیاتِ کتاب است که آن را اثری جنجال برانگیز ساخته است.

متفکرانی چون استیون پینکر، دانشمند علوم شناختی، «نظریه های منفی باف» را به دلیل نمایاندن ریشه های فکری سطحی جنبش های فرهنگی معاصر ستوده اند. در برابر، اندیشمندانی مانند نایجل واربرتون، فیلسوف، ضمن تحسین تحلیل های اولیه کتاب، بخش های پایانی آن را به دلیل لحن جدلی و رویکرد غیرمنصفانه به اندیشه های محل نقد، ضعیف دانسته اند. همچنین، برخی، منتقدانه، به این نکته اشاره دارند که نویسندگان ارزش های عصر روشنگری، ازجمله «عقلانیت» و «حقوق بشر»، را صرفا یک «موهبت» در نظر گرفته اند و به ریشه های پیچیده تاریخی و اجتماعی شکل‌گیری آن ها بی توجه بوده اند.

«نظریه های منفی باف: چگونه پژوهش-کنشگری همه چیز را به نژاد، جنسیت و هویت ربط می دهد و چرا این مسئله به ضرر همه است؟»، نوشته هلن پلاک رز و جیمز لینزی، ترجمه مسعود یوسف حصیرچین، نشر کتاب پارسه، ۴۵۶ صفحه، ۵۹۵ هزار تومان.

صاحب‌خبر

بازخوانی نامه‌ای از ایرج افشار

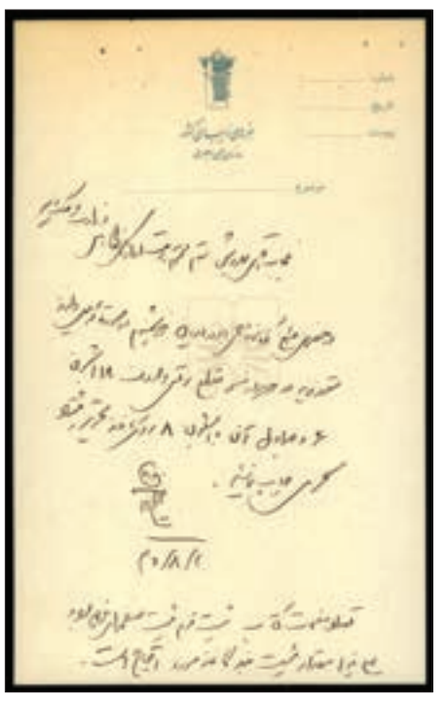

سیزدهمین شماره رویداد «در قاب یک سند» به معرفی نامه ای از ایرج افشار، ایران شناس و کتاب شناس برجسته معاصر، اختصاص یافته است که درباره روند چاپ کتاب «کتابخانه های امروز ایران» تنظیم شده است.

رویداد «در قاب یک سند» با هدف معرفی و بازشناسی اسناد مهم و گاه مغفول مانده در گنجینه آرشیوی این سازمان طراحی شده و در هر شماره یکی از اسناد تاریخی، فرهنگی، اداری یا اجتماعی آرشیو ملی معرفی و بررسی می شود.

این شماره ویژه به مناسبت ۱۶ مهرماه، صدمین سالگرد تولد ایرج افشار، نامه ای به تاریخ ۲ آبان ۱۳۴۰ را بازخوانی می‌کند که در آن افشار با رئیس اداره‌کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر درباره جزئیات فنی چاپ کتاب «کتابخانه های امروز ایران» مکاتبه کرده است. در این نامه، افشار با دقتی ویژه درباره شمارگان، قطع کتاب، اندازه قلم متن، جدول ها و نوع کاغذ توضیح داده و نشان داده است که به تمام ابعاد تخصصی نشر آگاهی کامل داشته است.

در بخشی از نامه افشار آمده است: «جناب آقای بهروش! مقام محترم ریاست اداره‌کل نگارش وزارت فرهنگ و هنر! درباره طبع 'کتابخانه های امروز ایران' خواهشمندم در صورتی که میل دارند، مقرر فرمایند[؟!] در دوهزار نسخه به قطع رقعی با حروف ۱۸ اشپون ۶ و جدول آن با اشپون ۸ روی کاغذ تحریر هشتادگرمی چاپ نمایند.»

ایرج افشار، متولد تهران و از خانواده ای یزدی و فرهنگ دوست، پس از تحصیلات دانشگاهی، فعالیت گسترده ای در حوزه کتاب شناسی و ایران شناسی داشت. ازجمله سوابق او می توان به انتشار نخستین دفتر «کتاب های ایران» در سال ۱۳۳۳، تدریس فن کتابداری، مدیریت کتابخانه های ملی و دانشگاهی و تألیف و سامان دهی نسخه های خطی اشاره کرد. او که به «پدر کتاب شناسی فارسی» معروف است، نقشی بی بدیل در گسترش علم کتاب شناسی در ایران ایفا کرد.

منبع: روابط عمومی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

گوهر شاهوار ۱۹۹

علی باقریان

۹۹۱ بِدان گرزهٔ[۱] گاوسَر[۲] دست بُرد
بزد بر سرش تَرگ[۳] بشْکست خُرد

۹۹۲ بیامد سروشِ[۴] خجسته دَمان[۵]
مزن گفت کاو را نیامد زمان[۶][۷]

۹۹۳ هَمیدون[۸] شکسته[۹] ببندش چوسنگ[۱۰]
ببر تا دو کوه آیدت پیشْ تنگ[۱۱][۱۲]

۹۹۴ به دِژْهوخْت‌کَنگ[۱۳] اندرون[۱۴] بند اوی
نیاید بَرَش خویش و پَیوندِ[۱۵] اوی

۹۹۵ فریدون چو بشْنید نآسود[۱۶] دیر[۱۷]
کمندی بیاراست[۱۸] از چرمِ شیر

[۱] گرزه: گرز، ابزاری جنگی-چوبی یا آهنین-که معمولاً یک سرِ آن گِرد و سنگین است. [۲] گاوسَر: با سرِ گاو. (گرز فریدون سری همچون سر گاو داشت.) [۳] تَرگ: کلاه خود. [۴] سروش: پیک آسمانی. [۵] دَمان: به شتاب، هشدارگویان. [۶] زمان: اجل. [۷] گفت: «او را [به گرز] مزن، زیرا [فرمان] مرگش نیامد (زمان مرگش فرانرسیده است).» [۸] هَمیدون: همین زمان، بی درنگ. [۹] شکسته: خوار. [۱۰] چو سنگ: استوار، سخت. [۱۱] تنگ: نزدیک. [۱۲] هم اکنون، او را، خوار و زار، سخت ببند و [پس از آنکه کارهای دیگر را سامان دادی] ببر تا آنجا که دو کوه تنگِ هم پیش رویت پدیدار گردند. [۱۳] «دِژْهوخْت‌کَنگ»، احتمالاً، برابر معنایی «بیت‌المقدس» در زبان پهلوانی است، یعنی «سرای پاک ارجمند». [۱۴] در قدیم، گاه، دو بار حرف اضافه می آورده اند، یک بار پیش از کلمه یا عبارت و یک بار پس از آن. «به دِژْهوخْت‌کَنگ اندرون»، مجموعاً، یعنی «در دِژْهوخْت‌کَنگ». [۱۵] پَیوند: قوم. [۱۶] نآسود: نیاسود، درنگ نکرد. [۱۷] دیر: بسیار، زمان دراز. [۱۸] بیاراست: فراهم آورد، آماده کرد.

ادبیات کودک ما تا چه اندازه در بازتاباندن دغدغه های دنیای کودکان موفق بوده است؟

کودکیِ گم‌شده در کلمات بزرگ‌سالان

رؤیا یداللهی، پژوهشگر ادبیات کودک و نوجوان، کاستی های این حوزه را شرح می دهد

طرح: پاول کوژینسکی

محبوبه عظیم‌زاده

گفت‌وگو

کودکی سرزمین نخستینِ رؤیاها و واژه هاست، جایی که تخیلْ زبانی می شود صمیمی برای فهم جهان. ادبیات کودک، اگر درست شکل بگیرد، می تواند پلی باشد میان دنیای پررمز و راز کودکان و جهان پرقاعده بزرگ ترها. با این همه، این پل گاه به جای آنکه گذرگاه کودک باشد، نظرگاه بزرگ سالان است، نظرگاهی که بیش از دیدن خود کودک در پی بازنمایی تصوری شخصی از اوست. در چنین فضایی، نقد ادبی و نگاه علمی بیش از پیش اهمیت پیدا می‌کند، زیرا با یادآوری اینکه کودک صرفا مخاطبی ساده و منفعل نیست، به پالایش و رشد کیفی آثار مربوط به او یاری می رساند. حال، این پرسش طرح می شود که نهادهای علمی و آموزشی ما تا چه اندازه در پرورش نظریه، تربیت منتقد و تبیین چشم اندازی بومی در ادبیات کودک موفق بوده اند. اکنون، در آستانه هفته ملی کودک، شاید زمان آن رسیده باشد که بار دیگر از خود بپرسیم ادبیات ما تا چه اندازه توانسته زبان راستین کودکی باشد. به همین مناسبت گفت‌وگویی انجام داده ایم با دکتر رؤیا یداللهی، دانش آموخته زبان و ادبیات فارسی و از پژوهشگران حوزه ادبیات کودک و نوجوان، تا به کمک او در وضعیت امروز ادبیات کودک و نوجوان و کاستی های آن ژرف تر بنگریم.

چرا کتاب ها و قصه های کودکان و -به صورت کلی- ادبیات کودک ما، بیش از آنکه بازتاب واقعیت وجودی و زیست کودک و دغدغه های کودکانه باشد، برداشت و تصویر بزرگ سالان از کودک است؟ به چه دلیل؟

ادبیات کودک همیشه و در همه فرهنگ ها بیشتر بازتاب برداشت و تصویر بزرگ سالان از واقعیت کودک است، به این دلیل ساده که ادبیات کودک را بزرگ سالان می نویسند، نه کودکان. بنابراین، آن ها همیشه پیش فرض ها و پیش انگاشت های خود را بر این ادبیات تحمیل می‌کنند. درواقع، ما هرگز به کودک واقعی دسترسی نداریم و همواره با «پدیدار» کودک مواجهیم و تلاش می‌کنیم هرچه بیشتر این پدیدار را از منظرهای گوناگون بفهمیم و به اقتضای این فهم آثاری مناسب او خلق کنیم.

با این حال، این بدان معنا نیست که ما نمی توانیم به جهان کودک و واقعیت او نزدیک شویم. هرچه خود را بیشتر در معرض تجربه کودک و جهان او قرار بدهیم و از منظرهای متنوع تری او را تجربه کنیم، فهم ما عمیق تر و دقیق تر خواهد بود. بنابراین، آثار ادبی که در نتیجه چنین فهمی برای کودک خلق می شوند نیز اصیل تر و مناسب تر خواهند بود.

جایگاه نقد ادبی در حوزه آثار کودک، در گذر زمان، مثلا نسبت به دهه ۷۰ و ۸۰، چه تغییری کرده؟ نقد ادبی در آثار کودک، امروزه، کم رمق است و جدی گرفته نمی شود یا ما از یک نظام نقد علمی در این حوزه برخورداریم؟

نقد ادبیات کودک، نه تنها در ایران، که در تمام جهان شاخه ای نوپا از مطالعات ادبی است. در ایران، اگر دقیق بخواهم بگویم، هنوز نقد ادبی برای آثار ادبیات کودک به درستی شکل نگرفته و گرچه ممکن است ازنظر کمّی آثاری که در نقد و تحلیل ادبیات کودک منتشر شده اند چندان هم کم نباشند، ازنظر کیفی، غالبا، آن چنان قوتی ندارند که بتوان جریان هایی شناسنامه دار و جدی در آن ها ردیابی کرد، چیزی که برای شکل‌گیری نقد ادبی پویا در هر فرهنگ و زبانی ضروری است.

البته در قیاس با سال های گذشته، اخیرا -و به خصوص با پیدایی گرایش ادبیات کودک در مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه ها- این حوزه مطالعاتی تا حدی در شکل آکادمیک رونق گرفته است، اما هم چنان، به دلیل فقدان منابع مطالعاتی ضروری و کافی، و کمبود نشریات تخصصی و نیز جدی تلقی نشدن این شاخه مطالعاتی در کنار سایر شاخه های مطالعاتیِ رشته ادبیات، هنوز، جز معدودی آثار برجسته که هریک جداجدا و بدون پیوند با سایر پژوهش ها و نقدها پدید آمده اند، باقیِ آنچه با عنوان نقد ادبیات کودک منتشر می شود، اغلب فاقد پایه های نظری محکم، ناروشمند و صرفا برای پر کردن فهرست سوابق پژوهشی نوشته شده اند.

نقش دانشگاه ها و فضاهای آموزشی در توسعه نظریه های بومی و نقد علمی ادبیات کودک چیست؟ توانسته اند نقش خودشان را به درستی ایفا کنند یا نه؟

باید توجه داشته باشیم که نقد ادبیات کودک در سطوح گوناگونی پدید می آید. یکی از این سطوح سطح دانشگاهی یا آکادمیک است که درواقع مادرِ سایر اَشکال نقد ادبی در سطوح دیگر است. به عبارت دیگر، دانشگاه، با تولید نظریه های ادبی و انتقادی و بازنگری در بنیادهای فهم، به عمیق ترین و دقیق ترین شکل، بنیاد نقد ادبی را فراهم می‌کند، اما نقد دانشگاهی فقط یک نوع از نقد ادبی است که معمولا عمیق تر و دقیق تر از دیگر انواع است.

انواع دیگری از نقد در قالب کتاب ها و جستارهای منتشرشده در مجلات عمومی یا در فضای مجازی شکل می گیرند که -مستقیم یا غیرمستقیم- متأثر از نظریه ها و نقدهای دانشگاهی اند، اما به شیوه معمول در این فضاهای آکادمیک تولید نمی شوند و مخاطب آن ها معمولا عموم مردم در اقشار متوسط یا متوسط به بالا هستند.

غیر از این ها، نوع دیگری از نقد در قالب ارزیابی، مرور و معرفی آثار ادبی کودک در فضاهای دیگری چون شبکه های اجتماعی تولید می شوند. در این فضاها و شبکه ها، دیگر تخصص خیلی مطرح نیست و معمولا هر کسی می تواند محتواهایی تولید کند.

اگر ارتباط میان دانشگاه و سطوح دیگر به درستی شکل گرفته باشد، جریان نقد دانشگاهی می تواند ازیک سو آسیب های نگاه غیرتخصصی موجود در دو سطح دیگر و به ویژه سطح سوم را کم کند و ازسوی دیگر خود نیز از بینش حاصل از مطالعه و مشاهده محتواهای تولیدشده در دو سطح دیگر بهره مند شود، به خصوص که اغلب نظریه و نقد دانشگاهی زمان بر است و از پویایی جریان های ادبی روز عقب می ماند و ارتباط دانشگاه و نقد دانشگاهی با دو سطح دیگر فضای نظریه و نقد دانشگاهی را زنده تر و نسبت به جریان های اجتماعی حساس تر خواهد کرد.

فهم اینکه آیا دانشگاه از عهده ایفای نقش خود در تولید نظریه و نقد روشمند و استوار برآمده یا نه، نیازمند تحقیق جدی و گسترده است. هرچه اینجا بگوییم صرفا مبتنی بر مشاهدات فردی است و متأسفانه این مشاهدات چندان امیدبخش نیستند. گرایش «ادبیات کودک»، به شکل انحرافی موقتی در مطالعات ادبی، در مقطع کارشناسی ارشد مطرح می شود و تمام! این رشته جذاب و پویا آن قدر ظرفیت دارد که، نه به صورت گرایشی موقتی و بی دنباله در رشته ادبیات فارسی، که به صورت یک حوزه مطالعاتی میان رشته ای و مستقل صاحب دپارتمان خود باشد و نیازمند نیروهای پرتوان، علاقه مند و باسواد در بستری پذیرا، گشوده و انعطاف پذیر است که هیچ‌کدام در فضای دانشگاهی امروز فراهم نیست. سرفصل های واحدهای درسی و برنامه های این گرایش نیازمند بازنگری جدی است و البته باید عزم و اراده ای برای جدی تر گرفتن این شاخه ادبیات وجود داشته باشد که آن هم نیست.

امید من این روزها بیشتر به نیروهای متخصصِ ناامیدشده از دانشگاه است که در قالب پژوهش های شخصی یا با شکل دادن گروه های پژوهشی مستقل به رشد این حوزه دانش کمک کنند و البته این جریان ها و افراد، بدون حمایت مادی و معنوی جامعه و نهادهای مسئول، دشواری های زیادی دارند که خودْ موانع زیادی برایشان ایجاد می‌کند.

اولین مرکز علوم و فناوری‌های نوین ایران در مشهد افتتاح شد

آموزش سرگرم‌کننده

محبی

گزارش خبری

نخستین کانون علوم و فناوری های نوین ایران (کافنا)، هم زمان با آغاز هفته ملی کودک و با شعار «کودکان، حال خوش زندگی»، در مرکز شماره ۸ کانون پرورش فکری مشهد افتتاح شد. رسالت این مرکز آموزشِ مبتنی بر فضای علمی و فناوری است.

در این فضا کودکان و نوجوانان می توانند در حوزه های مختلفی چون ریاضی، فیزیک، شیمی، نجوم و زیست شناسی تجربه هایی ملموس و عملی کسب کنند.

فعالیت های این مرکز با فعالیت های آموزشی پیوند دارد

در حاشیه این مراسم، محمدمهدی حسین پور، مدیرکل کانون پرورش فکری در استان خراسان رضوی، به این نکته اشاره کرد که «سال گذشته این مرکز ذیل کانون پرورش فکری تعریف و اساسنامه آن تدوین شد و سپس برای اجرا به کل کشور ابلاغ شد که در خراسان رضوی و مشهد، بعد از گذشت ۶ ماه از ابلاغ، توانستیم این مرکز را آماده و مهیا کنیم.»

حسین پور، در بخش دیگری از صحبت هایش، درباره ماهیت این مرکز گفت: فعالیت هایی که در این مرکز انجام می شود مبتنی بر فضای علمی و فناوری است. کودکان، نوجوانان و دانش آموزان می توانند در حوزه های مختلفی چون نجوم، هوش مصنوعی، رباتیک، فیزیک و زیست شناسی از این فضا استفاده کنند. بچه ها می توانند، ضمن اینکه با فعالیت های جذاب حوزه علم و فناوری آشنا می شوند، با دستاوردهای نظام مقدس جمهوری اسلامی نیز آشنا شوند. بنابراین، این محیط محیطی است برای پیوند خوردن با فعالیت های آموزشی مدارس.

عکس: میلاد سمنگانی-شهرآرا

مجلس هر حمایتی که لازم باشد انجام می دهد

رمضان روحانی، مشاور احسان عظیمی راد، نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی، نیز در حاشیه این مراسم گفت: یکی از دغدغه های ما در کمیسیون آموزش و تحقیقات این است که آموزش ها کاربردی باشد، یا اگر می خواهیم تحقیقاتی انجام بدهیم، مسئله محور باشد. کانون پرورش فکری امروز با افتتاح این مجموعه نشان داد که می توان این اتفاق را رقم زد و آموزش ها را به سمت کاربردی شدن پیش برد. آموزش در مدارس برای کودکان ما بعضا نظری است و شاید خیلی برایشان ملموس نباشد. اما اینجا آن ها می توانند بازی و آموزش را در کنار یکدیگر داشته باشند. ضمن اینکه فضای شور و نشاط اقتضای سن خودشان را هم تجربه می‌کنند. او در انتهای صحبت هایش خاطرنشان کرد که در این مسیر و برای پیشبرد و بهبود فعالیت این مجموعه مجلس شورای اسلامی حداکثرِ کمک و همکاری را خواهد داشت و هر حمایتی لازم باشد انجام خواهد شد.

افتخارات دیروز، چالش‌های امروز

تئاتر مشهد در مسیر پویایی قرار دارد، اما گرفتار کمبود زیرساخت و نبود حمایت مالی است

طنین همتی

تماشاخانه

مشهد از دیرباز یکی از قطب‌های فرهنگی کشور بوده و در حوزه‌های مختلف هنری، چهره‌های شاخصی را به جامعه معرفی کرده است. هنر نمایش نیز از جمله عرصه‌هایی است که مشهد در دهه‌های مختلف، نقش‌آفرینان نامداری را پرورش داده و سهم درخورتوجهی در ارتقای تئاتر کشور داشته است. با وجود این پیشینه درخشان، امروز هنر نمایش در مشهد با چالش‌هایی جدی روبه‌رو است؛ چالش‌هایی که اگر مورد توجه قرار نگیرند، می‌توانند آینده این هنر را با خطر افول مواجه کنند. نبود حمایت‌های مالی، کمبود زیرساخت‌های تبلیغاتی، محدودیت در تعداد تماشاخانه‌های دولتی و خصوصی و نبود سرمایه‌گذاری مناسب در حوزه اجراهای صحنه‌ای از جمله مشکلاتی هستند که هنرمندان مشهدی با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. با این حال، هنرمندان این شهر همچنان فعال هستند و آثار درخورتوجهی را به صحنه نمایش آورده‌اند. این روزها تئاترهای بسیاری در تماشاخانه‌های مشهد در حال اجرا هستند که در این گزارش، با کارگردانان نمایش‌های «آن سوی آینه»، «تاکسیدرمی» و «بولوار الیزابت» گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

نمایش «تاکسیدرمی»

نمایش «آن سوی آینه»

نمایش «بولوار الیزابت»

بحران چهل‌سالگی در قاب طنز

حسین اکبرپور، کارگردان نمایش «آن سوی آینه»، درباره این اثر که این شب‌ها در تماشاخانه انوشیروان ارجمند روی صحنه می‌رود، می‌گوید: این نمایش کمدی، نوشته فلوریان زلر، نویسنده فرانسوی، است و به بحران چهل‌سالگی و تنهایی انسان‌ها می‌پردازد. داستان درباره زن و شوهری است که قصد دارند از دوست تازه‌ازدواج‌کرده‌شان پذیرایی کنند؛ موقعیتی که چالش‌ها و لحظات طنزآمیزی را رقم می‌زند.

اکبرپور درباره اقبال عمومی از نمایش «آن سوی آینه» بیان می‌کند: استقبال در برخی روزها خوب بود و در برخی روزها هم تماشاگر کمتری داشتیم. شرایط اقتصادی و اجتماعی، تبلیغات و ثبات فرهنگی جامعه در میزان استقبال مردم از تئاتر تأثیرگذار است. این هنرمند معتقد است که قرار گرفتن تئاتر و سینما در سبد فرهنگی مردم، نیازمند ثبات اجتماعی و اقتصادی است؛ ثباتی که در شرایط کنونی کمتر شاهد آن هستیم.

وی با اشاره به ظرفیت بالای مشهد در حوزه اجراهای صحنه‌ای، بر لزوم توسعه زیرساخت‌های تماشاخانه‌ای تأکید می‌کند و می‌گوید: ساخت سالن‌های جدید نوید بخش آینده‌ای روشن برای تئاتر مشهد است. اما همچنان نبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها حس می‌شود. در شرایط فعلی، طبیعی است که مردم تمایل کمتری به حضور در رویدادهای فرهنگی داشته باشند. اما این نباید باعث شود که از اهمیت سرمایه‌گذاری در هنر غافل شویم. یکی از دغدغه‌های اصلی هنرمندان مشهدی، کمبود تماشاخانه‌های مجهز و در دسترس است. به گفته اکبرپور، با وجود ظرفیت بالای استان در تولید و اجرای آثار نمایشی، زیرساخت‌های موجود پاسخ‌گوی نیاز هنرمندان نیست. او تأکید می‌کند: در حال حاضر، تعداد سالن‌های دولتی در مشهد بسیار محدود است و این مسئله باعث شده بسیاری از گروه‌های نمایشی برای اجرا با مشکل روبه‌رو شوند.

کمبود تماشاخانه، چالشی جدی در مشهد

نمایش «بولوار الیزابت» به کارگردانی حمیدرضا آزادفر از ۹ مهرماه در تماشاخانه بهار مشهد روی صحنه رفته است. این اثر نمایشی که در ژانر درام اجتماعی تولید شده، روایتگر سرگذشت یک خانواده متوسط در دهه ۵۰ خورشیدی است؛ خانواده‌ای پرچالش که در بستر تاریخی خاصی با مسائل اجتماعی و خانوادگی دست‌وپنجه نرم می‌کند. به گفته آزادفر، نمایش «بولوار الیزابت» نوشته میلاد کاشانی است و پیش‌تر در جشنواره سی‌ودوم تئاتر خراسان رضوی به کسب جوایز متعددی موفق شده است. او در ادامه به مشکلات مالی و زیرساختی تئاتر مشهد اشاره می‌کند و می‌گوید: هزینه‌های تولید و اجرای نمایش با درآمد حاصل از فروش بلیت هم خوانی ندارد. متوسط قیمت بلیت برای هر نفر حدود ۱۷۰ تا ۲۰۰ هزار تومان است و اگر استقبال عمومی مناسب باشد، اجرای دو هفته‌ای می‌تواند به نقطه رضایت بخشی برسد. اما هزینه‌های تبلیغات، دکوراسیون، دستمزد بازیگران و اجاره سالن هر شب حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است که فشار زیادی به گروه‌های نمایشی وارد می‌کند. آزادفر با انتقاد از نبود حمایت‌های نهادی می‌افزاید: در بحث تبلیغات از سازمان‌هایی مانند شهرداری درخواست کمک کرده‌ایم و درگیر نامه‌نگاری‌های متعدد هستیم، اما هنوز نتیجه‌ای حاصل نشده است. تنها خواسته ما این است که در حمایت از آثار نمایشی، تبعیضی وجود نداشته باشد. او همچنین به کمبود تماشاخانه‌های دولتی در مشهد اشاره می‌کند و می‌گوید: اکنون تعداد تماشاخانه‌های دولتی در مشهد شاید به سه سالن برسد، در حالی که ظرفیت هنری این شهر بسیار بالاست. تعداد زیادی گروه نمایشی در نوبت اجرا هستند و نبود سالن مناسب، مانعی جدی برای فعالیت آن‌هاست. آزادفر بیان می‌کند: مشهد با توجه به ظرفیت بالایی که در تولید و اجرای آثار نمایشی دارد، نیازمند سرمایه‌گذاری سخت‌افزاری و حمایت‌های دولتی است. این عرصه، چرخه‌ای بی‌درآمد نیست؛ میانگین فروش ماهانه بلیت تئاتر در مشهد حدود ۲ میلیارد تومان است که نشان‌دهنده ظرفیت اقتصادی درخورتوجه این حوزه است. به گفته این کارگردان اکنون حدود هزارنفر در تئاتر مشهد فعالیت می‌کنند. این موضوع گویای یک جامعه هنری پویاست که اگر حمایت شود، به مهاجرت هنرمندان به تهران نیازی نخواهد بود.

ظرفیت بالا، زیرساخت تبلیغاتی ضعیف

نمایش «تاکسیدرمی» به کارگردانی ایمان رمضانی از ۱۵ مهرماه در سالن استاد حسین نوری مشهد به روی صحنه می‌رود. این اثر نمایشی در ژانر کمدی تولید شده و به گفته کارگردان آن، تلاش شده است تا با نگاهی متفاوت از کلیشه‌های رایج فاصله گرفته شود. رمضانی درباره نام نمایش می‌گوید: همان طور که از معنای لغوی «تاکسیدرمی» (خشک کردن و نگهداری حیوانات) پیداست، این واژه ارتباطی معنایی با محتوای اثر دارد.

وی در ادامه با اشاره به چالش‌های تئاتر خصوصی در مشهد بیان می‌کند: مهم‌ترین مشکل ما، فارغ از مسائل تولید و مالی، فقدان زیرساخت‌های تبلیغاتی مناسب است. متأسفانه بسیاری از مردم از وجود تئاتر در این شهر بی‌اطلاع هستند، در حالی که مشهد پس از تهران، از نظر آمار بیننده تئاتر، در جایگاه دوم کشور قرار دارد.

رمضانی با تأکید بر ظرفیت بالای مشهد در حوزه هنرهای نمایشی یادآور می‌شود: شهرداری و سازمان‌های ذی‌ربط می‌توانند با ورود به این حوزه، بسترهای ثابت و مناسبی را برای معرفی و تبلیغ آثار نمایشی فراهم کنند. اگر زیرساخت تبلیغاتی مناسبی وجود داشته باشد، آثار باکیفیت می‌توانند مخاطب خود را پیدا و مسیر فروش و دیده شدن را طی کنند.

او کیفیت را رمز موفقیت در تئاتر می‌داند و بر این باور است: اگر نمایشی با دقت و احترام به مخاطب تولید شود، بعید است که بابی توجهی روبه‌رو شود. اما این مشروط به آن است که بتوانیم صدای خود را از طریق تبلیغات مؤثر به گوش مخاطبان برسانیم.

رمضانی همچنین به مهاجرت برخی هنرمندان مشهدی به تهران اشاره می‌کند و می‌گوید: مشهد از دیرباز تا امروز شهری هنرمندپرور بوده و در بسیاری از زمینه‌ها، قطب دوم کشور محسوب می‌شود. با این حال، کمبود امکانات زیرساختی در مقایسه با پایتخت، بسیاری از هنرمندان را ناگزیر به مهاجرت می‌سازد؛ هرچند فضای رقابتی در تهران بسیار فشرده‌تر است. وی در پایان بیان می‌کند: فضای هنری مشهد را مناسب می‌بینم، مشروط بر اینکه پروژه‌های حیاتی مانند تکمیل سالن‌های متوقف شده محقق شوند.

گزارشی از نمایشگاه سازهای ایرانی در نگارخانه فردوسی

مشکلات اقتصادی، فعالیت سازندگان ساز را دشوار کرده است

ریحانه موسوی

نگارستان

نمایشگاه سازهای ایرانی این روزها با حضور جمعی از سازگران کشور در نگارخانه فردوسی برپاست و هدف آن پاسداشت هنر تنی چند از سازگران و آشنایی مخاطبان با دست‌ساخته‌های آنان است. در این رویداد، سازهای ایرانی همچون تار، دوتار، سه تار، کمانچه، سازهای کوبه‌ای، نی، دهل و ... توسط سازگران سراسر کشور به نمایش گذاشته شده است. گفت‌وگوی شهرآرا با برگزارکننده این نمایشگاه و چند نفر از سازندگان ساز را در ادامه می‌خوانید.

لزوم ارائه سازهای با کیفیت به شکلی مناسب

روزبه طاهریان برگزارکننده این رویداد که از شاگردان مرحوم فرامرز شکرخواه نوازنده، مدرس و سازنده تار و سه تار، بوده است، درباره برگزاری این نمایشگاه گفت: بیشتر استادان، هنرجویان و سازندگان ساز، تمایل داشتند تا سازهای باکیفیت خود را به شکلی مناسب ارائه دهند و تمام آثار حاضر، پس از انجام بررسی‌های کارشناسی شده در این نمایشگاه قرار گرفته‌اند.

وی که از سال ۱۳۷۵ به این هنر مشغول است، ادامه داد: خوشبختانه به دلیل اینکه نمایشگاه را در نگارخانه مرکز آموزش جهاد دانشگاهی برگزار کردیم، با چالش خاصی روبه‌رو نشدیم و بیشتر افرادی که در این مکان حضور دارند سازندگان سازهای سنتی ایرانی هستند.

این هنرمند از اتفاقی بسیار خوب یعنی بازسازی «دایره چندضلعی بیرجند» که قدمت زیادی دارد سخن گفت و بیان کرد: این ساز به دست فراموشی سپرده شده است؛ اثری که در این نمایشگاه وجود دارد دوباره با سبک و سیاقی جدید از روی یک دایره که بیش از صد سال قدمت دارد ساخته شده، که با سلیقه نوازنده‌های امروزی هم خوانی دارد.

طاهریان بیان کرد: افرادی که در این گونه نمایشگاه‌ها حضور می‌یابند، برای موسیقی می‌آیند و به آن علاقه‌مند هستند، اما در بین آن‌ها کسانی را داشتیم که نام سازها را نمی‌دانستند و در این مکان با آن‌ها آشنا شدند. ما نیز یک کارگاه سازسازی را به صورت نمایشی در این نمایشگاه دایر خواهیم کرد، تا با نحوه ساخت سازها نیز آشنا شوند.

وی افزود: این هنر بازار کار خود را دارد، اما مانند سایر بخش‌ها با سختی همراه است؛ امروز مردم ترجیح می‌دهند ابتدا نیازهای اولیه و اساسی خود مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کنند، سپس به سراغ موسیقی بیایند. البته برخی نیز تا حدی به آن علاقه‌مند هستند که از برخی نیازهای ضروری صرف نظر کرده و ساز مورد علاقه خود را تهیه می‌کنند. بنابراین، صرفا مخصوص قشر مرفه جامعه نیست، بلکه کسانی هستند که به فرهنگ و موسیقی ایرانی علاقه دارند و خلأیی را که در زندگی‌شان وجود دارد به وسیله خرید ساز و یادگیری آن پر می‌کنند.

آشنایی مردم با سازهای سنتی و سازگرها

عاطفه رفیعی، از سازگران حاضر در این نمایشگاه، گفت: با سه تار و خانواده سه تار که شامل سه تار شورانگیز، بم سه تار، سه تار پوستی و تنبور شورانگیز است در این نمایشگاه حضور دارم. وی معتقد است برگزاری این گونه نمایشگاه‌ها باعث می‌شود که سازهای سنتی ما، بین مردم شناخته شده، آن‌ها را از نزدیک ببینند و همچنین با سازگرها آشنا شوند. اما شرایط محیطی، استقبال نکردن مردم و نبود همت کافی در این باره باعث شده است تا برگزاری این‌گونه نمایشگاه‌ها بسیار کم‌رنگ باشد.

مشکلات اقتصادی، چالشی برای صنعت سازگری

وحید نستری، سازنده ساز دوتار شرق و جنوب خراسان، که از سال ۱۳۸۸ حرفه سازگری دوتار را شروع کرده است، درباره فرایند ساخت این ساز گفت: مراحل ساخت این ساز با سازهای شمال خراسان تفاوت چندانی ندارد. ساخت دوتار جنوب یا شرق خراسان به این‌گونه است که تهیه چوب آن زمان خاصی دارد و معمولا در فصل پاییز برای برش چوب اقدام می‌کنند تا درخت از حالت زنده بودن خارج شده باشد. سپس برای ساخت کاسه ساز تبدیل به تنه‌های کوچک‌تر شده است تا حمل و جابه‌جایی آن نیز راحت باشد. کاسه ساز باید زمانی که چوب خیس است ساخته شود، بعد از آنکه کاسه تراشیده شد حدود یک سال تا یک سال و نیم داخل پلاستیک قرار می‌گیرد و کنار گذاشته می‌شود تا به مرور زمان خشک شده و تَرَک نخورد. وقتی که چوب کاسه خالی و خشک شد، نوبت به دسته آن می‌رسد که مهم است از چوب درخت زردآلو باشد. مدت زمانی که برای خشک شدن این چوب صرف می‌شود، حدود یک سال و نیم تا دو سال و نیم است. بعد از آن به بخش نجاری و سایر مراحل ساخت سازها می‌رسیم. وی با اشاره به اینکه شرایط اقتصادی جامعه وضعیت را برای سازگران سخت کرده است، بیان کرد: قیمت چوب، ابزار و چسب‌هایی که برای ساخت آن‌ها استفاده می‌کنیم، با نرخ تورم افزایش می‌یابد. معمولا در این نمایشگاه‌ها خرید صورت نمی‌گیرد و افراد بیشتر صرف آشنایی با سازها و سازگرها به این مکان مراجعه می‌کنند.

خراسان، خطه‌ای هنرخیز است

میلاد مرادی، سازنده و نوازنده کمانچه خطه لرستان نیز درباره ساخت این ساز گفت: کمانچه از دو قسمت دسته و کاسه تشکیل شده است؛ کاسه معمولا از یک چوب و دسته از دو چوب مختلف ساخته می‌شود. در قسمت کاسه از جنس زبان گنجشک یا ون، توت یا ونگه که چوبی آفریقایی است، استفاده می‌شود. قسمت انگشت‌گذاری از جنس آبروس یا استخوان بوده و رایج‌ترین چوب برای استفاده در دسته ساز نیز گردو است. وی افزود: جنس سیم ساز هم براساس انتخاب سفارش‌دهندگان به کار برده می‌شود. همچنین جنس پوست ساز از متریالی طبیعی به نام «بره تودلی» ساخته شده که تقریبا در تمام سازهای کمانچه‌ای ثابت است و ضخامت آن بسته به صدایی که قرار است تولید شود انتخاب می‌شود. این هنرمند آلات موسیقی را به دو دسته مارکتینگ یا بازاری و لوکس و نفیس تقسیم کرد و گفت: تقریبا تمام سازهایی که در این نمایشگاه وجود دارد در هیچ فروشگاه موسیقی پیدا نمی‌شود. این‌ها سازهایی با کیفیت، درجه عالی و درخور شأن استادان است. وی خراسان را خطه‌ای هنرخیز توصیف کرد و یادآور شد: اولین بار است که برای حضور در چنین نمایشگاهی به مشهد می‌آیم. انتظار چنین استقبالی از سوی مخاطبان نداشتم و امیدوارم این‌گونه اتفاقات باز هم در این شهر رخ دهد.

اخبار هنری مشهد

«رادیون» از مشهد در جشنواره فیلم کوتاه تهران

فیلم کوتاه «رادیون» به کارگردانی محسن جهانی، تهیه‌کنندگی هاشم مسعودی و مجتبی احسانی و با بازی علی مسعودی (مشهدی)، محمد اسلامی و مهری شمس، برای حضور در بخش اقتباسی (کتاب و سینما) جشنواره فیلم کوتاه تهران انتخاب شد. این فیلم با مشارکت مؤسسه فرهنگی شهرآرا و سازمان رسانه‌ای هنری «اوج» تولید شده و گروهی از بازیگران و عوامل حرفه‌ای مشهدی در ساخت آن همکاری داشته‌اند. در خلاصه داستان «رادیون» آمده است: «خانواده‌ای مشهدی هر روز هنگام صرف ناهار به برنامه‌های رادیو گوش می‌دهند. روزی آهنگی از سوی دختری به نام فائزه برای پسر خانواده، احمد، پخش می‌شود. این اتفاق ساده جرقه‌ای از عشق را در دل احمد روشن می‌کند و او را در مسیری شاعرانه و پر رمز و راز برای یافتن فائزه قرار می‌دهد.»

راهیابی ۴ فیلم از مشهد به جشنواره فیلم کوتاه تهران

چهار اثر از فیلم‌سازان مشهد و گناباد در بخش‌های داستانی و اقتباسی جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران حضور خواهند داشت. به گزارش شهرآرانیوز، در این رویداد در بخش اقتباسی، فیلم‌های «رادیون» به کارگردانی محسن جهانی، «آخرین پیام» به کارگردانی سجاد انتظاری و «صبح پاداش» به کارگردانی سیدمجید آقازاده و در بخش داستانی نیز فیلم «سرود کلنل» به کارگردانی سجاد مشتاق از مشهد به نمایش در می‌آیند. چهل و دومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران به دبیری بهروز شعیبی از ۲۷ مهر تا ۲ آبان ۱۴۰۴ در پردیس سینمایی «ایران مال» تهران برگزار خواهد شد.

چارسوق هنر

حسن پورشیرازی و امیرآقایی با «بدنام» می‌آیند

حسن پورشیرازی در تازه‌ترین نقش‌آفرینی خود، پس از موفقیت شگفت‌انگیز فیلم «پیرپسر» که علاوه بر تمجید منتقدان عنوان پرفروش‌ترین فیلم سال را هم به خود اختصاص داد، در نقشی متفاوت و ملتهب، عشقی ممنوع و حرام را در سریال خانگی «بدنام» به تصویر می‌کشد. به گزارش صبا، این بازیگر کهنه‌کار که با فیلم «پیرپسر» و نقش غلام باستانی نقطه عطف مهم دیگری در کارنامه‌اش رقم زد، حالا با وسواس بیشتر به پیشنهادها پاسخ می‌دهد؛ حضور در فیلم «عشق در انفرادی» مسعود کیمیایی و فیلم «زن و بچه» سعید روستایی از نشانه‌های آن است. «بدنام» اولین سریالی است که پورشیرازی پس از درخشش و تحسین همه جانبه به خاطر نقش‌آفرینی در «پیرپسر» بازی کرده و همین به جذابیت سریال و اهمیت شخصیت او در این اثر ضریب می‌دهد. این سریال به کارگردانی احسان سجادی حسینی که پیش از این با نام «جان شیفته یلدا» مطرح شده بود در روزهای پایانی تولید است.

ایستگاه هنر

خوانش فرهنگی از خانه‌های بافت تاریخی مشهد با خانه‌خوانی «خانه رضوانی» برگزار شد

رازهای معماری و روح زندگی در خانه‌های کهن

موسوی | خوانش فرهنگی از خانه‌های بافت تاریخی مشهد با خانه خوانی «خانه رضوانی» با روایت محمدرضا برهانی و مجتبی گیوه‌چی، مدیر مکتب بافت، برگزار شد. در این نشست صاحب‌نظران در اهمیت خانه‌های تاریخی که تلفیقی از هنر معماری فرهنگ و آیین‌های زندگی ایرانی است، به گفت‌وگو نشستند.

گفت‌وگو، حلقه گمشده هنر معماری امروز

محمدرضا برهانی در این رویداد به روایت معماری خانه‌های بافت تاریخی مشهد پرداخت و گفت: اولین بار با خواندن کتاب «خانه خوانی؛ تجربه زندگی در خانه‌های دوره‌گذار معماری تهران» نوشته علی طباطبایی، با موضوع «خانه خوانی» آشنا شدم. این کتاب یک دغدغه فردی است و نگاهی پدیدارشناسانه به موضوع خانه دارد. وی ادامه داد: خانه‌های دوره‌گذار دارای معماری بسیار خوبی هستند؛ اما در هنر معماری پاسخ چندان مشخصی برای ویژگی‌های آن نداریم. به همین دلیل نمی‌توان زیاد درباره موضوع‌های فنی و تکنیکی این خانه‌ها صحبت کرد. آنچه که این خانه‌ها را به خانه‌هایی دوست داشتنی تبدیل کرده، فراتر از موضوع‌های فنی و تکنیکی معماری است. سؤالی که درباره این خانه‌ها وجود دارد این است که چرا با وجود ساختار ساده‌ای که دارند هنوز خراب نشده‌اند؟ ما از این دست خانه‌ها زیاد دیده‌ایم و بیشترمان خاطرات خود را در آن‌ها گذرانده‌ایم. خانه‌هایی که به دهه‌های ۳۰ و ۴۰ مربوط می‌شوند. وی معتقد است این خانه‌ها محصول گفت‌وگو هستند و در دوره‌ای به وجود آمده‌اند که معماری هنوز مد نشده بود و چیزی برای کپی کردن وجود نداشت. او در این باره توضیح داد: اگر خانه‌ای شکل می‌گرفت و ساخته می‌شد، به واسطه گفت‌وگو بین خانواده، سفارش‌دهنده، مالک و معمار بود که به این شکل در می‌آمد. به همین دلیل ماندگار شد و افرادی که در آن زندگی می‌کنند آن را دوست دارند. این معمار یکی از حلقه‌های گمشده هنر معماری امروز را گفت‌وگو برشمرد و بیان کرد: در بسیاری از پروژه‌هایی که من و همکارانم طراحی می‌کنیم، بستری برای گفت‌وگو وجود ندارد. به همین دلیل خروجی آن چیزی شبیه به خانه‌هایی است که در اطرافمان می‌بینیم. خانه‌هایی که شبیه به هم بوده و هیچ کدام از آن‌ها کارکردی را که باید داشته باشند، ندارند. خانه‌های امروزی را به واسطه رعایت کردن برخی استانداردها خانه‌های پایدار و سبز می‌نامند، اما سرسبزی و پایداری محصول یک فرایند است. این خانه‌ها هیچ وقت سبز نیستند، اما خانه‌های تاریخی همیشه سبز و پایدار هستند. این خانه‌ها بعد از هشتاد سال، هنوز می‌تواند در دل خود معما داشته باشد و گوشه به گوشه باغچه آن می‌توان چیزهای جدیدی را کشف کرد. چیزهایی که در خانه‌های امروزی وجود ندارد.

حذف خانه‌های با اصالت در سیر عجیب و غریب نوسازی

مجتبی گیوه‌چی، مدیر مکتب بافت، در این نشست گفت: آنچه که به عنوان هسته مدنیت و حافظه جمعی درون شهر برای ما مشهدی‌ها باقی مانده، همین خانه‌ها هستند. در سیر عجیب و غریب نوسازی که نام آن را توسعه گذاشته‌اند و صرفا نوکردن پوشش یا کاور ساختمان‌ها است، خانه‌های با اصالت که درون آن زندگی می‌کردیم و می‌ساختیم کم‌کم از بین می‌رود. فرهنگ چیزی است که مابین خانه و شهر شکل می‌گیرد، یعنی اگر خانه خوبی نداشته باشید مدنیت و فرهنگ اصیلی نخواهید داشت. وی افزود: زمانی که شروع به خانه‌خوانی در بافت اطراف حرم مطهر رضوی کردیم، ۲۰۰ خانه واجد ارزش را می‌شناختیم، قدری که پیش رفتیم حدود ۱۰۰ خانه دیگر نیز به آن‌ها اضافه شد. این خانه‌ها لزوما ثبت تاریخی نیستند، اما ارزش آن را دارند که ثبت تاریخی شوند. دوستان در مدت پرسه‌زنی حدود هشت هزار عکس مربوط به بنا، مردم‌شناسی و گذرها گرفته‌اند. اما سی عکس از خانه‌ها را انتخاب کردیم. تا هم تقدیری از عکاسان آن داشته باشیم و هم بگوییم این خانه‌ها هنوز در کنار ما نفس می‌کشند.

اشتباهات آشپزخانه‌ای

وسواس‌های شستن برنج

در این ستون اشتباه‌های رایج در آشپزخانه را که برای بسیاری از ما تبدیل به یک عادت غلط شده اند، معرفی می‌کنیم و درباره اینکه چطور می توانیم با قدم های کوچک اما پیوسته در سلامت خانواده نقش داشته باشیم صحبت می کنیم.

ظریفیان| پلو بخش جدایی ناپذیر از سفره ایرانی است و در آماده سازی آن هر کسی روش خودش را دارد؛ از شستن برنج گرفتن تا دم کردنش. لابد با خودتان می گویید شستن برنج که روش خاص ندارد، ولی اشتباه می کنید. چون به اندازه دستورهای پخت انواع پلو، نحوه شستن و خیساندن برنج هم وجود دارد. برای مثال یکی شستن را تا وقتی آب کاملا شفاف شود ادامه می دهد و دیگری فقط دوبار آب می کشد و تمام. در هر حال بد نیست بدانید همین مرحله ساده شست وشو، اگر درست انجام نشود و با اشتباه همراه باشد، می تواند اصلی ترین بخش بشقاب غذایتان را نامطبوع و حتی ناسالم کند. بنابراین بهتر است چند اشتباه رایج در این زمینه را در ادامه بشناسید.

شست وشوی افراطی

اولین اشتباه، وسواس بیش از حد است. خیلی ها برنج را آن قدر می شویند تا آبش کاملا زلال شود؛ اما این کار باعث می شود لایه ای از مواد مغذی طبیعی و نشاسته مفید روی دانه ها از بین برود. این نشاسته همان چیزی است که بعدا در زمان پخت، به برنج قوام و لطافت می دهد.
از آن گذشته، وقتی برنج بیش از حد شسته شود، بعد از پخت، دانه ها بیش از اندازه خشک و شکننده می شوند و ته چین یا کته آن طعم دلخواه و لطافت همیشگی را نخواهد داشت.
روش درست: دو تا سه بار شست وشو کافی است، فقط تا وقتی آب روی برنج از حالت گل آلود اولیه خارج شود، نه بیشتر.

شست وشوی ناقص

در مقابل دسته اول، بعضی ها عجله دارند و تنها یک آب روی برنج می ریزند و سراغ مرحله بعد می روند. در این حالت، آلودگی ها و گرد و غبار انبارهای برنج، سموم کشاورزی یا حتی دانه های خرده ریز پوسته دار همچنان باقی می مانند. نتیجه را می توانید حدس بزنید، بوی نامطبوع هنگام پخت یا طعم گسی که حتی با روغن و زعفران هم پوشانده نمی شود.
روش درست: حداقل دو بار برنج را با آب خنک بشویید و با دست، آرام دانه ها را زیر آب بچرخانید تا ناخالصی ها جدا شوند.

استفاده از آب داغ

بعضی ها برای سرعت دادن به کار، آب گرم روی برنج می ریزند تا زودتر تمیز شود، اما آب گرم باعث می شود نشاسته سطحی زودتر آزاد و به صورت لایه ای چسبناک روی دانه ها بماند. همین موضوع سبب می شود در زمان پخت، برنج شفته و به هم چسبیده شود.
روش درست: از آب سرد یا ولرم برای شستن برنج استفاده کنید تا ساختار طبیعی دانه حفظ شود.

خیساندن بیش از اندازه

خیساندن برنج برای پخت پلو ضروری است، اما خیلی ها برنج را از شب قبل می خیسانند و صبح می پزند. این کار باعث از بین رفتن بخش زیادی از ویتامین های گروه B در برنج می شود و دانه ها بیش از حد نرم می شوند و در پخت وا می روند.
روش درست: برای برنج ایرانی، یک تا دو ساعت خیساندن در آب خنک با مقدار کمی نمک کافی است. اگر از برنج های خارجی استفاده می کنید، نیم ساعت خیساندن کاملا مناسب است.

استفاده از ظروف و آب نامناسب

گاهی بوی ناخوشایند برنج از خود آب یا ظرف می آید. استفاده از ظرف پلاستیکی که بوی مانده دارد یا آب شهری با کلر زیاد، طعم برنج را خراب می کند.
روش درست: اگر آب شهری بوی کلر می دهد، اجازه دهید چند دقیقه بماند تا کلر خارج شود، یا از آب تصفیه شده استفاده کنید. ظرف شست وشو باید تمیز، بدون چربی و بدون بو باشد.

ذره‌بین سلامتی

کیفیت موز در اثرگذاری آن تأثیر دارد

امیرمقدم| موز میوه ای پرطرف دار و مغذی است که با طعم شیرین و ملایم خود، افزون بر لذت مصرف، دارای ارزش های غذایی بسیار زیادی است که برای سلامتی مفید است. همچنین جزو میوه هایی محسوب می شود که کیفیت آن تأثیر زیادی در خواصش دارد و افراد می توانند به نسبت انتظاری که از موز دارند، نوع خاصی از آن را برای مصرف انتخاب کنند که در ادامه به برخی از آن ها اشاره گذرایی داریم.

کیفیت	خواص
موز نارس	منبع عالی پروبیوتیک و کربوهیدرات های سخت هضم
تقریبا رسیده	فیبر زیاد و قند کم
رسیده	بیشترین میزان آنتی اکسیدان و مقدار مناسبی فیبر
خیلی رسیده	کمترین میزان ویتامین و مواد معدنی
بیش از حد رسیده	بیشترین میزان قند و کمترین میزان فیبر

قوی اما ترک خورده

فرهنگ «قوی باش» از فرزندان ما انسان‌های خسته‌ای می‌سازد که از ترس قضاوت، احساساتشان را پنهان می‌کنند

الهام ظریفیان| در بسیاری از خانه ها، والدینی را می بینیم که با نیت خیر، اما درکی نادرست، تلاش می کنند از فرزندشان یک «کودک قوی» بسازند. آن ها می خواهند فرزندی داشته باشند که در برابر سختی ها نمی شکند، همیشه موفق است و احساساتش را در چهره اش نشان نمی دهد، اما پشت این تصویر درخشان، گاهی واقعیتی تلخ پنهان است، کودکی که یاد گرفته احساساتش را پنهان کند تا دوست داشتنی بماند. در فرهنگی که گریه را ضعف می داند و شکست را ننگ، قوی بودن به نقابی تبدیل می شود که از درون، شکننده است. برای موشکافی این موضوع به سراغ دکتر سید محمدرضا ناظمی روان شناس کودک و نوجوان رفتیم و با وی گفت وگو کردیم. در تهیه مطلب پیش رو از نظرات دکتر ناظمی استفاده شده است.

کلیشه‌های فرهنگی؛ ریشه‌های پنهان ضعف

در فرهنگ ما، قوی بودن اغلب با «احساس نداشتن» اشتباه گرفته می شود. سال ها به کودکان گفته ایم که «پسر که گریه نمی کنه»، «دختر باید محکم باشه»، «نباید از چیزی بترسی». این جملات ساده، شاید در لحظه تأثیرگذار به نظر برسند، اما در واقع پایه های اضطراب و ناآرامی آینده را می گذارند.
کودکی که یاد می گیرد احساساتش را سرکوب کند، در بزرگ سالی ممکن است یا به انسانی خاموش و درون ریز تبدیل شود یا برعکس، خشم فروخورده اش را با پرخاشگری بیرون بریزد. ترس از شکست، کمال گرایی افراطی، کمبود همدلی و روابط شکننده، همه پیامد همین تربیت های ناآگاهانه اند.
در حقیقت، کودکی که اجازه گریه نداشته، بعدها دیگر بلد نیست درباره احساساتش حرف بزند و این، آغاز تنهایی است.

نقاب قدرت

در ذهن بسیاری از پدر و مادرها، کودک قوی کسی است که سکوت می کند، گریه نمی کند، همیشه برنده است و اجازه نمی دهد کسی ناراحتش کند، اما این واژه در روان شناسی تعریف دیگری دارد؛ قدرت یعنی توان روبه رو شدن با احساسات، انعطاف در بحران ها، پذیرش شکست و همدلی با دیگران. قوی بودن به معنای پنهان کردن درد نیست، بلکه یعنی بلد باشی با آن زندگی کنی.
مشکل از آنجا شروع می شود که والدین، آینده ای آرمانی برای فرزندشان در ذهن دارند و می خواهند کودک مطابق آن تصویر پیش برود. نیتشان خوب است، اما وقتی این تصویر بیش از حد قالبی می شود، رشد طبیعی کودک را محدود می کند. کودک باید فرصت تجربه، شکست، خشم، اشک و آرامش را داشته باشد تا شخصیتش کامل شود.

از جنس احساس

قدرت واقعی، نه در بی احساسی بلکه در شناخت احساسات است. کودک قوی کسی است که می فهمد چرا ناراحت است، می تواند از کسی کمک بخواهد و می داند شکست پایان دنیا نیست.
روان شناسان قدرت را ترکیبی از سه بعد می دانند:
- **روانی**: شناخت احساسات، تاب آوری، انعطاف در برابر سختی ها.
- **اجتماعی**: مهارت در همدلی و گفت وگو، درک تفاوت ها و حل مسئله.
- **جسمی**: احساس تسلط بر بدن، تحرک و مراقبت از خود.

کودک قوی کسی است که هم می تواند گریه کند، هم دوباره برخیزد؛ هم رقابت کند، هم ببازد و از باخت یاد بگیرد؛ هم خودش را دوست داشته باشد، هم دیگران را.

طرح بر اساس محتوای متن و ایده‌پردازی شهرآرا توسط هوش مصنوعی ساخته شده است

دکتر سید محمدرضا ناظمی روان شناس کودک و نوجوان: والدین، هم‌زمان با تحسین قدرت، مهربانی را هم تشویق کنند. وقتی کودکی قوی بود، تحسینش کنند؛ و وقتی مهربان بود، بیشتر تحسینش کنند

قدرت در خانواده ساخته می‌شود

خانواده اولین مدرسه احساس است. کودکان از حرف ها و واکنش های والدین یاد می گیرند که احساساتشان قابل احترام است یا باید از آن خجالت بکشند. وقتی والدین با عباراتی مثل «کم نیار» یا «نباید بترسی» احساس کودک را نادیده می گیرند، در واقع دارند به او می آموزند که انسان بودن، اشتباه است.
کلمات، اثرات عمیق و ناپیدایی بر مغز در حال رشد کودک دارند. تلقین های ذکرشده باعث می شوند:
- کودک احساس شرم نسبت به هیجانات طبیعی خود پیدا کند.
- خودسانسوری هیجانی در او شکل بگیرد.
- به جای اینکه از ترس و ناراحتی درس بگیرد، آن ها را سرکوب کند.
- کودک شخصیتی منزوی یا پرخاشگر و یادوگانه پیدا کند.

به زبان ساده تر، این جملات قدرت را نمی سازند؛ بلکه احساس گناه بابت انسان بودن را در کودک نهادینه می کنند. نتیجه، نسلی از بزرگ سالانی است که یا درون خودشان را می پوشانند یا در برابر کوچک ترین ناکامی، منفجر می شوند.

فشار مقایسه‌ای والدین

در عصر رقابت و شبکه های اجتماعی، والدین بیش از هر زمان دیگری زیر فشار مقایسه قرار دارند. هر پدر و مادری با دیدن کودکان موفق تر دیگران، ناخودآگاه می خواهد فرزندش را «قوی تر» کند. اما این فشار، آرام آرام تبدیل به اضطراب تربیتی می شود. کودکانی که در چنین فضایی رشد می کنند، مدام حس می کنند کافی نیستند، چون همیشه کسی «بهتر» از آن ها هست. در واقع، بسیاری از والدین برای فرار از قضاوت دیگران، از کودکشان یک «ویترین قدرت» می سازند، اما کودک نه سپر قضاوت است و نه پروژه اثبات. هر بار که او را با دیگری می سنجیم، تکه ای از آرامش و اعتماد به نفسش را از او می گیریم.

مرز میان اعتماد به نفس و زورگویی

قدرت اگر با همدلی همراه نباشد، به سلطه تبدیل می شود. کودک باید یاد بگیرد احساسات دیگران نیز اهمیت دارد. اگر تنها راه اثبات قدرت، برنده شدن یا ساکت کردن دیگران باشد، آن کودک در آینده فردی زورگو خواهد شد.
تعادل زمانی شکل می گیرد که والدین، هم زمان با تحسین قدرت، مهربانی را هم تشویق کنند. وقتی قوی بود، تحسینش کنید؛ و وقتی مهربان بود، بیشتر تحسینش کنید.

نقش جنسیت در تربیت «قوی بودن»

در جامعه ما، قوی بودن برای پسر و دختر معنای متفاوتی دارد. پسر باید شجاع، محکم و بی اشک باشد؛ دختر باید صبور، آرام و بی صدا. در ظاهر این تفاوت بی ضرر به نظر می رسد، اما در باطن، هر دو جنس را از بخشی از انسانیت خود جدا می کند.
پسرانی که یاد گرفته اند احساسشان را پنهان کنند، در بزرگ سالی نمی دانند چطور عاطفه نشان دهند. دخترانی که همیشه باید آرام بمانند، از بیان نیازهای خود می ترسند. نتیجه، روابطی پر از سوء تفاهم است؛ مردانی که سکوت می کنند، زنانی که می ترسند و نسلی که درک متقابل را از دست می دهد. قوی بودن یعنی بتوانی خودت باشی، نه آنچه کلیشه ها می خواهند.

مدرسه، خانه دوم قدرت

مدرسه دومین خانه کودک است؛ جایی که مفهوم قدرت را در قالب نمره، رقابت و مقایسه تجربه می کند. اگر ارزش دانش آموز فقط به «برنده شدن» یا «بهترین بودن» وابسته باشد، قدرت به معنای حذف دیگران در ذهنش حک می شود. آموزش و پرورش می تواند با گسترش سواد هیجانی، گفت وگو درباره احساسات و احترام به تفاوت ها، مسیر درستی برای تربیت نسل آینده باز کند.

تمرین قدرت واقعی در بازی

کودکان در بازی، زندگی را تمرین می کنند. وقتی در بازی می بازند و دوباره برمی گردند، در حال یادگیری تاب آوری اند. وقتی قهر می کنند و بعد آشتی، در حال تمرین ارتباط سالم اند. بازی های کودکانه فرصت های طلایی تربیتی هستند؛ لحظاتی که والدین می توانند بدون سخنرانی، قدرت واقعی را بیاموزند. قدرتی که در «بلند شدن پس از افتادن» معنا پیدا می کند.

گام نخست؛ بازگشت به انسانیت

فرزندپروری پروژه نیست، رابطه است. اولین گام برای تغییر، پذیرفتن این حقیقت است که فرزند شما «انسان» است، نه نسخه ای از آرزوهای تحقق نیافته شما. کودکی که اجازه دارد خودش باشد، فرصت دارد رشد کند. والدینی که با مهربانی، صبر و پذیرش همراهش هستند، در واقع به او درس قوی بودن می دهند، بی آنکه مجبور باشد از احساساتش خجالت بکشد.
شاید بهترین جمله ای که می شود برای قوی بودن به کودک گفت این باشد: «لازم نیست همیشه قوی باشی، من اینجا هستم». در این جمله، نه ضعف است و نه ترس؛ فقط امنیت است. قدرت واقعی از دل همین امنیت زاده می شود؛ احساسی که اگر در کودکی تجربه اش کنیم، در بزرگ سالی نیازی به نقاب قدرت نخواهیم داشت.

تمرین‌های ساده برای پرورش کودک قوی

برای ساختن فرزندی با اعتماد به نفس، لازم نیست معجزه کرد. چند رفتار کوچک اما مداوم می تواند معجزه گر باشد:
- **اجازه دهید شکست بخورد و دوباره تلاش کند.**
- **احساساتش را نام گذاری کنید و به او بگویید حق دارد احساس کند.**
- **خودتان هم احساساتتان را نشان دهید تا صداقت هیجانی را بیاموزد.**
- **مسئولیت های کوچک به او بدهید تا حس مفید بودن کند.**
- **به جای نتیجه، تلاش را تحسین کنید.**

توانمندسازی؛ آغازی بر پایان کودک‌کار

روایتی از دو مرکز کودکان کار در مشهد که برای آموزش و مهارت به خانواده و کودک تلاش می‌کنند

خبرنگار
سعیده آل‌ابراهیم

گزارش روز

اتاق رنگی، آن‌ها را در آغوش گرفته است؛ مثل یک دایره پراکنده دورهم نشسته‌اند و دفترها روبه‌رویشان باز است. با اینکه چشم‌هایشان پر از سؤال است که ما کی هستیم، چیزی نمی‌پرسند؛ چون عادت به سؤال پرسیدن ندارند. آن‌ها فقط به صدای بوق، دود ماشین‌ها و آدم‌هایی که بی‌تفاوت از کنارشان می‌گذرند، عادت دارند. آن‌ها کودکان کار هستند. شاید گاهی از سردلسوزی و چیزی که اسمش را می‌گذاریم «محبت»، از آن‌ها خرید کرده یا پولی بهشان داده باشیم، غافل از اینکه سکانس بعدی زندگی آن‌ها، دور از چشمان ما رقم می‌خورد و پول‌های توی جیب این بچه‌ها مثل دخل یک مغازه به پدر و مادر یا مافیایی می‌رسد که از دلسوزی ما و سن کم کودکان، سوءاستفاده می‌کنند. اینجا مرکز غربال است؛ اولین مقصد کودکان کار که پس از شناسایی توسط ۱۳۷ به این مکان منتقل می‌شوند تا وضعیت کودک از نظر خانوادگی، بررسی و درنهایت اصلاح شود و کودکان به چرخه کار بازنگردند. بعضی اوقات تعداد کودکان در این مرکز زیاد می‌شود، حتی بیش از اندازه ظرفیت آن. اما خبر خوش اینکه خیلی از اوقات نیز اینجا خلوت است؛ البته اگر تازگی‌ها دقت کرده باشید، کمتر کودک کاری را در سر چهارراه یا خیابان مشاهده می‌کنید.

عکس: داود دیهیم/ شهرآرا

۱
از تمیز کردن شیشه ماشین تا دود کردن اسپند

«شما هم کمک کنید تا کودکی ما در چهارراه‌ها و خیابان‌ها تمام نشود»، جمله‌ای است که در حیاط این مرکز، نقش بسته است. در ورودی به سالن بچه‌ها، قفل است؛ زیرا طبق گفته مدیر مرکز، برخی بچه‌ها ممکن است اقدام به فرار کنند. سالنی که اتاق خواب‌های بچه‌ها اینجاست و اتاقی که حکم کلاس درس را برای آن‌ها دارد، رنگ آمیزی شادی دارد. اینجا حیاطی برای هواخوری و سلفی برای خوردن غذا، هم درنظر گرفته شده است.

فعلا در ساعات اولیه صبح، بچه‌ها درحال نوشتن تمرین «درونی و بیرونی» هستند؛ طبق نوشته‌های روی کاغذشان، درونی به معنای پذیرفتن مسئولیت کارهایی است که خودشان کرده‌اند و بیرونی یعنی عواملی که بر این کارها تأثیرگذاشته است. روی بُردی که در ورودی سالن گذاشته شده، نقاشی‌های مختلفی از بچه‌ها سنجاق شده است که هرکدام بهتر از بقیه باشد، بابتش جایزه می‌گیرند. بازی فوتبال دستی، بازی دیجیتالی و فکری، تماشای تلویزیون و شرکت در کلاس‌های آموزشی، جزو برنامه روزانه‌شان است.

یکی دو سؤال معمول از آن‌ها می‌پرسم که سنشان چقدر است و کار خیابانی آن‌ها چه بوده است. از بین چهارده بچه فقط چند نفر پاسخ می‌دهند که چهارده، پانزده یا هفده ساله هستند و سر چهارراه‌ها، یا شیشه ماشین تمیز کرده‌اند یا گل رز فروخته‌اند یا اسپند دود کرده‌اند. بعضی بچه‌ها اما ساکت‌اند یا خیلی آرام حرف می‌زنند. این کم حرفی وقتی درباره خانواده‌شان می‌پرسیم، بیشتر هم می‌شود.

۲
خداحافظی با موادمخدر

حسن، چهره‌ای آفتاب سوخته دارد؛ مثل بیشتر بچه‌های این جمع؛ ابروهای پرپشتی دارد، کم پلک می‌زند و موقع صحبت کردن هم خیلی از دست‌هایش استفاده نمی‌کند. بیرون از اینجا گاهی سر چهارراه‌ها جوراب می‌فروخته و گاهی هم تی به دست، شیشه ماشین‌ها را پاک می‌کرده است؛ کار خیابان و رفقایی که حالا خودش می‌داند رفیقش نبوده‌اند، او را آلوده موادمخدر کرده است. اما حالا حرفش با لهجه مشهدی، یک کلام است: «هروقت بیرون از اینجا بروم، دوستانم بگویند برویم مواد بکشیم، می‌گویم خداحافظ!»

تصورش از دوست تغییر کرده است و به قول خودش می‌خواهد از این به بعد چند دوست ورزشکار داشته باشد. همین چندروزی که در مرکز غربال، شب را به صبح رسانده، برای چند سال آینده‌اش هم برنامه‌ریزی کرده است. با خودش فکر کرده است که به جای سر چهارراه، در یک شیرینی پزی کار کند تا زمانی که به سن قانونی سربازی برسد. حسن می‌خواهد بعد از سربازی به سر کار برود و پول جمع کند تا بتواند موتور یا ماشین بخرد.

وقتی آرزوی بچه‌ها را می‌پرسم، آرزوی حسن از همه عجیب‌تر است: «آرزو دارم زودتر از مادرم بمیرم.»

۳
تجربه بزرگ‌سالی در کودکی!

امیر برعکس بچه‌های دیگر، عاشق حرف زدن است؛ جوری با هیجان حرف می‌زند که نمی‌توانی شش دانگ حواست را به او ندهی. پوست سفیدی دارد و برخلاف بچه‌های کار، صورتش از آفتاب نسوخته است. لابه‌لای خاطرات پرهیجانش که می‌تواند ساعت‌ها جزئیات آن‌ها را برایت ترسیم کند، به این می‌رسم که با چهارده سال سن، موتورسواری کرده و شیره و تریاک هم مصرف کرده است. به قول خودش، پنهانی آتش می‌کرده و این کار را هم از دوستانش یاد گرفته است. با عمر کمی که دارد، کار جلوبندی، بستنی فروشی، ام‌دی‌اف، سوپرمارکت، آرایشگاه، عطاری و کارهای مختلف سر چهارراه‌ها را تجربه کرده است. تصمیمش برای دنیای بیرون از مرکز غربال، این است که دوباره سراغ ام‌دی‌اف‌کاری برود و در مدرسه شبانه روزی درس بخواند. درباره سعید ماجرا این‌گونه بوده است که پدرش دوباره ازدواج کرده و از آن زمان، او با مادربزرگش زندگی می‌کرده است و حالا به خاطر کارهایی که کرده است، مادربزرگ دیگر نمی‌خواهد او را نگه دارد و قرار است پیش پدر و نامادری‌اش برگردد. او مابین صحبت‌های بقیه بچه‌ها، هم می‌پرد تا نقشه‌هایی را که دارد، بیان کند. مثل یک مرد سن و سال‌دار می‌گوید: «دیگر دور رفیق‌بازی را خط می‌کشم.» حرف‌های ما و بچه‌ها گل انداخته است. هرکدامشان مانند یک قصه نخوانده‌اند که وقت نمی‌کنی بعضی از برگ‌های آن را بخوانی. اما با همان چند ورق اولی که خواندی، متوجه می‌شوی که یک روز خوب از دید این بچه‌ها، «درکنار خانواده بودن» است.

۴
کودکان کار غیربومی

همه این بچه‌ها مشهدی نیستند، اما در خیابان‌های شهری که کیلومترها از شهر خودشان دورتر است، کار می‌کنند؛ شهرهایی مانند اهواز، زاهدان، بومهن. طبق گفته مدیر مرکز، بعضی استان‌ها در زمینه توانمندسازی کودکان کار، آن‌طور که باید تلاش نمی‌کنند و نتیجه‌اش این است که برای مثال محمد، دومین بار است که برای کار به مشهد می‌آید. او می‌گوید: سه ماه پیش کارهای او را پیگیری و به زاهدان منتقلش کردیم، اما دوباره چندروز پیش در ترمینال شناسایی شده است؛ او بیماری کلیوی نیز دارد. هرچند که قصه این بچه‌ها تا اینجای کار تلخ است، سرنوشت کودکان کاری که قبلا سر از مرکز غربال و روزانه درآورده‌اند، نشان می‌دهد که از این به بعد، قطار زندگی‌شان روی ریل درستی حرکت خواهد کرد؛ مثل احمد، کودک شش ساله‌ای که پدر و مادرش برای اینکه از او به عنوان ابزاری برای درآمد استفاده کنند، روزانه شش سی سی متادون به او می‌دادند. پس از شناسایی این کودک، مشخص شد فقط برادرش شرایط لازم برای مراقبت از او را دارد که پس از درمان اعتیادش در بیمارستان اکبر و اقدامات توانمندسازی، کودک تحویل برادرش داده شده است. مدیر مرکز می‌گوید: پدرش را به کمپ ماده ۱۶ و مادر را به مرکز ماده ۱۵ برای ترک فرستادیم. این بچه آرزوی داشتن یک دوچرخه را داشت که توانستیم برایش تهیه کنیم.

۵
نذر شادی برای بچه‌ها

درخت آرزوهای این مرکز، رؤیاهای متفاوتی را روی شاخه‌های خود دارد؛ از داشتن دوچرخه، ساعت مچی و دفترنقاشی تا سینمای گروهی و.... خوشبختانه تا حد امکان، آرزوی این بچه‌ها را مرکز و خیران برآورده می‌کنند. آن‌طور که مدیر مرکز می‌گوید، خیلی‌ها نذر می‌کنند، تعداد بچه‌ها را می‌پرسند و برای آن‌ها خوراکی یا لوازم می‌آورند.

۶
کمک مالی به کودکان کار؛ مساوی با آسیب‌های بیشتر برای آن‌ها

مرتضی یعقوبی، مدیرعامل مؤسسه خیریه «مهر هشتم» و همین مرکز غربال کودکان کار است که ما را در این بازدید همراهی می‌کند. او با اشاره به اینکه فعالیت مرکز غربال مربوط به کودکانی است که کارهای کاذبی چون گل فروشی، فروش جوراب یا آدامس، تکدیگری و... را انجام می‌دهند، می‌گوید: ظرفیت این مرکز سی نفر و مختص پسرهاست، اما مواقعی هم بوده است که به ناچار ۵۷ کودک را در اینجا نگهداری کرده‌ایم. در مشهد سه مرکز روزانه نیز داریم که بعد از اینکه کودک تحویل خانواده‌اش داده شد، پرونده‌اش به این مراکز می‌رود. این مراکز باید روزانه به ۱۲۰ کودک و خانواده‌های آن‌ها رسیدگی کنند. طبق بررسی‌های انجام شده، حضور کودکان کار بر سر چهارراه‌ها به چند عامل فقر فرهنگی، نگاه مافیایی به کودکان کار و خیابان و همچنین خانواده‌های فاقد هویت برمی‌گردد.

یعقوبی ادامه می‌دهد: فقر فرهنگی به این معناست که خانواده مشکلی در تأمین معیشت کودک ندارد، اما کودک در ارتباط با گروه هم سال و محیط‌های پرخطر به کار خیابان هدایت می‌شود. ازسوی دیگر متأسفانه نگاه مافیایی به کودکان کار وجود دارد و افراد با ایجاد ترس در کودکان، از آن‌ها استفاده ابزاری می‌کنند. در خانواده‌های بی‌هویت نیز معمولا کودکان به دلیل فقر مالی و فرهنگی، درگیر کار خیابان می‌شوند.

او با اشاره به اینکه کار کودکان بر سر چهارراه‌ها تبعات دیگری هم دارد، بیان می‌کند: یکی از این تبعات، این است که آینده صنعت باکار کودکان به خطر می‌افتد؛ زیرا این کودکان قادر به تحصیل نیستند و درآینده نیز نمی‌توانند چنین کارهایی داشته باشند؛ همچنین بعضی از این بچه‌ها، درآمد خوبی دارند و حاضر نیستند کار دیگری با پول کمتری داشته باشند و در سال‌های آینده، نیروی کار جوان خود را از دست می‌دهیم.

مدیرعامل مؤسسه خیریه مهر هشتم، کمک مالی به کودکان سر چهارراه‌ها را موجب هدایت آن‌ها به سمت آسیب‌های بیشتر می‌داند و درباره روند کاری این مرکز، بیان می‌کند: تیم سایبان مهر برای سامان‌دهی کودکان کار درنظر گرفته شده است و از معاون دادستان حکم دارند تا به شناسایی این کودکان، اقدام و آن‌ها را به مرکز غربال منتقل کنند. در ابتدای ورود با اسکن عنبیه، سابقه کار کودک، مشخص و پس از آن آزمایش اعتیاد گرفته می‌شود که متأسفانه تعدادی از این بچه‌ها درگیر مصرف موادمخدر هستند.

یعقوبی با اشاره به کاهش حضور کودکان کار اتباع در این مرکز می‌گوید: سال گذشته، درمیان کودکان کاری که پذیرش داشتیم، بین ۶۰ تا ۷۰ درصد اتباع بودند که امسال این میزان به ۵ درصد کاهش پیدا کرده است.

او درباره سرنوشت کودکان کاری که مصرف‌کننده مواد هستند، اظهار می‌کند: این کودکان برای ترک به بیمارستان ابن سینا منتقل می‌شوند و بعد برای طی روند اداری، به این سیستم بازمی‌گردند. اما اگر اعتیاد نداشته باشند، وارد خوابگاه می‌شوند و طی یک یا دو دوره بیست و یک روزه به توانمندسازی آن‌ها و خانواده‌هایشان کمک می‌شود. بازهم در صورتی که این دو بازه زمانی توانمندسازی به نتیجه نرسد، کودک به مراکز بلندمدت منتقل خواهد شد و این موضوع تا زمانی که شرایط خانواده بهبود یابد، ادامه خواهد داشت؛ در غیر این صورت، کودک به مرکز شبه خانواده می‌رود. اگر کودکان بالای پانزده سال باشند، علاوه بر آموزش مهارت‌های ده‌گانه، مهارت شغلی نیز با آموزش از طریق فنی و حرفه‌ای به آن‌ها یاد داده می‌شود. چالش‌های خانواده را نیز بررسی و به توانمندسازی اقتصادی‌شان کمک می‌کنیم.

۲ کودک کار از دل یک خانواده

مرکز غربال، نقطه پایان مسیر سامان‌دهی کودکان کار و خانواده‌هایشان نیست؛ مقصد بعدی، یکی از مراکز روزانه کودکان کار است که علاوه بر کمک‌های معیشتی به خانواده‌ها، برایشان کارگاه‌های آموزشی در حوزه‌های مختلف نیز برگزار می‌کنند. یکی از این مراکز روزانه در طبقه همکف مجتمع شوق زندگی واقع شده است. «ریزه‌گل»، مادر سه پسر است که دو تا از آن‌ها به دلیل کار بر سر خیابان‌ها، به مرکز غربال منتقل شده‌اند و حالا برای پیگیری پرونده بچه‌هایش، به مرکز روزانه آمده است. لباس سوزن دوزی که بر تن کرده است، نشان از این دارد که اهل قوم بلوچ است، اما کارت تبعه خارجی دارد که تابعیتش را افغانستانی نشان می‌دهد؛ به قول خودش، مادرش ایرانی است. سعید چهارده ساله، وحید سیزده ساله و امیر هشت ساله است. ریزه‌گل می‌گوید از وقتی پسر آخرش به دنیا آمده است، از زابل به مشهد آمده‌اند؛ زیرا آنجا برای شوهرش کار نبود. کمی طول کشیده، اما ریزه‌گل بالاخره متوجه شده است که مشکل، نبود کار نیست، بلکه شوهرش، مرد زندگی نمی‌شود و حالا «۲۱ روز» شمار روزهایی است که از او جدا شده؛ چون مصرف‌کننده مواد مخدر است. حالا دلیل کار بچه‌ها روشن شده است. او با زبان بلوچی می‌گوید: خودم صبح تا شب کار می‌کنم و بچه‌ها را هم سر چهارراه می‌فرستادم یا می‌گفتم ضایعات جمع کنند تا خرجمان دربیاید. باور داری کرایه خانه‌مان عقب افتاده است؟ باور داری گاهی نان خشک می‌خوریم؟ باورت می‌شود گاهی یک هفته غذا در خانه نداریم؟ معتقد است حتی اگر از گرسنگی بمیرد، هم خانواده‌اش به او کمک نمی‌کنند. وحید را بیشتر از یک ماه است که از مرکز غربال ترخیص کرده و اکنون برای ترخیص سعید آمده است، اما کارشناس، مجوز را برایش صادر نمی‌کند؛ زیرا مدارک اثبات نسب سعید را هنوز تحویل نداده‌اند. می‌پرسم وحید که ترخیص شده است، دیگر سر کار نمی‌رود؟ می‌گوید: می‌رود اما دیگر سر چهارراه نمی‌رود، در یک کارواش کار می‌کند؛ از ۸ صبح تا ۱۱ شب. مدرسه هم نمی‌تواند برود؛ چون مدرک شناسایی نداریم. به استناد بررسی‌های کارشناسان مرکز روزانه کودکان کار، این خانواده واقعا وضعیت مالی خوبی ندارند و حتی برخی از اعضای کادر مرکز برای آن‌ها بسته معیشتی تهیه می‌کنند. آن سوی داستان، خانواده‌هایی هم هستند که وضع مالی خوبی دارند، اما به دلیل مشکلات فرهنگی یا بی‌توجهی به تربیت فرزند، کودک را به سمت کار خیابان سوق می‌دهند. نمونه‌اش زنی شیک پوش است که بعد از ریزه‌گل وارد مرکز می‌شود و خودش را مادر یکی از بچه‌ها معرفی می‌کند؛ طبق گفته اسکندری، کارشناس مرکز روزانه شوق زندگی، بچه او دو سال پیش در هنگام کار، شناسایی و به مرکز غربال منتقل و سپس ترخیص شده است، اما همچنان کارشناسان با خانواده‌اش در ارتباط هستند تا وضعیت کودک را بررسی کنند.

لزوم خروج کودکان کار از بزرگ‌سالی کاذب

مسئول شبکه هماهنگی مراکز غیرانتفاعی شبه خانواده خراسان رضوی نیز با اشاره به اینکه گداپروری خیلی در جامعه رواج پیدا کرده است، از لزوم فرهنگ سازی می‌گوید: افراد به جای کمک کردن یا خرید از کودکان سر چهارراه‌ها، با ۱۳۷ تماس بگیرند تا برای انتقال این کودکان به مراکز سامان‌دهی اقدام شود.

مهناز دیهیم بیان می‌کند: حتی اگر می‌خواهند به این کودکان کمک مالی کنند، به مجتمع شوق زندگی بیایند و مطمئن باشند که هر کمکی بکنند یا وسیله‌ای را برای استفاده این کودکان یا خانواده‌هایشان تحویل بدهند، به دست همان افراد خواهد رسید. او اضافه می‌کند: در این مجتمع سعی می‌کنیم علاوه بر سامان‌دهی و توانمندسازی خانواده این کودکان، خود کودک را نیز به چرخه کودکی خود بازگردانیم و از دوره بزرگ‌سالی کاذب خارج کنیم؛ زیرا زمانی که کودک از چرخه تحصیل خارج شود، به مسیرهای نادرستی می‌رود. دیهیم به فعالیت مؤسسات خیریه تحت عنوان طرح «سایبان مهر» اشاره می‌کند و می‌گوید: در قالب این طرح، این کودکان شناسایی می‌شوند؛ در خیلی از این موارد بچه‌ها بیمار هستند که این موضوع و مشکلات دیگر کودک را مددکار بررسی می‌کند و از خانواده خواسته می‌شود که این موضوعات را اصلاح کنند، حتی پس از اصلاح خانواده و ترخیص کودک از مرکز غربال یا سایر مراکز، بازهم پرونده‌اش را مددکار پیگیری خواهد کرد.

یک جرعه نور

ضرورت معرفت به مقام عصمت

قرآن کریم، امامت را مقامی می‌داند که خداوند پس از موفقیت در امتحانات سخت به برخی بندگان خود عطا می‌کند. مشهورترین آیه در این زمینه آیه مربوط به حضرت ابراهیم(ع) است؛ آیه ۱۲۴ در سوره مبارک بقره: «وَ إِذِ ابْتَلَى إِبْراهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِماتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قالَ إِنِّي جاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِماماً قالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قالَ لا يَنالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ؛ به خاطر آورید هنگامی که پروردگار، ابراهیم را با وسایل گوناگونی آزمود و او به خوبی از عهده آن‌ها برآمد. خداوند فرمود من تو را «امام و پیشوای مردم» قرار دادم. ابراهیم گفت و از فرزندان من نیز امامانی قرار ده! فرمود پیمان من به ستمکاران نمی‌رسد.» نکته کلیدی این آیه شریف، این است که امامت اولا پیمانی الهی است؛ یعنی مقامی انتصابی است نه انتخابی توسط مردم و ثانیا، شرط عصمت از خطا و گناه دارد و عبارت «پیمان من به ستمکاران نمی‌رسد» در این آیه به این معناست که امام باید معصوم و به‌دور از هرگونه ظلم و گناه باشد؛ زیرا کسی که در گذشته ستمکار بوده است یا احتمال ستم در آینده برای او وجود دارد، نمی‌تواند شایسته این مقام باشد.

اینکه در معارف دینی ما پیوسته از ضرورت معرفت داشتن به مقام امام معصوم صحبت می‌شود، یکی از مصادیقش که باید پیروان اهل‌بیت(ع) درست آن را بفهمند و به آن معرفت کامل پیدا کنند، همین موضوع عصمت امام و اراده خداوند در پاک کردن این خاندان از هرگونه آلودگی است که در آیات قرآن به آن اشاره شده است.

حکمت

تجارت پرسود بدون باخت

یکی از عوامل مهم وسعت رزق و روزی ما، صدقه دادن است. این مسئله تاحدی مهم است که برخلاف مسیر طبیعی فکر مادی ما در این دنیا، امیرالمؤمنین(ع) دست ما را می‌گیرند و از جهل خارجمان می‌کنند و پرده از اسرار غیبی این عالم برایمان برمی‌دارند و در حکمت ۲۵۸ می‌فرمایند: «إِذَا أَمْلَقْتُمْ، فَتَاجِرُوا ا... بِالصَّدَقَه؛ دقیقا زمانی که فقیر شدید، با خدا با صدقه‌دادن تجارت کنید.» خدایا! من الان خودم فقیر هستم، خودم محتاج صدقه هستم، حضرت می‌فرمایند: «از هر چیزی که داری، ولو کم، صدقه بده تا خدا گرهت را باز کند.» در صدقه دادن مقدارش موضوعیت ندارد، اصل عمل مهم است و اینکه چطور خداوند از طریق غیرمحسوسات، خدایی خودش را به ما نشان می‌دهد. حال سؤالی که مطرح است، این است که صدقه دادن را از چقدر شروع کنم؟

امیرالمؤمنین(ع) به نکته‌ای طلایی در جواب این سؤال در خطبه ۲۳ اشاره می‌کنند؛ آن جایی که بحث در مورد اهمیت خانواده است، می‌فرمایند: «أَلَا لَا يَعْدِلَنَّ أَحَدُكُمْ عَنِ الْقَرَابَه يَرَى بِهَا الْخَصَاصه أَنْ يَسُدَّهَا بِالَّذِي لَا يَزِيدُهُ إِنْ أَمْسَكَهُ وَ لَا يَنْقُصُهُ إِنْ أَهْلَكَهُ؛ آگاه باشید! هیچ‌یک از شما، نباید از بستگان نیازمند خود، رویگردان شود و از آنان چیزی را دریغ دارد که نگه داشتنش، مایه فزونی نیست و از بین رفتنش، کمبودی برای او نمی‌آورد.»

حضرت می‌فرمایند از جایی شروع به انفاق کن که نه نگه‌داشتنش، باعث ثروتمندی‌ات می‌شود نه انفاقش باعث فقیرشدنت. بیایید یک قراری بگذاریم؛ از این به بعد هیچ فقیر و نیازمندی را نبینیم، هیچ پیام کمکی را نبینیم؛ مگر اینکه همان جا(قبل از اینکه شیطان، ما را بازدارد) ولو در حد خیلی کم، کمک کنیم؛ به اندازه‌ای که نگه‌داشتنش، ثروتمندمان نمی‌کند و دادنش هم فقیرمان.

آداب زیارت

دوربین؛ حائلی میان تو و معشوق

زیارت، سفری معنوی و فرصتی استثنایی برای تقرب به درگاه الهی و اتصال به انوار پاک اولیای خداوند است. حقیقت زیارت، توجه کامل قلب و روح به «مزور» و کسب معرفت از سرچشمه علم و عرفان اوست.

در این سفر روحانی، زائر با نیت خالص و توجهی عمیق، به‌دنبال زدودن زنگارهای دل و اقتباس انوار معنوی است، اما متأسفانه گاهی برخی امور حاشیه‌ای، ما را از این حقیقت بزرگ غافل می‌سازد. امروزه تهیه عکس و فیلم، گاهی چنان ابعادی به خود می‌گیرد که اصل زیارت را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. وقتی بخش مهمی از وقت و فکر زائر صرف ثبت تصاویر و صحنه‌ها می‌شود، دیگر جایی برای خلوت با معشوق و تأمل در معارف عمیق باقی نمی‌ماند.

این دیجیتالی شدن خاطرات، به خودی خود مذموم نیست، اما وقتی به یک دغدغه اصلی تبدیل شود، روح زیارت را می‌خشکاند. چگونه می‌توان با دوربینی که همچون حائلی بین چشم دل و مزور قرار می‌گیرد، به معرفت حقیقی دست یافت؟ زیارت، گفت‌وگوی قلبی با مزور است، نه جمع‌آوری آلبومی از تصاویر؛ گرچه در جای خود ثبت خاطرات معنوی هم کار خوبی است.

بیاییم در زیارت‌هایمان هوشیار باشیم. اجازه ندهیم هیچ حاشیه‌ای، حتی حاشیه‌های به‌ظاهر مفید، ما را از متن اصلی که لقای خدا و اولیای اوست، بازدارد.

زیارت را با تمام وجود درک کنیم، در فضای آن تنفس کنیم و اجازه دهیم نور آن، وجودمان را روشن سازد. خاطره واقعی زیارت، در سینه‌ها ثبت می‌شود، نه فقط در حافظه دوربین‌ها.

باشد که با دلی بی‌قید و خالی از هرگونه شائبه، به زیارت رویم و با معرفتی ژرف و قلبی مطمئن، بازگردیم!

حق امام معصوم را با زیارت ادا کنیم

زیارت مهمان شدن در خانه امام(ع)

گفت‌وگو

حسین ابراهیمی| به بهانه چهارشنبه‌های امام‌رضایی با حجت‌الاسلام‌والمسلمین علی غفوری‌منش، از سخنران‌های حرم مطهر رضوی و دبیر مجمع خطبای خراسان، به گفت‌وگو نشسته‌ایم. وی زیارت را نه‌تنها یک عمل مستحب، بلکه حقی الهی بر گردن شیعیان توصیف می‌کند. با استناد به آیه شریف مودت در سوره شوری، روایات معصومین و ارکان چهارگانه زیارت، غفوری‌منش بر معرفت، ارادت و لبیک به مطالبه پیامبر(ص) تأکید می‌کند؛ از ادای حقوق امامان تا رعایت انواع زیارت و دستورالعمل‌های عملی. این مصاحبه دل‌ها را به‌سوی امام‌رضا(ع) می‌کشاند و با وعده برابر دانستن ثواب زیارت با معرفت آن حضرت با هزاران حج، زائران را به‌سوی بهشت هدایت می‌کند.

حقوق امامان و آیه مودت

یکی از حقوق امامان معصوم بر گردن ما، حق زیارت است. زیارت، پیوند قلبی و عاطفی با امام معصوم است که براساس برخی آیات قرآن و روایات، واجب اعتقادی شمرده می‌شود. خداوند در آیه ۲۳ سوره شوری می‌فرماید: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّه فِي الْقُرْبَى؛ ای پیامبر! به مردم بگو در برابر زحمات فراوان در دوران رسالت و دلسوزی برای هدایت امت، تنها محبت به خویشاوندانم را طلب می‌کنم.» قرآن می‌فرماید تمام انبیا برای زحمات و بار رسالتی که بر دوش داشتند، از امت خویش مطالبه‌ای نکردند و اجر آن را به خدا واگذار کردند، اما پیامبر گرامی اسلام(ص) یک مطالبه از امت خود دارند و آن، مودت به اهل‌بیت و فرزندان خویش است. این محبت، عشق خالصانه و ابراز ارادت است. حال سؤال اینجاست که اگر پیامبر از ما چیزی طلب کند، آیا باید پاسخ دهیم؟ بله؛ نمی‌توان به درخواست رسول خدا(ص) بی‌توجه بود و اطاعت از امر ایشان واجب است، بنابراین زیارت امام که از مهم‌ترین مصادیق مودت به اهل‌بیت(ع) است، درحقیقت پاسخ به درخواست رسول گرامی اسلام است.

لزوم لبیک به مطالبه پیامبر(ص)

ما وقتی به زیارت قبر امام معصوم می‌رویم، یعنی یا رسول‌ا...! به مطالبه‌ات لبیک گفتیم. این یکی از مصادیق ارادت و عشق به اهل‌بیت است. زیارت، حتی اگر واجب نباشد، استحباب مؤکد دارد و امری راجح است. ازسوی دیگر خود امام رضا(ع) فرمودند: «إِنَّ لِكُلِّ إِمَامٍ عَهْداً فِي عُنُقِ أَوْلِيَائِهِ وَ شِيعَتِهِ وَ إِنَّ مِنْ تَمَامِ الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ وَ حُسْنِ الْأَدَاءِ زِيَارَه قُبُورِهِمْ؛ هر امامی بر شیعیان و دوستانش حقی دارد و اگر پیرو امام بخواهد این عهد را تمام‌وکمال و به‌زیبایی ادا کند، باید به زیارت قبور آن‌ها برود.» شما که به زیارت قبر امام رضا(ع) می‌روید، لبیک گفتید که: یا امام رضا! آمدم حق تو را ادا کنم. این سفر مقدس، پاسخی است به حقوق حضرات معصوم(ع).

انواع زیارت در روایات

در روایات چند نوع زیارت داریم که هرکدام سخنی جداگانه می‌طلبد، اما به آن‌ها اشاره‌ای کوتاه می‌کنم: اول، زیارت زندگان. پیامبر(ص) و اهل‌بیت(ع) فرمودند به زیارت یکدیگر بروید. صله‌رحم از مهم‌ترین دستورات دینی است. دیدار مؤمنان، دل را زنده می‌کند و خدا می‌فرماید: «زیارت مؤمن، زیارت من است و خودم از تو پذیرایی می‌کنم.» دوم، زیارت اموات و اهل قبور. امیرالمؤمنین(ع) فرمودند: «به زیارت خفتگان در خاک بروید که آن‌ها از دیدار شما خشنود می‌شوند و هرکدام از شما که حاجتی دارید، درکنار مزار پدر و مادرتان بعد از اینکه در حقشان دعا کردید، حاجت خود را طلب کنید که دعای ایشان حتی در عالم برزخ مستجاب است: زُورُوا مَوْتَاكُمْ فَإِنَّهُمْ يَفْرَحُونَ بِزِيَارَتِكُمْ وَ لْيَطْلُبْ أَحَدُكُمْ حَاجَتَهُ عِنْدَ قَبْرِ أَبِيهِ وَ عِنْدَ قَبْرِ أُمِّهِ بِمَا يَدْعُو لَهُمَا.»

زیارت امام؛ فراتر از زیارت مردگان

سوم، زیارت نبی و امام. چرا زیارت امام را از زیارت مردگان جدا کردند؟ پیامبر اکرم(ص) فرمودند: «زیارت من و فرزندانم پس از وفات، مانند زیارت در زمان حیات است.» شما وقتی به زیارت امام رضا(ع) می‌روید، همچون رفتن به مدینه و خانه امام است؛ هیچ تفاوتی ندارد. به زیارت کربلا می‌روید، گویی به خانه سیدالشهدا(ع) رفته‌اید. اما توجه کنیم که مهم‌ترین شرط زیارت، معرفت است. احمدبن محمد بن ابی‌نصر بزنطی می‌گوید در نوشته‌ای از امام رضا دیدم که ایشان فرمودند: «أَبْلِغْ شِيعَتِي أَنَّ زِيَارَتِي تَعْدِلُ عِنْدَ ا... تَعَالَى أَلْفَ حَجَّه؛ به شیعیان من بگو زیارت من با هزار حج، برابری می‌کند.» او می‌گوید وقتی از امام جواد(ع) باتعجب از فرموده پدرشان سؤال کردم، ایشان فرمودند: «إِي وَ ا... وَ أَلْفَ أَلْفِ حَجَّه لِمَنْ زَارَهُ عَارِفاً بِحَقِّه؛ به خدا قسم آری، بلکه میلیون حج ثواب دارد، به شرط اینکه با معرفت به حق امام، او را زیارت کند.»

ارکان زیارت: زائر و مزار

در هر زیارتی، چهار رکن است: اول زائر یعنی کسی که با تمام وجود به‌سوی امام می‌رود، از غیر امام وجودش را خالی می‌کند و پا به حرم می‌گذارد. در زیارت امام حسین(ع) می‌خوانیم: «قَصَدْتُ حَرَمَكَ وَ أَتَيْتُ إِلَى مَشْهَدِكَ؛ من حرم شما را قصد کردم و به‌سوی شما آمدم.» به تعبیر حافظ شیرازی:

ما بدین در نه پی حشمت و جاه آمده‌ایم
از بد حادثه اینجا به پناه آمده‌ایم
رهرو منزل عشقیم و ز سرحد عدم
تا به اقلیم وجود این همه راه آمده‌ایم
با چنین گنج که شد خازن او روح امین
به گدایی به درِ خانه شاه آمده‌ایم

دومین رکن در زیارت، مزار است؛ یعنی حرم و قبر مطهر حجت خدا و امام معصوم که قطعه‌ای از بهشت است. این مزار حرمت دارد؛ انبیای الهی و ملائکه مقرب خداوند در جوار این مزار نورانی خدمت می‌کنند؛ برای همین است که به ما گفته‌اند با رعایت آداب و با طهارت جسمی و قلبی در این حرم پا بگذارید. هیچ‌کدام از ما سنگ خانه خودمان را نمی‌بوسیم اما سنگ و در و دیوار و ضریح مطهر این حریم، بوسیدنی است و احترام دارد.

ارکان زیارت: مزور و معرفت به امام

رکن سوم، مزور یعنی مقام نورانی خود امام است. ما باید در زیارت متعالی از مزار و ضریح پا را فراتر بگذاریم و به مقام امام برسیم. در زیارت از خودمان سؤال کنیم آیا رأفت امام را لمس کردیم؟ چقدر به حجت الهی که اطاعت ایشان بر ما واجب است، نزدیک شدیم؟ برخی زائران عزیزگاه می‌گویند نتوانستیم زیارت کنیم که منظورشان، لمس ضریح مطهر است؛ امر مهم در زیارت، ارتباط قلبی است. نفس کشیدن در این حریم، زیارت است. امام بر احوال دوستان و زائران خود آگاه است؛ اعتقاد ماست که توجه دارد. در اذن دخول می‌گوییم: «أَشْهَدُ أَنَّكَ تَرَى مَقامِي وَ تَسمَعُ كَلامِي وَ تَرُدُّ سَلامِي؛ من شهادت می‌دهم که تو ای ولی خدا! مرا می‌بینی و سخنم را می‌شنوی و به سلامم جواب می‌دهی!» با این اعتقاد زیارت کنیم. اما رکن چهارم در زیارت، زیارت‌نامه است. زیارت‌نامه ترنم عاشقانه با محبوب است. بله؛ با امام، با زبان دل و راحت حرف بزنیم اما زیارت‌نامه‌هایی را که خود اهل‌بیت(ع) به ما تعلیم داده‌اند، در این حرم نورانی بخوانیم؛ زیارت جامعه کبیره، زیارت امین ا...، عالیه‌المضامین و... .

دستورالعمل زیارت و توسل به امام

در پایان، یک فرمایش نورانی از امام هادی(ع) تقدیم کنم که ایشان فرمود: اگر حاجتی به خدا دارید، قبر جدم امام رضا(ع) را در توس زیارت کنید، غسل زیارت کنید، دو رکعت نماز بالای سر قبر مطهر امام رضا بخوانید، با تلاوت سوره یاسین و رحمن اگر فرصت شد. آن‌گاه در قنوت، حاجت شرعی‌تان را طلب کنید؛ حاجت شما طلب گناه یا قطع رحم نباشد. ان شاءا... که خداوند به واسطه حجت خودش، امام رضا(ع)، حاجت ما را اگر به مصلحت ما باشد، عنایت می‌کند!

امام هادی(ع) فرمودند: «این مکان، قطعه‌ای از بهشت است؛ هیچ مؤمنی جدم امام رضا را زیارت نکند، مگر اینکه خدا از عذاب قیامت، نجاتش دهد و در رضوانش جای دهد.»

درنهایت بد نیست این شعر را بخوانیم که:

کسی قدم به حرم بی‌مدد نخواهد زد
بدون واسطه دم از احد نخواهد زد
گدای کوی رضا شو که آن امام‌رئوف
به سینه احدی دست رد نخواهد زد

یادداشت

سفری برای دل

چرا با وجود اینکه امام معصوم(ع) در همه‌جا حاضر و ناظر است، باید رنج سفر به جان بخریم و برای زیارت به مکان‌های دور و نزدیک برویم؟ پاسخ این سؤال را در چند بخش می‌توان جست‌وجو کرد:

حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی حسین‌زاده
سخنران و فعال فرهنگی

نورانیت بی‌همتای مکان دفن

هرچند ائمه اطهار(ع) به دلیل عظمت روحی، در هرجای جهان که باشیم، صدای ما را می‌شنوند و پاسخ می‌دهند، حرم‌های مطهر به دلیل تدفین پیکر پاک امامان، از نورانیتی ویژه برخوردارند. بدن مطهر امام، سال‌ها هم‌نفس روح مقدس ایشان بوده و همان‌طور که پیراهنی درکنار عطر، معطر می‌شود، این بدن نیز سرشار از انوار الهی شده است، حتی سنگ‌ها و دیوارهای حرم نیز از این همجواری تأثیر گرفته‌اند و محلی برای برکت و شفا می‌شوند. این مکان‌ها، محل نزول فرشتگان و گشوده‌شدن درهای ملکوت هستند.

تمرکز و احساس حضوری، فراتر از حجاب‌ها

وقتی انسان درکنار مضجع شریف امام معصوم(ع) قرار می‌گیرد، توجه و تمرکزش بیشتر می‌شود و حضور امام را قوی حس می‌کند و حجاب‌های بین ملک و ملکوت، رقیق‌تر است و انسان بهتر و راحت‌تر و سریع‌تر به ملکوت وصل می‌شود. وقتی در منزل هستیم و می‌خواهیم نماز بخوانیم، ممکن است ارتباطی قوی با خدا برقرار نشود اما با حضور در حرم امام معصوم احساس می‌کنیم که قلبمان به ملکوت متصل می‌شود؛ چون در آنجا درهای آسمان گشوده است و نورانیت مکان، راه را کوتاه می‌کند، از این‌روست که تأثیر و ثواب نماز و سایر عبادات درکنار مضجع نورانی اهل‌بیت(ع) بسیار بیشتر است.

تأیید ائمه برای مکان‌های ویژه

امام هادی(ع) می‌فرمایند: «مَنْ كَانَتْ لَهُ إِلَى ا... حَاجَه فَلْيَزُرْ قَبْرَ جَدِّيَ الرِّضَا... فَإِنَّهُ يَسْتَجِيبُ لَهُ... إِنَّ مَوْضِعَ قَبْرِهِ لَبُقْعَه مِنْ بِقَاعِ الْجَنَّه؛ هر که حاجتی نزد خدا دارد، به زیارت قبر جدم رضا(ع) در توس برود... که خدا حاجتش را برآورده می‌کند.... همانا جایگاه قبر او، قطعه‌ای از باغ‌های بهشت است.» همچنان که برخی مکان‌ها نورانی‌ترند، برخی زمان‌ها مانند شب قدر، نیمه‌شعبان و عید فطر نیز درهای رحمت خدا را گشوده‌تر می‌کنند. زیارت در این اوقات، تأثیری دوچندان دارد.

تعظیم شعائر و هویت‌سازی اجتماعی

زیارت تنها یک حرکت شخصی نیست، بلکه تعظیم شعائر الهی است. گنبد طلایی حرم امام رضا(ع)، خود نمادی است که روزانه هزاران نفر را به توجه و سلام، وادار می‌کند و رشته‌های نورانی ارتباط با امام را می‌گستراند. اگر در افق اجتماعی و تمدنی به موضوع زیارت از نزدیک نگاه کنیم، حرم مطهر امام، پایگاه فرهنگ‌سازی در مکتب تشیع است؛ مرکزی است که با ایجاد هویت اصیل فرهنگی درکنار خود، کانون‌های فرهنگی مختلفی را شکل می‌دهد. از دیرباز درکنار قبر مطهر امام رضا(ع)، مساجد کوچک متعددی مثل مسجد بالاسر ساخته می‌شد تا زمانی که بانوگوهرشاد، مسجد بزرگ و جامع گوهرشاد را بنا کرد و این مسجد به مرکز علمی و اجتماعی مبدل شد. مجموعه‌ای از مناسک و شعائر حول ائمه(ع) رقم می‌خورد. کانون‌های فرهنگی‌ای که گرداگرد مضجع مطهر امام شکل گرفته‌اند، می‌توانند منبع تغذیه‌ای برای یک امت باشند. پس زیارت، تنها یک «رفتن» فیزیکی نیست، بلکه «شدن» است؛ حرکتی است برای قرار گرفتن در کانون نور، تمرکز یافتن، تعظیم شعائر خدا و پیوند با جامعه ایمانی. این سفر، پلی است از کثرت به وحدت و از غربت به جوار رحمت.

نگاهی مستند و متفاوت به یکی از نهادهای فراموش‌شده پذیرایی در حرم‌مطهر

چهارشنبه‌های مطلا

فرنی‌پزان در شربت‌خانه حضرتی

مرضیه ترابی| قدمت شربت‌خانه حضرتی، مطابق سندهای موجود در مرکز اسناد آستان‌قدس‌رضوی به دوره صفویه بازمی‌گردد؛ هرچند که می‌توان احتمال قدمت بیشتر را برای شربت‌خانه محتمل دانست. شربت‌خانه، چنان‌که از نامش پیداست، یکی از نهادهای پذیرایی در حرم‌رضوی بود که آشکارترین مسئولیت آن، تهیه و توزیع شربت و نوشیدنی‌ها محسوب می‌شد.

بااین‌حال، بارهاوبارها در منابع گوناگون و ازجمله در همین صفحه، به‌این نکته واقف شده‌اید که شربت‌خانه مسئولیت‌های دارویی هم داشته و باید ادویه موردنیاز دارالشفای حضرتی را هم تأمین می‌کرده است؛ اما جزئیات این اقدام باوجود شهرتش چندان شناخته شده نیست. علاوه‌براین‌ها، شربت‌خانه حضرتی مسئولیت‌های دیگری هم داشته است که شاید درمیان مردمان روزگار ما، حتی دربین علاقه‌مندان به تاریخ حرم مطهر رضوی کمتر شناخته شده باشد. در این نوشتار می‌خواهیم برایتان کمی درباره ناگفته‌ها و ناشنیده‌های شربت‌خانه حضرتی بگوییم.

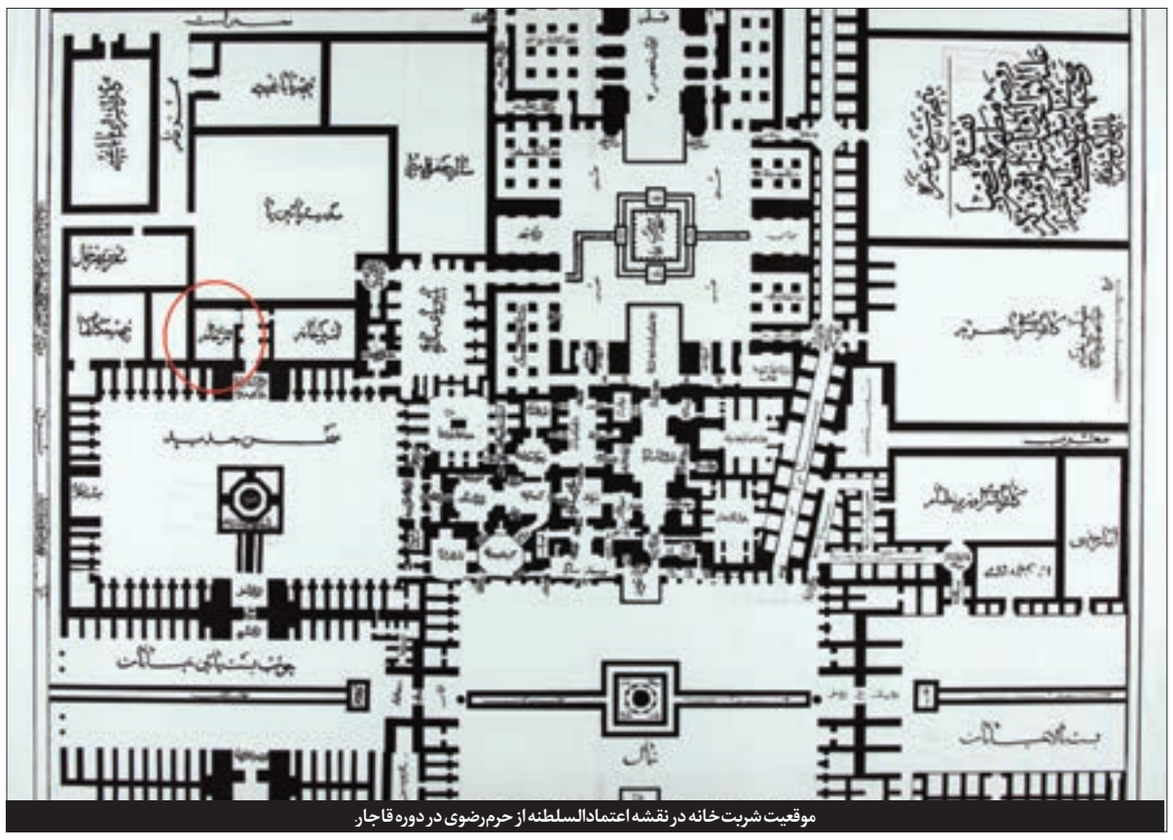

موقعیت شربت‌خانه در نقشه اعتمادالسلطنه از حرم‌رضوی در دوره قاجار.

شروع شربت‌خانه

نهاد شربت‌خانه، مانند بسیاری از نهادهای فعال در سازمان خدمت حرم‌رضوی (از قبیل کفشبانی، فراشی، دربانی و...) نهادی اخذشده از سازمان اداری دربارهای قدیم بود. در ساختار اداری دربار سلاطین و اُمرا، نهادی به نام شربت‌خانه سلطنتی وجود داشت که مسئولیت‌هایی کم‌وبیش مشابه آنچه در حرم‌مطهر برقرار بود، برعهده می‌گرفت. «انگلبرت کمپفر»، سفیر آلمانی تبار سوئد در دربار صفویه که در نوروز ۱۰۶۴ خورشیدی (۳۴۰ سال پیش) وارد پایتخت ایران شد و بیست‌ماه در آن اقامت کرد، گزارشی از فعالیت شربت‌خانه در دربار شاه‌سلیمان صفوی ارائه می‌کند که خواندنی است؛ «در شربت‌خانه مزبور نه‌تنها اجزای متشکله شربت را نگه می‌دارند، بلکه انواع و اقسام اسانس‌ها، ادویه‌ها و میوه‌ها را هم آماده دارند و این‌ها قسمتی را در شکر خوابانده‌اند و بعضی دیگر را در سرکه گذارده‌اند و همچنین از سایر نوشیدنی‌ها چه به‌صورت رقیق و چه به‌صورت قوام‌آمده موجود است.» از گزارش کمپفر می‌توان دریافت که خدمات متنوع ظاهرا نامربوط به شربت‌خانه، فقط در آستان‌قدس متداول نبوده و در نهادهای مشابه آن نیز رواج داشته‌است. طبق سندهای موجود در مرکز اسناد آستان‌قدس‌رضوی که دکتر حمیده شهیدی آن‌ها را موردبررسی قرار داده است، به‌جز وظیفه پشتیبانی از دارالشفای حضرتی که بعدا به‌سراغش خواهم رفت، هشت مسئولیت مهم مربوط به پذیرایی و اطعام در حرم‌رضوی بر عهده شربت‌خانه حضرتی بود.

این مسئولیت‌ها و وظایف عبارت بودند از «۱. نگهداری و تهیه انواع چاشنی، مربا، حلویات و افشره خوراکی؛ ۲. تأمین قند، آبلیمو، ترشی، سبزی و گاهی نارنج برای شیلان (نام قدیمی مهمان‌سرای حضرتی در دوره صفویه)؛ ۳. تهیه شکر از مصالح شکرپلاو (شکرپلو) که برای شیلان بود؛ ۴. تأمین قند و آبلیمو برای درست کردن شربت؛ ۵- تهیه گلاب برای سقاخانه؛ ۶- تهیه مصالح و پخت حلوای شب‌های جمعه (شامل روغن و شیره کشمش برای فقرا و مساکین)؛ ۷. تهیه مصالح و پخت کلیچه (کلوچه)؛ ۸. تهیه مصالح و پخت فرنی و فالوده جهت شب‌های ماه رمضان که شامل شکر، شیر، برنج، نشاسته، مغز پسته، تخم‌مرغ و گلاب می‌شد.» در میان این موارد، شاید موضوع پخت حلوا، کلوچه و فرنی در شربت‌خانه حضرتی، کمی دور از ذهن باشد. فرنی‌پزان برنامه‌ای بود که در شب‌های ماه‌مبارک رمضان و ایام خاص، برای پذیرایی از زائران و خدام برقرار بود. فرنی یک دسر فوق‌العاده محبوب محسوب می‌شد و طبعا برای پخت آن، مقدمات و آیین‌هایی را رعایت می‌کردند که کیفیتشان چندان برای ما معلوم نیست. بخش عمده‌ای از هزینه مربوط به فرنی‌پزان و البته دیگرفراورده‌های تولیدی شربت‌خانه، از محل موقوفات و نذورات تأمین می‌شد. این هشت مسئولیت، مربوط به فعالیت‌های شربت‌خانه در دوره صفویه بود.

نگاهی به بودجه دارویی شربت‌خانه

آنچه درباره تأمین مایحتاج دارویی دارالشفا توسط شربت‌خانه شهرت دارد نیز از عهد صفویه جلوتر نمی‌آید. ظاهرا بعد از شکل گرفتن نهاد شفاخانه حضرتی، بخش مربوط به تهیه نیازهای دارویی که بخشی هزینه‌بر هم بود، برعهده شربت‌خانه گذاشته شد؛ چرا؟ شاید به این دلیل که ادویه و چاشنی‌های شیلان (مهمان‌سرای حضرتی) نیز توسط شربت‌خانه تأمین می‌شد و دست‌اندرکاران آن، مراودات ویژه‌ای با صنف عطاران و داروگران داشتند. طبق اسناد موجود در آستان‌قدس، رئیس شربت‌خانه که وی را «شربت‌دار» یا «صاحب‌جمع شربت‌خانه» می‌خواندند، در دوره صفویه مأموریت داشت که گیاهان دارویی شامل «تریاقات» (مُسکن‌ها و پادزهرها)، «جوارشات» (داروهای مخصوص دستگاه گوارش)، «معاجین» (معجون‌های دارویی) و «سفوفات» (داروهای بیخته و آردشده و گَردها) را تهیه کند و به دارالشفای حضرتی تحویل دهد. همین مسئله باعث بالارفتن بودجه سالانه شربت‌خانه در دوره صفویه شده بود. در اسناد جمادی‌الاول سال ۱۰۱۹ قمری (مردادماه ۹۸۹ خورشیدی)، هزینه سالانه شربت‌خانه ۶۸ تومان و ۴ هزار و ۶۵۶ دینار بود که از این مقدار، ۴۳ تومان و ۳ هزار و ۷۱۷ دینار برای تهیه داروی دارالشفای حضرتی هزینه شده بود، یعنی چیزی حدود ۶۳ درصد کل بودجه سالانه شربت‌خانه.

در سال ۱۱۱۱ قمری (۱۰۷۸ خورشیدی)، کمتر از یک قرن بعد، این بودجه سالانه به هفتاد تومان رسید که ۵۲ تومان آن هزینه داروهای دارالشفای حضرتی بود و حدود ۷۴ درصد کل بودجه شربت‌خانه را شامل می‌شد. اما در دوره افشاریه، دارالشفا از شربت‌خانه جدا شد و به‌این ترتیب، بودجه شربت‌خانه و به‌تبع آن، حقوق و مزایای شربت‌دار هم کاهش یافت. قدیمی‌ترین سند در دسترس که در آن به بودجه شربت‌خانه اشاره شده، مربوط به جمادی‌الثانی سال ۱۰۱۹ قمری (شهریور سال ۹۸۹ خورشیدی) است.

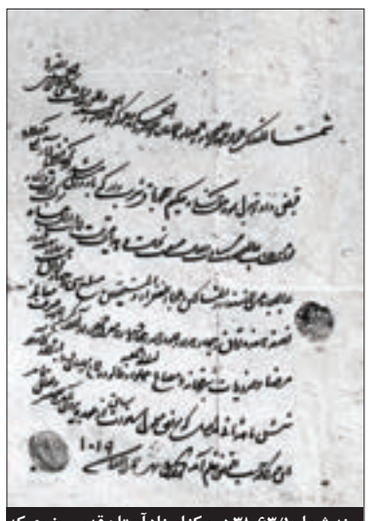

سند شماره ۳۸۰۶۳/۱ در مرکز اسناد آستان‌قدس‌رضوی که شرح پرداخت بودجه به حکیم محمدباقر شربت‌دار برای شربت‌خانه حضرتی در سال ۱۰۱۹ قمری است.

در این سند از حکیم محمدباقر شربت‌دار به‌عنوان دریافت‌کننده بودجه شربت‌خانه سخن به میان آمده است. محمدباقر بین سال‌های ۱۰۱۱ تا ۱۰۳۹ قمری عهده‌دار منصب شربت‌داری در شربت‌خانه حضرتی بود. به جز او، در این دوره افراد دیگری مانند «عزب شربت‌خانه» (مسئول امور دفتری)، «مشرف شربت‌خانه» (ناظر امور)، «کلیددار شربت‌خانه»، «قناد» و «حلواگر» هم در شربت‌خانه به خدمت مشغول بودند.

تخصیصی شدن فعالیت‌ها

هرچند که در دوره افشاریه مسئولیت تهیه داروی دارالشفای حضرتی از شربت‌خانه حذف شد، فعالیت‌های پذیرایی در آن با قوت پیشین ادامه یافت. در این دوره، مراسم «فرنی‌پزان» همچنان به‌راه بود و فقط در محدوده ماه رمضان و روزهای خاص قرار نداشت. در اسناد این دوره، از مصالحی مانند «شیر گاو، برنج، نشاسته، شیره شکر یا شیره کشمش، مغز پسته و گلاب» به‌عنوان اجزای فرنی و مورد استفاده در مراسم «فرنی‌پزان» یاد شده است.

این فرنی در دوره افشاریه، بخشی از نوعی سفره غذایی موسوم به «حاضری» یا «ماحضری» بود که بیشتر کاربرد عصرانه داشت و گاه اقلام متفاوتی مانند حلوا، ماقوت، ماست‌وخیار، انگور، هندوانه، خربزه، «امرود» (گلابی) و... در آن دیده می‌شد. شربت‌خانه در این دوره، تهیه مصالح سفره مهمان‌سرا را هم برعهده داشت که شامل «سفره یومیه» و «سفره اعیاد» می‌شد.

باوجوداین فعالیت‌ها، به نظر می‌رسد که شربت‌خانه حضرتی به‌تدریج جایگاه پیشین خود را در دوره صفویه از دست می‌داد. با فرا رسیدن عصر قاجار و بین سال‌های ۱۱۷۸ تا ۱۲۵۲ قمری، فعالیت شربت‌خانه به شکل مستقل، متوقف شد. این را می‌توان از اسناد موجود در این دوره دریافت. بین سال‌های مذکور، یعنی طی مدت ۷۴ سال، نشانی از اسناد مربوط به شربت‌خانه وجود ندارد. در میانه دوره قاجار، ظاهرا شربت‌خانه احیا شد، اما فعالیت آن کاملا در چارچوب فعالیت مهمان‌سرای حضرتی که به دو بخش «کارخانه خادمی» و «کارخانه زواری» تقسیم می‌شد، قرار می‌گرفت.

یعنی شربت‌خانه به بخشی از این مجموعه تبدیل شد و ماهیت پیشین خود را به‌کل از دست داد. در این دوره، شاهد واحدی به نام شربت‌خانه در جوار مطبخ خادمی، جایی در جنوب صحن‌نو هستیم که اعتمادالسلطنه در نقشه‌ای که آن را در «مطلع‌الشمس» آورده، مشخص کرده است. سمت شربت‌داری در کنار سمت طباخی و آشپزی فعال ماند. در اسناد سال ۱۳۱۱ قمری، صحبت از «آقامحمدکریم، شربت‌دار کارخانه خدامی» و «شیخ‌تقی شربت‌دار، کارخانه زواری» به میان آمده است که نشان می‌دهد مسئولیت‌های واحد شربت‌خانه، در اشخاص فعال در مهمان‌سرا متمرکز بوده است و نهاد مستقلی برای آن تعریف نکرده بوده‌اند. با آغاز دوره پهلوی، سمت شربت‌داری جایگاه خود را از دست داد. آخرین سند دراین‌باره مربوط به سال ۱۳۰۷ خورشیدی است.

منابع:
«دائرةالمعارف آستان‌قدس رضوی»؛ چاپ اول، ۱۳۹۹، جلد دوم.
«مطلع‌الشمس»، محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه، چاپ سنگی، جلد دوم.
«ظفرنامه عضدی»، میرزا غلامحسین‌خان افضل‌الملک کرمانی، انتشارات انصار، ۱۳۸۹.
«تاریخ مهمان‌سرای آستان‌قدس رضوی»، سهراب پورمحمدتقی جعفرآبادی، انتشارات بنیاد پژوهش‌های آستان‌قدس، ۱۴۰۰.
«مقاله: تاریخچه شربت‌خانه آستان‌قدس رضوی بر مبنای اسناد»، حمیده شهیدی، پژوهش‌نامه مطالعات اسنادی و آرشیوی، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۳.

الگوی متفاوت پنجره فولاد صحن عتیق در دوره قاجار

فتو حرم

ترابی| قدمت پنجره فولاد صحن عتیق (انقلاب) در حرم‌رضوی به دوره تیموری بازمی‌گردد. نمونه‌ای از پنجره‌های این دوره را می‌توان امروزه در موزه آستان‌قدس‌رضوی مشاهده کرد؛ پنجره‌ای که مربوط به دوره شاهرخ‌تیموری است و نشان می‌دهد که در آن دوره چگونه از الگوی مشبک‌سازی برای ساختن پنجره‌های فولادی استفاده می‌شد. چنین شهرت دارد که فضای صفه شرق ایوان امیرعلیشیرنوایی (ایوان طلای بعدی) توسط بانی این ایوان، صاحب پنجره شد.

علت گذاشتن این پنجره، در ابتدای کار، تأمین نور و روشنایی فضای داخل رواق بود، رواقی که بعدها به «رواق توحیدخانه» شهرت یافت. اما بعدها این پنجره کاربری‌های دیگری پیدا کرد، آن‌گونه که کاربری اول آن به فراموشی سپرده شد. بانوانی که عذر شرعی داشتند، از این پنجره برای دیدن ضریح امام رضا(ع) و زیارت استفاده می‌کردند.

بعدها در دهه ۱۳۲۰ خورشیدی، موضوع عرفی «دخیل بستن» هم شایع شد که چند دهه بعد، از میان رفت. اما نکته‌ای که شاید کمترکسی درباره این پنجره بداند، روند تغییر الگو و جنس آن است. پنجره امروزی از جنس برنج است و سه دهانه مجزا دارد. این الگو در دوره پهلوی نیز در این مکان وجود داشت. اما پنجره اولیه، از جنس فولاد بود و برای همین، حتی با وجود تبدیل جنس پنجره به برنج در دوران معاصر، همگان آن را با نام پنجره فولاد می‌شناسند.

از طرف دیگر، بررسی تصاویر دوره قاجار نشان می‌دهد که پنجره فولاد، احتمالا در دوره ناصرالدین‌شاه و ماقبل آن، فاقد دهانه‌های متعدد و به شکل یکپارچه بود. در یکی از این تصاویر تاریخی که امروز آن را در «فتوحرم» مشاهده می‌کنید و تاریخ آن احتمالا به نیمه دوم دوران سلطنت ناصرالدین‌شاه قاجار بازمی‌گردد، نمایی مناسب از الگوی پنجره فولادی صحن عتیق پیداست. در این نما، الگوی پنجره فولاد به‌شکل مربع، با حاشیه متشکل از مشبک‌های فولادی ریز دیده می‌شود که در مرکز آن مشبک‌های فولادی درشت قرار گرفته است. بر روی این پنجره نیز با یک انفصال فلزی، شاهد یک «خفنگ» بزرگ هستیم که فضای بالای ایوان را پوشانده است.

انعکاس نور در بخش بالایی، اگر آن را ناشی از چاپ عکس ندانیم، می‌تواند دلیلی بر برّاق یا جوهردار بودن فولاد به‌کاررفته برای ساخت پنجره فولاد باشد. نمونه‌ای از چنین پنجره فولادی که مربوط به دوره قاجار است، امروزه در موزه آستان‌قدس‌رضوی نگهداری می‌شود. امروزه پنجره فولاد صحن عتیق، فاقد بخش خفنگ بالایی و به‌عنوان مکان ویژه زیارتی در حرم مطهر امام رضا(ع) موردتوجه زائران و مجاوران است.

ایران نامه

حل اختلاف ایران و عثمانی بر سر عراق

۱۶ مهرماه سال ۱۱۲۴ خورشیدی، دولت عثمانی پس از آنکه ارتش کشورش در منطقه «قارص» از ارتش ایران شکست خورده بود، به نادرشاه پیشنهاد داد که یک پیمان صلح دائم با هدف حل همه اختلافات دو دولت، تنظیم و امضا شود. ماجرا از این قرار بود که نادرشاه دو سال پیش از آن تاریخ، بغداد و بصره را از دست عثمانی خارج و پادگان نظامیان این دولت در کرکوک را گلوله‌باران کرده و آنان را فراری داده بود. عثمانی‌ها هم پیش‌تر در چندمورد شرایط صلحی را که میان آن دولت و دولت صفویه امضا شده بود، نقض کرده بودند.

در پی عملیات نظامی نادرشاه در بین‌النهرین، دولت عثمانی که یارای مقابله با او را نداشت، پیشنهاد صلح داد. البته قرارداد این صلح دو سال بعد، یعنی در سال ۱۱۲۶ خورشیدی میان دو دولت به امضا رسید. نادر از بغداد صرف‌نظر کرد و عثمانی حاکمیت ایران بر سلیمانیه و ایروان را به‌رسمیت شناخت و متعهد شد که نسبت به قفقازِ ایران نظر نداشته باشد.

پیش از افشارها البته شاه‌عباس یکم در یک مصالحه، قسمتی از سرزمینی را که اینک کشور عراق نامیده می‌شود، به عثمانی‌ها واگذار کرده بود تا درباره ارمنستان و سراسر قفقاز ادعا نداشته باشند. لازم به ذکر است که در مصالحه دوره صفویه، به منطقه بصره اشاره نشده و به‌همین‌دلیل در دوره زندیه، کریمخان زند برایش حکمران تعیین کرد و نماینده‌ای به این نواحی فرستاد و صدای اعتراض عثمانی‌ها را با گلوله خاموش کرد.

انگلیسی‌ها هم در سال ۱۹۱۷ میلادی (۱۲۹۶ خورشیدی) و در جریان جنگ جهانی اول وارد بین‌النهرین شدند و پس از شکست عثمانی‌ها در جنگ، سه ایالت عثمانی را از آن جدا کردند و از ترکیب این سه، کشور عراق را ساختند و تحت‌نظر خود، یک امیرزاده حجازی را پادشاهش کردند.

بااین‌همه همان‌طور که می‌دانید در سوم شهریور ۱۳۲۰ خورشیدی، نیروهای انگلیسی از خاک عراق به ایران تعرض کردند و آن را پس از خیانت چندافسر ارشد و سیاستمدار، اشغال نظامی کردند.

سلطنت عراق اما در جولای ۱۹۵۸ (تیر ۱۳۳۷ خورشیدی) توسط ژنرال دورگه، عبدالکریم‌قاسم -که کُرد و عرب بود-، منحل شد. قاسم در طول حکومت خود که با یک کودتا پایان یافت، به استناد تقسیمات جغرافیایی امپراتوری ایران، مدعی مالکیت کویت شد. پس از قاسم هم گاهی ناسیونالیست‌های عرب و زمانی نیز بعثی‌ها بر عراق حکومت کردند. دولت بعثی عراق در سپتامبر ۱۹۸۰ میلادی (شهریور ۱۳۵۹ خوشیدی) به مرزهای ایران تعرض کرد و یک جنگ هشت‌ساله را رقم زد. این دولت پس از قبول ترک مخاصمه با ایران، دست به تصرف کویت زد که پس از ماه‌ها اشغال نظامی این کشور، به دست یک ائتلاف به سرکردگی آمریکا بیرون رانده شد. عراق در بهار ۲۰۰۳ میلادی هم به تصرف آمریکا درآمد و نظام حکومتی آن تغییر یافت. آمریکا در پی امضای یک قرارداد امنیت مشترک با عراق، واحدهای رزمی خود را از عراق خارج کرد ولی به‌صورت‌های دیگر، حضور آن در عراق ادامه دارد.

قدیمی از جهان

نخستین آگهی تبلیغ اتومبیل

«رنسوم اولدز»، سازنده اتومبیل سواریِ «اوزمبیل ـ اولدزمبیل»، نخستین آگهی تجاری تبلیغ برای فروش اتومبیل را به روزنامه‌های آمریکا داد و روزنامه نیویورک، در اکتبر ۱۹۰۱ میلادی آن را چاپ کرد. چاپ این آگهی تا هشتم این ماه ادامه داشت تا «اولدز» از تأثیر و نتیجه آن آگاه شود و ببیند که چه‌میزان سفارش ساخت به دست می‌آورد. او پیش‌تر اظهار امیدواری کرده بود که تا پایان سال (نزدیک به سه ماه بعد) چهارصد اتومبیل دیگر بفروشد تا کار ساختن مدل سال ۱۹۰۲ را آغاز کند. جالب است بدانید که اولدز آگهی تجاری خود را با عکس بالا به نشریات داده بود و در زیر عکس به امضای خود نوشته بود: «تپه‌ها در برابر اوزمبیل هیچ هستند.» رانندگیِ اتومبیلی را که از تپه بالا می‌رفت «رنسوم» خود شخصا بر عهده داشت. در این آگهی بهای هردستگاه اوزمبیل ۶۵۰ دلار (یک‌سی‌ام بهای سال ۲۰۰۷) اعلام شده بود. کارخانه‌های اوزمبیل و شورولت بعدها توسط کمپانی جنرال‌موتورز خریداری شدند.

تقویم تاریخ

گاوی که سبب بزرگ‌ترین آتش‌سوزی آمریکا شد

۱۵۴ سال پیش، در نیمه‌شب هشتم اکتبر سال ۱۸۷۱ میلادی، زنی به نام «الیری» از ساکنان حاشیه شمال غربی شهر شیکاگو که در گاوداری خود زندگی می‌کرد، با مشاهده یک گاو که وارد اطاق او شده بود، سراسیمه شد و یک فانوس روشن و پُر از نفت را به سوی این حیوان پرتاب کرد که فانوس ساختمان را آتش زد و آتش به سبب وزش باد به سایر خانه‌ها سرایت کرد و در زمان اندکی منطقه‌ای وسیع را دربرگرفت و سبب سوختن ۱۷ هزار و ۴۵۰ ساختمان و مرگ ۱۲۰۰ تا ۲ هزار و ۵۰۰ تن شد و اگر درهای زندان گشوده و زندانیان فراری داده نشده بودند، بیش از ۲ هزار تن دیگر هم در زندان می‌سوختند. دلیل دقیق نبودن رقم تلفات، خاکستر شدن نیمی از اجساد بود. از لحاظ تلفات، این بزرگ‌ترین آتش‌سوزی آمریکا در طول تاریخ این کشور به‌شمار آورده شده است. خوب است بدانید که رودخانه شیکاگو و پیشرفتگی دریاچه میشیگان در آن، مانع رسیدن شعله‌های آتش به سایر محله‌ها و باراندازها شده بود. شیکاگو به شهری که وزش باد در آن قطع نمی‌شود، شهرت دارد. حریق شیکاگو در ردیف حریق لندن از بزرگ‌ترین آتش‌سوزی‌ها در طول تاریخ به‌شمار آمده است.

شهرآرا

SHAHRARANEWS.IR

روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع‌رسانی

صاحب امتیاز: شهرداری مشهد

مدیرمسئول: سید میثم موسوی‌مهر

سردبیر: سید سجاد طلوع هاشمی

نشانی: خیابان کوهسنگی ابتدای کوهسنگی ۱۵

دفتر مرکزی: ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵

نمابر: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۸۴

روابط عمومی: ۰۵۱-۳۸۴۸۳۷۵۲

شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

۴شنبه

سال هفدهم

۱۶ مهر ۱۴۰۴

۱۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷

شماره ۴۵۹۵

Mashhadchehreh.ir

Photoshahr.ir

سایت شهرآرا نیوز را با اسکن این کد دنبال کنید

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

دمای هوای مشهد

۲۰ % رطوبت هوا	۱۲ ↓ ۲۵ ↑
صبح ۱۷	ظهر ۲۵
عصر ۱۹	شب ۱۴

اوقات شرعی مشهد

- اذان ظهر ۱۱:۱۹:۰۰
- نیمه شب شرعی ۲۲:۳۷:۰۴
- غروب آفتاب ۱۷:۰۵:۱۳
- اذان صبح فردا ۰۴:۰۹:۴۶
- اذان مغرب ۱۷:۲۳:۳۰
- طلوع آفتاب فردا ۰۵:۳۳:۳۹

شمسه

اثر برگزیده چهارمین دوسالانه پوستر رضوی- کاری از عاطفه شید مودب

فقیر و خسته به درگاهت آمدم رحمی
که جز ولای توام نیست هیچ دستاویز

روایت

بانگ خوش، مروج اخلاق

روزنامه نگار
سیدمحسن موسوی‌زاده

ناخوش‌آوازی به بانگ بلند قرآن همی‌خواند. صاحبدلی بر او بگذشت، گفت: تو را مُشاهره چند است؟ گفت: هیچ. گفت: پس این زحمتِ خود چندین چرا همی‌دهی؟ گفت: از بهرِ خدا می‌خوانم. گفت: از بهرِ خدا مخوان. گر تو قرآن بر این نَمَط خوانی/ ببری رونقِ مسلمانی/

هر چند به ظاهر شیخ اجل سعدی در این حکایت به چگونگی آداب خواندن قرآن کریم اشاره می‌کند، اما در سخنان او نکات بسیارآموزنده‌ای در راه و روش ترویج اخلاق و اخلاق‌مداری وجود دارد که با وجود گذشت قرن‌ها از کلام او همچنان آن‌ها نافذ هستند. این سخن به ظاهر تذکری ساده است، اما معنای ژرفی در خود دارد: اگر حقیقتی ارزشمند در قالبی نامناسب عرضه شود، نتیجه‌اش نه ترویج ایمان، که زدودن رونق آن است. این آموزه برای زمانه ما و به‌ویژه در بحث ترویج مکارم اخلاقی اهمیتی دوچندان دارد. توجه به اخلاق‌مداری در سنت‌های ما امری است که با معنویت و کرامت انسانی گره خورده است. بر همین اساس است که شعرا و اندیشمندان بزرگی مانند سعدی، مولانا و حافظ همواره در آثار خود بخشی را به مکارم اخلاقی اختصاص داده‌اند. با این حال در چگونگی تحقق مکارم اخلاقی اختلاف نظرهایی وجود دارد به طوری که برخی بر ابزارهای تنبیهی تأکید کرده و می‌پندارند که این مسئله می‌تواند مکارم اخلاقی را در خانواده، مدرسه و جامعه نهادینه کند مثل پدر خانواده‌ای که مدام فرزندانش را به دلیل تخطی‌هایی که انجام می‌دهند، تنبیه می‌کند یا معلمی که از ابزارهای تنبیهی برای دانش‌آموزان استفاده می‌کند. با این حال برخی دیگر تأکید می‌کنند که مکارم اخلاقی با ابزارهای تحکمی نه‌تنها کمکی به این امر نمی‌کند، بلکه ممکن است نتیجه معکوس هم داشته باشد. به عقیده این افراد اگر ترویج مکارم اخلاقی به‌جای زبان دل و فرهنگ، به ابزارهای خشک تحکم‌آمیز و بی‌اعتنا به ذوق و زیبایی‌شناسی اخلاقی سپرده شود، همان سرنوشتی را پیدا می‌کند که سعدی درباره تلاوت ناخوش قرآن گفت؛ دل‌ها را از حقیقت دور می‌کند. جامعه حقیقت را نه صرفا درمضمون بلکه در شیوه عرضه هم می‌سنجد. هرگاه ترویج مکارم اخلاقی با هنر، اقناع و زبان لطیف همراه شود، در جان مردم می‌نشیند. اما وقتی همان به شیوه‌های نامناسب، تحکم‌آمیز و بی‌هنری عرضه شود، ممکن است که به ضد خود تبدیل شده و حتی توسط برخی مورد بی‌مهری قرار بگیرد. چه خوش گفته است، سعدی شیرین سخن که اگر مکارم اخلاقی با لطافت، زیبایی و اخلاق عرضه نشود، نتیجه‌ای جز فاصله‌گیری جامعه از اصل آن نخواهد داشت و برعکس این مسئله، اگر بتوانیم مکارم اخلاقی را به بهترین و زیباترین روش‌ها ترویج کنیم، به بهترین نتایج هم دست می‌یابیم.

اول شخص

«اوس حبیب» جنس نور و نظم را می‌شناخت

یادی از حبیب‌ا... بنای رضوی، مرمتگر گنبد و آینه‌کاری‌های حرم مطهر رضوی، هم‌زمان با سالروز درگذشت او

مرحوم حبیب‌ا... بنای رضوی، نفر سوم از سمت راست

مریم شیعه| پیش از شروع کار، کف دست را روی گچ تازه می‌خواباند. دمای ملات را می‌سنجد که نه خیلی داغ باشد و نه سرد. دمای ملات باید به‌اندازه‌ای باشد که آینه جای بگیرد و خودش را رها نکند. پشت سرش چند شیشه‌بر دستی، خط‌کش فلزی، کیسه خرده‌آینه و یکی، دو کاسه ملات گچ و سریش را بساط کرده است. گوشه صحن انقلاب، نور از دل پنجره‌ها توی رواق می‌ریزد. قطعات لوزی شکل آینه را با وسواس زیادی برمی‌دارد، با خط‌کش دوباره اندازه می‌گیرد و لبه‌ها را با سوهان، نرم می‌کند. نمی‌خواهد تکه‌های آینه، روی هم بیاید و طرح را بالا و پایین کند. طرح، از مرکز شمسه آغاز می‌شود و به حاشیه اسلیمی می‌رسد. هر قطعه را سر جایش می‌گذارد و بعد با نوک ماله کمی فشار می‌دهد تا روی بستر بچسبد. او هر چند دقیقه یک‌بار از روی نردبان پایین می‌آید، انعکاس نور را چک می‌کند و دوباره به کارش بازمی‌گردد. حبیب‌ا... بنای رضوی با قطعات کوچک آینه، نور صحن را مهار می‌کند. همراهش شاگردی جوان است که قطعات ریزتر را به او می‌سپارد تا خرده‌نورها، ضرباهنگ رواق را کامل کنند. هر بار که سر برمی‌گرداند، تصویر خودش را در ده‌ها تکه آینه تقسیم شده می‌بیند و غرق تماشای اثری می‌شود که کم‌کم سروشکل می‌گیرد. گاهی ساعت‌ها وقتش را صرف جایگزین کردن آینه‌های شکسته می‌کند. شکست‌های قدیمی‌تر را پیدا می‌کند و از اینکه بازآفرینی می‌کند، توی دلش قند آب می‌شود. سال‌هاست که کارش همین است. زخم‌های تاریخی را مرمت می‌کند، نظم نقش‌ها را برمی‌گرداند و آینه‌های ترک خورده و سرستون‌های فرسوده را از نو طراحی می‌کند. ساعت‌ها روی پله‌های باریک فلزی، قبه‌ها و گنبدها را تعمیر می‌کند و در ساعت‌های پر هیاهوی حرم مطهر و میان رفت‌وآمد زائران، بی‌هیاهو گوشه‌ای از صحن کارش را می‌کند.

زمان این بالا کند می‌شود. توی رواق دارالزهد و میان مرمرهای سبزرنگ و کاشی‌کاری منحنی، کندتر از این هم می‌شود. برای او، آینه‌کاری حرم ادامه سنتی طولانی است؛ از قاجار تا امروز که در دارالسیاده و رواق‌ها اوج گرفته و هر نسل، تکه‌ای نور به آن افزوده است.

ماجرای دل‌بستگی

حبیب‌ا... بنای رضوی اصالتا کاشانی است؛ نوجوانی‌اش با معرق‌کاری و مقرنس در اصفهان می‌گذرد. آن‌قدر مشق می‌کند تا به «اوس حبیب» معروف شود. سفر زیارت، مسیر زندگی‌اش را عوض می‌کند. به مشهد می‌آید، هوای حرم می‌گیرد و سر سنگ‌فرش نیمه‌تمام صحن، پیش کارگرها می‌ایستد و می‌گوید «بلدم؛ بگذارید کمک کنم». از کارگری ساده شروع می‌کند و خبر دست دقیقش زود به تولیت می‌رسد. همان معرق‌کار و مقرنس‌کاری است که می‌تواند خرابی‌ها را از جاهای سخت جمع کند؛ آینه‌های شکسته، کاشی‌های لب‌پر، سرستون‌های رفته. از همین جا «اوس حبیب کاشانی» آرام آرام به «بنای رضوی» بدل می‌شود. روزی یکی از مقامات دربار سراغ مرمت‌کار آینه‌ها را می‌گیرد؛ انگشت‌ها سمت او می‌رود و با توافق دربار، تولیت و ثبت احوال «حبیب‌ا... بنای کاشانی» رسما به «حبیب‌ا... بنای رضوی» تبدیل می‌شود. نامی که سر انگشت‌هایش راست‌تر از هر سندی شهادت می‌دهد. کارش فقط درست کردن ترک‌ها نیست؛ صحنه را از نو می‌چیند. پس از واقعه گوهرشاد و حتی در رد پا به توپ بستن حرم به دست روس‌ها، به مرمت زخم‌ها می‌ایستد. بالاتر می‌رود، نزدیک قبه‌ها و ساعت‌ها کار می‌کند. بعدتر، در توسعه رواق‌های تازه هم نقش دارد. او دارالزهد با مرمرهای سبز و کاشی‌های چشم‌نواز، گلدان‌های معرق ورودی صحن انقلاب از سمت بست شیرازی و... را طراحی و اجرا می‌کند. مهم‌تر از همه، گسترش فضای اطراف ضریح بدون تخریب گنبد به دست او انجام می‌شود. همراه با برادرزاده‌اش، پروژه‌ای که معماران خارجی را هم متعجب می‌کند پیش می‌برد. قصه زندگی حبیب‌ا... بنای رضوی‌ساده و درخشان است. سرانجام هم در کنج ضلع شمالی صحن انقلاب، درست رو به پنجره فولاد، قبری برای خودش و همسرش، تاج‌خانم می‌سازد که وقتی رفت، باز پیکرش به بخشی از خاک این صحن‌وسرا تبدیل شود.

امضای همیشگی

معماری حرم رضوی ترکیبی کم‌نظیر از «ساختار آیینی» و «زبان تزیین» است. صحن‌ها، رواق‌ها، ایوان‌ها و قبه، هرکدام با هندسه دقیق، مناسک حرکت را هدایت می‌کنند و تزیینات کاشی، مقرنس و آینه، زمان و نور را شکل می‌دهند. در دل این منظومه، نام‌های بزرگی ایستاده‌اند. نسل‌های کاشی‌پز و معرق‌کار، مقرنس‌کاران رواق‌ها، آینه‌کارانی که هرکدام به نوعی کمک کردند تا زائران، هر بار در انعکاس بی‌نهایت آینه‌ها، خود را سامان دهند. قله‌هایی چون دارالسیاده قاجاری، آینه‌کاری‌های بالاسر و پرده‌های کاشی بر سطوح منحنی، نشان می‌دهند که چگونه هنر ایرانی، زیبایی‌شناسی را به تجربه زیارت پیوند می‌زند. در چنین بستری، امضای استادان معمولا امضای مبتنی بر نام نیست، امضای دقت و تبحر بدون زمان است. رد پای حبیب‌ا... بنای رضوی هنوز هم در گوشه‌وکنار حرم رضوی دیده می‌شود. پروژه گسترش اطراف ضریح بدون تخریب گنبد، به‌واسطه وزن بالای گنبد و سستی دیواره‌ها، هنوز هم از شگفت‌انگیزترین رویدادها در صحن و سرای حرم است. وقتی امروز به صحن انقلاب پا می‌گذاریم و آینه‌ها در چشممان هزاربار تکثیر می‌شوند، خاطره مردی مرور می‌شود که زندگی خود را صرف مرمت حرم مطهر رضوی کرد. او سرانجام در مهرماه ۱۳۵۵ از دنیا رفت و در صحن انقلاب و در جایی که خود انتخاب کرده بود، به خاک سپرده شد.

کوچه

نسبتِ فرهنگی و تمدنی ما و امام رضا(ع)

روزنامه نگار
غلامرضا نبی‌اسدی

ایران و به‌ویژه خراسان به حضور امام رضا(ع)، چنان برکت یافته است که خاکش را به تبرک می‌شود سرمه چشم کرد. همین نگاه جغرافیایی است که تاریخ و هویت ما را نیز، ذیل تعریف خویش گرفته است. چنان‌که نسبت ما ایرانی‌ها با امام رضا(ع)، هم در هیئت امت- امامت در اندیشه شیعی شکل می‌گیرد و هم در نسبت ملی با سرمایه‌ای تمدنی و فرهنگی، نظام پیدا می‌کند. حضور ایشان در خراسان و آرامگاه نورانی‌اش در مشهد، امام رضا(ع) را به محور هویت دینی و اجتماعی و حتی ملیِ ایرانیان تبدیل کرده است. به‌راستی کدام شخصیت ملی را می‌توان یافت که دامنه اثرگذاری‌اش، در تربیت و فرهنگ و تمدن ملت این همه گسترده باشد؟ خوبان ما زیست رضوی را سرشار از آموزه‌هایی می‌بینند که می‌تواند امروزمان را بسازد. اصلا میزان خوبی را در نزدیکی رفتاری به الگوی رضوی می‌شود تعریف کرد. مگر نه اینکه جامعه همیشه به صبر راهبردی، هدایتگری اخلاقی و سبک زندگی پسندیده نیاز دارد، خب چه اسوه‌ای حسنه‌تر از امام رضا(ع)؟ پذیرش ولایتعهدی مأمون عباسی از سوی امام رضا(ع)، دقیقا جلوه‌ای از صبر و تدبیر راهبردی بود. ایشان این جایگاه را نه برای بسطِ قدرتِ خویش، بلکه برای حفظ کیان معنایی اسلام، ایجاد فرصت برای نشر معارف اهل‌بیت و محدود کردن تأثیرگذاری دستگاه خلافت پذیرفتند. امام رضا(ع) نشان داد که گاهی ماندن در متن قدرت، به‌منظور هدایتگری، راهی برای بقا و رشد حقیقت است. در این حقیقت‌گستری است که ایشان به الگوی زیست مؤمنانه و مسئول در شرایط سخت مشهور و به «امام گفت‌وگو» نام‌بردار می‌شوند. مناظرات علمی ایشان با متفکران مسیحی، یهودی، زرتشتی و حتی ملحدان، نشان داد که هدایت دینی باید بر پایه عقلانیت، استدلال و احترام به مخاطب استوار باشد. در جامعه امروز ایران، که تنوع فکری و فرهنگی رو به گسترش است، بازخوانی این سیره نشان می‌دهد که امروز هم امام ما حضرت رضا(ع) است. کسی که سیره‌اش با عقلانیت و استدلال، جامعه را هدایت می‌کند. همین سنت رضوی می‌تواند مدام برای ما مدل‌سازی داشته باشد. مگر نه اینکه ما در ساحت فردی- خانوادگی با فقر گفت‌وگوی سازنده روبه‌روییم چه رسد به سطوح حکمرانی؟ ما اگر درس گفت‌وگوی امام را سرمشق زیست سیاسی- اجتماعی- فرهنگی خود کنیم، بسیاری از مصائب، شکل نخواهد گرفت تا برای ما مشکل‌سازی کند. در منهج امام رضا(ع) به بردباری و خویشتنداری نیز خواهیم رسید وقتی ایمان بیاوریم به این واقعیت که: الصَّبرُ رأسُ الإیمان؛ صبر، ستون اصلی ایمان است. این صبر می‌تواند اعجاز خود را در حوزه‌های گوناگون نشان دهد و نشان راه هدایت گردد. مردم‌داری، مردم‌یاری، خیرخواهی، نصیحتگری و... در نظام تربیتی رضوی راه را به سوی رستگاری می‌گشاید. ایرانیان در طول تاریخ، این درس‌ها را از امام رضا(ع) فراگرفته و به کار بسته‌اند. این که ما حرم را پناهگاه معنوی خود می‌دانیم ناظر به تعریف همین نسبت‌هاست. در نظم شایسته خود است که قرارها را قوام می‌بخشد تا حرم هم میدان زیارت باشد و هم محور تربیت و همبستگی اجتماعی و هم کانون وحدت ملی. با این منطق است که منطقه ما حرمت پیدا می‌کند. ما نیز ایشان را نه صرفا امامی تاریخی بلکه رهبری تاریخ‌ساز و چراغ هویت دینی، اجتماعی و فرهنگی و تمدنی می‌بینیم. برای ما امام رضا(ع) امروز همان نقشی را دارند که در قرن دوم و دوران حیات خاکی خود داشتند. تأثیر از این نقش است که به تحقق نقشه خدا در تربیت انسان می‌انجامد.

همسایه هم‌زبان

به سویت پر کشیدم با دلی از قبل شیداتر

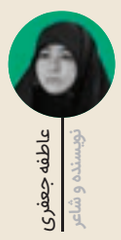

نویسنده و شاعر
عاطفه جعفری

چند روزی بود که تصمیم گرفته بودم دوباره ورزش کنم یا حداقل روزانه نیم‌ساعتی را پیاده‌روی کنم.

قمقمه آب را برداشتم و از خانه زدم بیرون. همین‌طور که نرم‌افزار گام‌شمار گوشی همراهم را روشن کردم شماره خواهرم را گرفتم که حال مادرم را بپرسم و وقتی گفت به همراه مادرم حرم هستند، التماس دعا گفتم و تلفن را قطع کردم. چهارراه حرعاملی را که گذراندم فکر کردم هنوز خسته نشده‌ام و شاید بد نباشد از خیابان موحدین وارد خیابان توحید (شهید رئیسی) شوم و از میدان شهدا به سمت چهارراه خواجه‌ربیع دور بزنم به سمت خانه. وقتی رسیدم به میدان شهدا نگاهم ناخودآگاه رفت سمت مجسمه‌های سلام و به سمت حرم سلام دادم و پای چپم خواست به فرمان مغز مایل شود به سمت چهارراه خواجه ربیع که پای راستم به فرمان قلبم رفت به سمت حرم.

با خودم کلنجار می‌رفتم که بچه را گذاشته‌ای خانه! هنوز شام درست نکرده‌ای! کمتر از نیم‌ساعت به اذان مغرب مانده و...

ولی چاره‌ای نداشتم فرمان دست قلبم بود و قلبم پیش امام گیر کرده بود! کم‌کم صدای پیش‌خوانی اذان به گوش می‌رسید و با خودم گفتم خوب است کمی تندتر حرکت کنم و نماز مغرب را حرم بخوانم.

از کنار آدم‌ها یکی یکی عبور می‌کردم که خودم را برسانم به حرم. من می‌رفتم؟ نه! درحالی که هنوز به خودم غر می‌زدم: الان وقت حرم رفتن است؟

یاد مصرع جناب سعدی علیه‌الرحمه افتادم و به خودم گفتم: (ای بی‌بصر من می‌روم؟ او می‌کشد قلاب را!)

تمایلی اگر بود حتما از جانب امام در قلبم ریشه دوانده بود. همین‌طور که چهارراه شهدا را می‌گذراندم و دوان دوان خودم را می‌رساندم به تفتیش، غزل رضوی قدیمی‌ام را زمزمه می‌کردم:

به سویت پر کشیدم با دلی از قبل شیداتر
پناه آورده است انگار تنهایی به تنهاتر
دوباره بوی باران می‌دهد صحن گهرشادت
چه سرّی دارد اینجا می‌شود چشمان دنیا تر
به هرسو می‌روم گنبد نمایان است و حیرانم
کدامین آسمان دارد از این خورشید پیداتر
هنوز از دست‌هایت خاک دهسرخ آب می‌نوشد
هنوز از چشمه مهرت شود لب‌های صحرا تر
به سقاخانه می‌آید جهانِ تشنهٔ عرفان
که مانند ابوهاشم کند قدری گلو را تر

وارد بست شیخ طوسی شدم رکعت اول نماز مغرب بود و قلبم می‌تپید که متصل شوم.

عکس: مهدی پلوریان | شهرآرا

ا... اکبر رکوع!

قلبم آرام گرفت حالا این من بودم که جا نمانده بودم از خیل عظیم نمازگزاران.

کاش قیامت هم همین‌طور بر ما بگذرد و رکعت اول برسیم با این تفاوت که نماز به امامت علی‌بن‌موسی‌الرضا(ع) باشد! بین نماز مغرب و عشا به این فکر می‌کردم که اگر از آن نماز جا بمانیم خسران دیده‌ایم!

نماز عشا که تمام شد به خواهرم زنگ زدم و رفتم پیششان دستان مادرم را بوسیدم و خواستم که با اتوبوس به خانه برگردم. سوار اتوبوس شدم و یک آن نگاهم متوقف شد سمت گنبد و گفتم: دم شما همیشه گرم است و اگر افسار زندگی ما دست شما باشد همه چیز عاقبت به خیر است حتی پیاده‌روی!